

De jaarvergadering van de Nederlandsche	A
Juristenvereniging	A
Mr Rost van Tonningen toont den dag de	A
toekomst tot de Tweede Kamer ontzegt	A
Bezoek van Prins Bernhard aan de tentoon-	A
stelling „De Weg“	A
Jaarvergadering van het Centraal Bureau,	A
voor de Rijn- en Binnenvaart	A
Ackoord in de sub-commissie van non-in-	B
terventie	B
De Home Force uitgevaaren	B
Het Amerikaanse spionageproces leidt	B
tot diplomatieke verwikkelingen	B
De militairie situatie in het Britsche Rijk	B
De tentoonstelling van O.D.I.S. bij Kley-	C
kamp	C
D. Komter bij Nieuwenhuizen, Scagor	C
Laboratoriumwerk op een ijsschots	C
Jaarvergadering van de Koninklijke Pe-	C
troleum	C
Toekomst bij Gebr. Stork & Co. optimistisch	C
Dividenden: Ned.-Indische Gas-Mij en Pand-	C
je en Tandjongserie	C
Dit nummer bestaat uit 14 bladzijden; de	
nextedde bestant uit 19 bladzijden	

RESIDENTIENIEUWS

Centraal bureau voor de Rijn- en binnenvaart

OVERHEIDSREMOEING MET HET VERVOER

Jaarrede van den voorzitter, den heer J. Roelofs Azn

Heden is alhier de jaarvergadering van het Centraal Bureau voor de Rijn- en Binnenvaart gehouden.

De voorzitter, de heer J. Roelofs Azn, heeft daarbij een jaarrede uitgeproken.

Spr. behandelde uitvoerig de overheidsbemoeiing met het vervoerprobleem binnen onze landsgrenzen.

In algemeenheid zou spr. willen voorstellen, dat ordeningsideeën op het gebied van het goederenvervoer daarom van o o g wijder strekking zijn dan die op het terrein van andere bedrijfstakken, omdat dit verkeer zijn dienende functie heeft t.a.v. het bedrijfsleven in zijn geheel, hetgeen betekent, dat algemeen bindende voorschriften voor het vervoer in hunne reaksies op de totale economische bestel direct raken. Daarmee staat naar spr.'s meening vast, dat de ordening van het verkeer een zaak is, welke met nog meer voorzichtigheid zal moeten worden gehanteerd dan de ordening van op zich zelf staande bedrijfstakken.

In alle openhartigheid gezegd, wil het mij voorkomen, aldus vervolgde spr., dat deze voor mij vaststaande waarheid in de kringen van het „beroepsvervoer“, waartoe ook ons bureau behoort, onvoldoende wordt beleden. Te veel wordt in deze kringen in den huidige tijd, — en naar is aan te nemen onder den directen druk der bestaande moeilijkheden — de principieel fout gemaakt, als zoude het verdere bedrijfsleven er zijn voor het vervoer en niet omgekeerd.

De coördinatie-plannen, in zooverre op dit oogenblik bekend, richten zich naar mijn smaak meer op de bescherming van het bestaande vervoer als zodanig dan op de behartiging van de betrokken totale algemeene belangen in het heden en in de toekomst.

Immers, bedriegen de teekenen niet, dan zal de kern der verkeerscoördinatie worden gevormd door een algemeen, op het gehele binnenvaart vervoer-apparaat toe te passen vergunnings- en tarifiestelsel.

Hoe men zich de uitwerking hiervan ook denkt, niemand zal kunnen ontkennen, dat in een zodanig stelsel onder alle omstandigheden elementen van verstarring en bevestiging opgesloten liggen, welke in conflict komen met de essentiële eischen van soepelheid en elasticiteit, waaraan ledere vervoer naar zijn wezen en functie zal moeten voldoen om doelmatig te kunnen zijn.

En ondoelmatig vervoer is schadelijk voor het algemeen belang en tenslotte dus ook schadelijk voor den vervoerder zelf.

Een vergunningsstelsel, dat in zijn uitvoering niet zou neerkomen op een beoogtelijke van de vervoersbehoefte, laat zich moeilijk denken.

Ten aanzien van de tarifiëeringsplannen, welke spr. nog meer dan de voorgaande een vergunningsstelsel oeroneigbaar acht met de functie en het wezen van het vervoer in ons maatschappelijk bestel, maakt spr. zich geen al te groote zorgen, omdat hij de praktische uitvoerbaarheid in verband met de gecompliceerdheid van het probleem voorsnog zeer gering acht.

Het zou echter van onvoldoende zin voor de werkelijkheid getuigen, indien men op grond van hetgeen heden omtrent de coördinatie-plannen bekend is, zou meenen, dat een vergunningsstelsel ook naar de bedoelingen der overheid geen kans op invoering zou hebben. Niet het ontbreken van spr.'s slechts hopen, dat de aan het vervoer aan te leggen banden in dat geval zoo weinig mogelijk knellend zullen zijn.

Wat dit laatste betreft, zou op grond van verschillende uitspraken der Regering inderdaad goede hoop bestaan, voorzover het eigen vervoer betreft. Hier schijnt de Regering overtuigd van de groote belangen, welke landbouw, industrie en handel hebben bij een vrij verkeer.

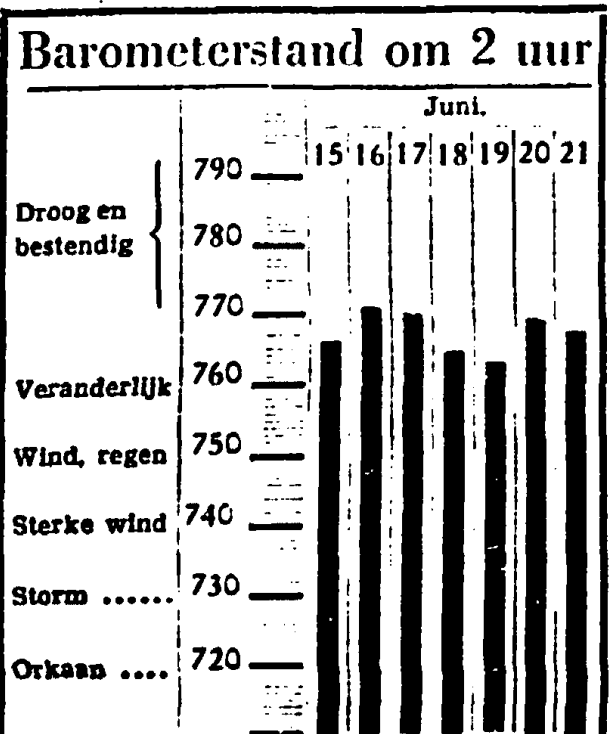
Spr. uitte het vertrouwen, dat de Regering daarnaast zal inzien, dat wat voor het eigen vervoer geldt, ook dient te gelden voor dien bijzonderen tak van vervoer, welken men in het transport te water aanduidt als het vervoer in vaste relatie. De vervoerder, die van denzelfden vervoerder geregelde opdrachten ontvangt, staat daardoor in vele gevallen in het Nederlandsche productie- en distributieproces een speciale rol vervullen, welke niet zonder verlies van het geheel is over te dragen aan ieder, welke zich voor het uitvoeren der betrokken transporten aanmeldt.

De opheffing van het systeem der vrachtweddeling, welke wij noodig achten, zou dien te worden gekoppeld aan opheffing van overtuigende sancties.

De Regering komt tot een dergelijke opheffing, gecombineerd met het verlenen van steun aan de betrokken schippers. In ieder geval behoort er einde te worden gemaakt aan het eindeloos aan elkaar afschuiven door de verschillende gemeentebesturen van behoeftige schippers.

De verplichtingen door de Rijnvaartacte.

Ten slotte deed spr. nog een zeer ernstige waarschuwing hooren met betrekking tot de wijze, waarop uit de kringen der „beroepsvervoerders“ trans wordt gesproken over de internationale verplichtingen, welke Nederland door het ondertekenen der Rijnvaartacte op zich heeft genomen.

In verband met het z.g. „Rijnvaartlek“ in de evenredige vrachtweddeling merkte spr. op, dat het zich laat aanzien, dat andere coördinatiemaatregelen, welke niet in internationaal overleg tot stand komen, hetzelfde „lek“ zullen vertoonen. Vandaar, dat men hoort beoogen, dat ons land het met zijn verplichtingen niet zoo nauw behoort te nemen, vooral nu Duitsland zich op 14 November 1936 van het Rijnvaartrecht heeft losgemaakt.

De Nederlandsche Rijnvaart is bij het stelsel van vrije vaart groot geworden. Ons land kan zich, gezien de daarbij betrokken belangen, ten opzichte van dat stelsel niet zorgvuldig genoeg gedragen. Nu kan men van een bepaald coördinatie-systeem voor het vervoer binnen onze grenzen, dat men ook op den vrijen Rijn wenst te kunnen toepassen, wel zeggen, dat het geen onderscheid maakt tusschen Nederlanders en vreemdelingen, en dat daarom niet erg zou zijn, indien een soortgelijke maatregel door een buitenlandse overheid eveneens op den vrijen Rijn zou worden toegepast, maar wie garandeert, dat men zich aldus geheel aan de door ons getraceerde richtlijnen zal houden?

Erder is te verwachten, dat een vergrijp onzijdig aan de vrijheid der Rijnvaart zonder differentiatie naar de nationaliteit zal worden gevolgd door vergrijpen in den vreemde met differentiatie.

Gelukkig is niet aan te nemen, dat onze Regering zich opzettelijk zou vergrijpen aan de vrijheid der Rijnvaart, gelijk die volgens den Hoogen Raad bestaat. En men houde vooral ook in het oog, dat door Duitsland na 14 November 1936 praktisch niets is gedaan, wat in het feitelijk bestaande Rijnvaartregime verandering zou hebben gebracht.

Juist bij de huidige politieke constellatie op den Rijn moet ledere verandering in dit feitelijk bestaande regime, van wien ook afkomstig, zeer groote en niet te aanvaarden risico's met zich brengen. Zeker is het voor ons land aller eerst plicht dat geen aanleiding toe te geven. Het nageslacht zal de huidige regering voor het volgen van een conservatieve politiek in deze slechts erkentelijk kunnen zijn.

Op de jaarvergadering van het Centraal Bureau voor de Rijn- en Binnenvaart volgde een koffietafel, waarbij vele autoriteiten aanwezig waren, en waarbij ir F. L. Schlingemann, hoofd-ingenieur-directeur van den Rijkswaterstaat in de directie beneden rivieren en Nederlandsche gedeeltes in de centrale Rijnvaart-commissie, heeft gesproken over het Rijnvaart-politieregime in zijn toekomstigen vorm.

Huldiging van den heer Riënts Balt

Samesteller van systeem stenografie

Gistermiddag heeft een commissie bestaande uit de heeren prof. dr. J. de Zwaan, ds. K. Lijndijk en C. van Geest, namens de beoefenaren van een systeem stenografie, den heer Riënts Balt, te 's-Gravenhage, de versierselen van ridder in de Orde van Oranje-Nassau aangeboden. Bij deze aanbidding getuigde prof. de Zwaan van de verdiensten van den heer Riënts Balt voor ons volk door de samenstelling van een systeem stenografie, dat uitmuntend door eenvoud en praktische bruikbaarheid, niet alleen voor het Nederlandsche maar ook voor alle moderne talen.

Bij K.B. van 19 Januari 1938 werden de verdiensten van den heer Riënts Balt door de genoemde onderscheiding erkend. Door zijn ongesteldheid hebben zijn vrienden echter eerst thans aan hun lang gekoesterd verlangen, den geridderde te huldigen, uitvoering kunnen geven.

JUBILEUM BODE C. P. BIJMAN'S

In een bericht in ons ochtendblad is gemeld, dat de bode van het departement van defensie, de heer C. P. Bijmans, op 1 Juli zijn vijftigjarig jubileum in rijksdienst zal vieren. Het gouden jubileum moet echter nog tien jaar wachten: het zal het veertigjarig jubileum zijn, dat 1 Juli wordt gevierd.

DS K. J. KNOOP

Morgen herdenkt ds K. J. Knoop, em. predikant hier ter stede, den dag waarop hij voor 25 jaar het predikambt in de Ned. Herv. Kerk aanvaardde.

Ds Knoop werd geboren in 1887 en in 1912 candidaat in Friesland om 22 Juni 1913 zijn ambt te aanvaarden te Akersloot. In 1916 legde hij zijn bediening neer om in 1925 hulprediker te worden te Rijswijk, welke functie hij tot 1928 heeft bekleed.

PROMOTIE DR A. DE BONDT

Heden is aan de Vrije Universiteit gepromoveerd tot doctor in de godgeleerdheid ds A. de Bondt, predikant bij de Geref. Kerk van den Haag-West op een proefschrift getiteld: „Wat leert het Oude Testament aangaande het leven na dit leven?“ Als promotor trad op prof. dr G. Ch. Aalders van Hilversum, hoogleraar aan de V. U.

DE MENSCHHEID OP HET KRUISPUNT

In de serie der Openbare Studieavonden, welke des Woensdags in Pulchri Studio, Lange Voorhout 15, worden gehouden onder de auspiciën van het Theosophisch Genootschap (Leiden), dr G. A. Woensdagavond worden behandeld het onderwerp: De Menschheid op het Kruispunt.

ITALIAANSCH REISBUREAU

Gelijk gemeld is te Amsterdam in de Leidsestraat een keurig ingericht bureau geopend van de Italiaansche Maatschappij voor Toerisme (C.I.T.). Tegelijkertijd is hier op de Plaats no. 23 een dergelijk kantoor in bescheiden vorm geopend, waar de Italiaansche Staatsspoorwegen hun vertegenwoordiging hebben. Bij de opening van dit kantoor is Zaterdagmiddag tegenwoordig geweest de Italiaansche gezant, markies F. M. Talliani. De minister van Waterstaat, mr dr ir J. A. M. van Buuren, vertegenwoordigde onze Regering en voorts waren er gasten van verkeersbonden, enz.

„STERRIT“ VAN GEHELONTIHOUDERS

Op Zondag 26 Juni organiseert de Algem. Nederlandsche Geheel Onthouders Bond (A.N.G.O.B.) een tweeden sterrit naar zijn kampvertoer naar den Spoekweg te Beekbergen. Welhaast uit alle plaatsen waar afdelingen van den bond zijn gevestigd, zullen deelnemers komen. Ook de hier ter plaatse gevestigde afdeling zal aan dezen „sterrit“ deelnemen.

De dag zal op het terrein te Beekbergen worden doorgebracht, waarvoor een programma van zang, muziek, dans en spel en toneelspel is samengesteld.

Het moderne middel

is Instantine. In Instantine zijn voortreffelijke werking en absolute onschadelijkheid op ideale wijze verenigd.

Onthoudt daarom Instantine stilt en voorkomt pijn!

Doosjes à 12 tabletten 70 ct., zakjes à 2 tabletten 15 ct.

Teraardebesteding

generaal-majoor G. A. Linckers

Op Oud Eik en Duinen is hedenmorgen onder groote belangstelling ter ruste gelegd, het stoffelijk overschot van generaal-majoor der Mariniers b.d. G. A. Linckers. In den stoffel kwamen met de familie mede, kapitein-luitenant ter zee b.d. J. Boom, dr C. D. Sax, ir C. Zegers, oud-majoor der artillerie C. L. G. Schraasert Bert, dr Rost van Tonningen en de oud-kolonel C. G. Daniëls van het K.N.I.L.

Op den doodenakker zagen we voorts een deputatie van het korps Mariniers bestaande uit den chef van het korps kolonel C. J. O. Dorren vergezeld van kapitein P. van Gijn en eersten luitenant E. J. baron Lewe van Aduard, gep. kolonel der Mariniers V. F. M. J. J. de Schepper, gep. kolonel A. H. Bakker, den oud-chef van het korps Mariniers kolonel J. Oehle, generaal-majoor b.d. Sachs, gep. kapitein ter zee W. Houwing, oud-burgemeester van Den Helder, luit.-kolonel der Kon. Marine Reserve H. baron van Hemert tot Dingshof, gep. luit.-kolonel der Mariniers J. P. A. Termant, den oud-officier der Mariniers P. J. J. Michielssen, A. A. Boerboom Volter, assu. vice-admiraal, gep. generaal-majoor J. H. Wesseling van het K.N.I.L., mr C. W. Th. v. d. Brandhof, gep. vice-admiraal Hoog en C. C. Zegers Rijsen, mr J. Westhof, lid van den Centralen Raad van Beroep, dr H. S. de Graag, A. J. Bredius uit Baarn, de gep. luit.-kolonels der Mariniers J. A. Gauw en J. G. Grischke, mr J. Persenaire, luit.-kolonel-intendant der Mariniers tit. E. A. van Wely, gep. kapitein-luitenant ter zee C. A. Fock, mr U. O. Slikker, res. majoor tit. mr W. F. H. Zegers, dr C. F. Vester, gep. kapitein ter zee Tissot van Patot, J. W. ten Hoet, commissaris van de Amsterdamsche Scheepvaartbank, F. Bartelink, oud-inspecteur-generaal van de Spoor- en Tramwegen en oud-directeur der Registratie en Domeinen; generaal-majoor b.d. W. F. van Hoogetaten, mr Le Rütte, gep. vice-admiraal K. F. Sluys, J. T. Bevier de Fouw, gep. kapitein ter zee Veltrop, den oud-zee-officier H. M. van Bemmelen en gep. vice-admiraal H. G. Surie.

In de aula speelde de heer C. Lijtooy op het orgel. Adagio van Gullmark. Es ist bestimmt in Gottes Rat van Mendelssohn en Wilt heden nu treden. Hier heeft kolonel Dorren het woord gevoerd als vertegenwoordiger van het korps Mariniers, waarin de overledene laatste als kolonel-inspecteur heeft gediend. Hij was in dat korps een markante, sympathieke figuur, en men had voor hem hoogachtung en warme genegenheid. De overledene had verzocht geen toespraken te houden, daarbij een uitzondering makend voor den chef van het korps.

37 Jaar geleden kwam spr. onder onmiddellijk bevel van den overledene, die door zijn innemende, en suggestieve persoonlijkheid zijn ondergeschikten wist te bezielen. Er heerschte onder hem een voorbeeldige krijgstucht, waarvan hij echter den druk zoveel mogelijk wist te verlichten. Allen hielden van hem, en zouden voor hem door het vuur zijn gegaan. Door zijn suggestieve wijze van commanderen, was men trots op een dergelijken aanvoerder, die een sieraad was voor het korps. Hij was een man van groote wijsheid, hetgeen hij heeft getoond in dagen van groote smart.

Hij heeft jaren als kolonel-inspecteur de leiding van het korps gehad, en stond daarbij voor een niet gemakkelijke taak. Het is voor hem een groote voldoening geweest, dat de opperbevelhebber van Land en Zeemacht zijn waardeering heeft uitgesproken voor de diensten door het korps in de mobilisatiejaren bezwezen. Ook na zijn pensionering bleef zijn hart warm voor het korps kloppen, want hij beschouwde de Mariniers als een onmisbaar en onverbrekelijk onderdeel van de weermacht. Het korps herdenkt zijn nagedachtenis met eerbied.

Aan de groeve heeft een schoonzoon van den ontslapene, de heer J. P. Neyt, dank gezegd voor de betoonde belangstelling.

ORGELCONCERT DOOPSGEZINDE KERK.

Op Donderdag 23 Juni a.s. wordt in bovengenoemde kerk (Paleisstraat 8) een concert gegeven door Heinz 's-Gravenhage, met medewerking van To van der Sluis, sopraan. Het programma bevat werken van: Buxtehude, Schütz, Plütti, Gluck, A. Scarlatti, Roussel, Lili Boulanger en H. Andriessen.

Radioprogramma

Woensdag 22 Juni

HILVERSUM I 1875 en 415 M.

N.C.R.V. 8.00 Schriftuizing, meditatie. 8.15 Berichten. Gram.pl. 9.30 Gelukwenschen. 9.45 Gram.pl. 10.30 Morgendienst. 11.00 Gram.pl. 11.15 Ensemble van der Horst. 12.00 Berichten. 12.15 Gram.pl. 12.30 Vervolg concert. In de pauze gram.pl. 14.45 Reportage. 16.15 Gram.pl. 16.45 Felicitaties. 17.00 Voor de kinderen. 17.45 Gram.pl. — Onderwijsfonds voor de Scheepvaart. 18.30 Taalles en causerie over het Binnenvaartverkeer. — N.C.R.V. 19.00 Berichten. 19.15 Land- en tuinbouwhalftour. 19.45 Reportage, eventueel gram.pl. 20.05 Berichten A.N.P. Herhaling SOS-berichten. 20.15 Orgelconcert. 21.00 Causerie: Wat de Bijbel zelf zegt. 21.30 N.C.R.V.-orkest en solist. 21.55 Berichten A.N.P. 22.00 Voor amateurs-fotografen. 22.15 N.C.R.V.-orkest en solist. 22.45 Gymnastiek. 23.00 Vervolg concert. 23.30 Gram.pl. Ca. 23.50 Schriftuizing.

HILVERSUM II 301 M.

V.A.R.A. 8.00 Gram.pl. (Om 8.15 Berichten.) 8.30 Keukenpraatje. — V.P.R.O. 10.00 Morgenwijdung. — V.A.R.A. 10.20 Voor arbeiders in de continuebedrijven. 12.00 Gram.pl. (Om 12.15 Berichten.) 12.45 Orgelspel. — Gram.pl. 14.00. 14.30 De Ramblers. 22.00 Voor de kinderen. 17.30 Gram.pl. 18.00 Orgel en zang. — R.V.U. 18.30 Causerie: Van Nieuw York naar New Orleans. — V.A.R.A. 19.00 Gram.pl. 19.06 Vocaal concert. — V.P.R.O. 19.30 Causerie: Franciscus van Assisi. — V.A.R.A. 20.05 Herhaling SOS-berichten. Berichten A.N.P. V.A.R.A.-Varia. 20.15 V.A.R.A.-orkest en solist. 22.30 Berichten. A.N.P. 22.35 Fantasia. 23.00 Schakkeles. 23.05 De Ramblers. 23.30 Gram.pl.

DROITWICH 1500 M.

11.20 Het Norris Stanley-zextel. 12.10 Gram.pl. 12.15 Uit Stockholm: Sven Skölds orkest. 12.50 Gram.pl. 13.35 BBC-Northern Ireland-orkest. 13.10 Gram.pl. 13.50 Geiger en zijn orkest. 15.50 Gram.pl. 16.20 Vespers. 17.10 Gram.pl. 17.20 Sportreportage. 17.30 Al Collins en zijn orkest en solisten. 18.30 Berichten. 18.40 Causerie over de Deensche Nationale Landbouwtentoonstelling. 19.00 Inleiding volgende uitzending. 19.05 te acte van de opera Don Juan. 19.50 BBC-Variété-orkest en solist. 21.00 Berichten. 21.40 Jay Wilbur en zijn Band e.a. 22.30 BBC-Harmonie-orkest en solist. 23.05 Declamatie. 23.10 Jack Jackson en zijn Band. 23.45 Jazzmuziek (gr.pl.) 3.00 Uit Amerika: Sportreportage.

STEUN AAN MILICIENS

De Kon. Nat. Vereeniging vergaderde te Scheveningen

Een dezer dagen hield de Kon. Nat. Vereeniging tot steun aan Miliciens te Scheveningen haar algemeene vergadering onder leiding van den heer M. C. Koning, oud-directeur der N.V. Stoomvaartmaatschappij Nederland. In het bijzonder werden verwelkomd de vertegenwoordigers van resp. den commandant van het Veldleger en den burgemeester van den Haag. Voorts de heer P. W. Oosterhoff, hoofd der 7e afdeling van het departement van Defensie en de „contact-officiëren“ in garnizoen alhier.

Het verheugde den voorzitter ter vergadering eveneens te mogen begroeten de beide eeredien, t.w. de luits-generaal-b.d. A. Hoogebom, oprichter der vereeniging, en H. F. C. baron van Omphal Mulier.

Ter sprake kwam om de belangrijke uitbreiding van de taak der vereeniging als gevolg van de gewijzigde dienstplichtwet. Zoowel de vergrooing van het jaarlijksche contingent dienstplichtigen, als de langere duur der eerste oefening voor de onbetrokkenen, zal veel van de krachten en de middelen der vereeniging vorderen. In verband met het te verwachten belangrijke hoogere totaal der sluituitkeeringen en het bestaande tekort, bracht het hoofdbestuur een voorstel ter tafel, houdende verzoek tot toekenning van rijkssubsidie.

Uit de discussie bleek, hoezeer men het betreunde een schoone traditie. „Werken zonder steun van de Overheid“, te moeten prijsgeven. Het meerendeel der afgevaardigden verklaarde voor de noodzakelijkheid te zullen zichwichten.

De rekening van den penningmeester, den heer L. H. van 't Sant, sluitende met een verlies van f 5000 over 1937, werd goedgekeurd. Het aftrek van de kosten van het hoofdbestuur, Staatsraad J. J. Rambonnet, werd herkozen; bovendien zal het hoofdbestuur worden uitgebreid met een Twintigsten werkgever.

Volgens het jaarverslag van den secretaris wendden zich gedurende 1937 1456 dienstplichtigen om hulp tot de vereeniging. Hiervan werden 678 materieel gesteund, meerendeels van burgerkleding voorzien.

Gehoopt werd, dat — nu de Nederlandsche jongelieden blijf geven van grotere bereidheid tot dienen — het publiek hun, na vervulling van dienstplicht, de helpende hand zal bieden.

Het spraakgebrekkige kind

De onderhandelingen om mogelijk te maken, dat kinderen met een gespleten gehemelte, die de Gemeentelijke School voor Slechthoorden en Spraakgebrekkigen in de Nieuwe Schoolstraat bezoeken, van gemeentewege, een gemeentelieplaat krijgen, welke voor het aanleeren van een goede spraak bij de meeste dezer kinderen een eerste vereischte is, hebben geleid tot een overeenkomst waarbij de Gemeente tandarts Ph. Regensburg heeft opgedragen in overleg met enkele deskundigen de Haagsche kinderen met gespleten gehemelte, die de school bezoeken, indien noodig, van Gemeentewege van een orthodont te voorzien. De ouders moeten naar draagkracht een bijdrage betalen, welke Maatschappelijk Hulpbetoon zal vaststellen.

Zoo is thans de toestand ingetreden, waarvoor de Vereeniging „Steun aan het Spraakgebrekkige Kind“ sinds haar oprichting heeft gevraagd. Kinderen met gespleten gehemelte, wier ouders toelating tot deze school vragen, worden geplaatst in een der afdelingen (sinds 1 September 1937 zijn er twee) waar bevoegde spraakleeraren, tevens onderwijzers, hun onderwijs geven in alle vakken van de gewone lagere school en daarnaast individueel zoowel als klassikaal het noodige spreekonderwijs, terwijl deze onderwijskrachten ook controle uitoefenen op het spreken tijdens het gewone onderwijs.

BRIDGEWEDSTRIJD.

De uitslag van den dameswedstrijd, gespeeld door de Haagsche afdeling van den Ned. Bridgebond, is als volgt: Overne lijn: 1e. dames A. v. Rijn—Vermeulen. Even lijn: dames Lansberg—Krouwel.

PARIS RADIO 1648 M.

8.10 en 10.35 Gram.pl. 12.35 Orkest van de Garde Républicaine. (Om 13.50 Zang.) 15.05 Planovoor-dracht. 15.20 en 16.20 Zang. 16.35 Cellovooordracht. 17.20 Het Bied-orkest. 20.50 Zang. 21.20 Variété-programma. 22.50 Gram.pl.

KEULEN 456 M.

8.50 en 7.30 Rheinische Landesorkest. 8.50 Gouw-orkest Silezië. 12.20 Omroeporkest en solisten. 13.35 Landesorkest Gouw Baden en Theo Höllingers Landesorkest. 14.30 Populair concert. 16.20 Omroeporkest en solist. 18.50 Zang. 19.30 Gram.pl. 20.20 Omroeporkest en -kôr en solisten. 20.50 Kurorkest Bad Pyrmont. 22.55 Gram.pl. 22.50 Omroepkleinorkest en solisten. 0.20 Concert. 1.20 Concert en sportreportage uit Amerika.

BRUSSEL NEDERLANDSCH 322 M.

12.30 Gram.pl. 12.50 en 13.30 Omroeporkest. 13.50 Gram.pl. 17.20 Omroeporkest. 18.50 Gram.pl. 19.20 Zang. 20.20 Das Spielzeug threr Majestät, operette. 22.30 Gram.pl.

BRUSSEL FRANSCH 484 M.

12.30 Gram.pl. 12.50 en 13.30 Luc Darcy's orkest. 13.50 Gram.pl. 17.20 en 18.00 Omroeporkest. 18.35 en 19.05 Het Hof-Trio van België. 19.35 Gram.pl. 20.20 Nationaal orkest en solist. (21.05 Reportage.) 22.00 Nationaal orkest. 22.30 Omroeporkest.

DEUTSCHLANDSENDER 1571 M.

19.30 Carl Weitschachs orkest. 20.20 Weensche Mandoline-orkest. Omroepmaatschappij-orkest. 20.45. (21.30 Duitschlandse.) 22.30 Berichten. 22.40 Sportreportage. 22.50 Planovoor-dracht. 23.05 Berichten. 23.20 Omroepkleinorkest en solisten. 0.20 Gram.pl. 1.20 Zie Keulen.

Gemeentelijke Radiodistributie

PROGRAMMA I. Alle uitzendingen v. Hilversum I. PROGRAMMA II. Alle uitzendingen v. Hilversum II. PROGRAMMA III.

8.00 Brussel Ned. 9.30 Diversen. 10.35 Londen Reg. 12.50 Droitswich. 13.25 en 13.50 Droitswich. 18.40 Diversen. 19.00 Droitswich. 23.05 Londen Reg. 23.20 Droitswich.

PROGRAMMA IV.

8.00 Keulen. 10.20 Diversen. 10.35 Parijs Radio. 12.05 Radio P.T.T. Nord. 12.20 Brussel Ned. 14.20 Keulen. 15.20 Parijs Radio. 15.35 Londen Reg. 16.20 Keulen. 17.20 Parijs Radio. 18.20 Londen Reg. 18.50 Gem. Radio-Distrib. 20.05 Deutschlandsender of div. 20.30 Brussel Fr. 21.05 Keulen. 22.20 Brussel Ned. 22.35 Keulen.

Het speelhuis in de Dintelstraat

Het resultaat van den overval

Bij den inval in het speelhuis in de Dintelstraat, welken wij vanochtend gemeld hebben, zijn een aantal Rotterdammers aangehouden, een Pool, die ter beschikking is gesteld van den Vreemdelingendienst en eenige stadgenooten. Het zijn de 29-jarige J. H. L. G., de 57-jarige H. v. D., de 43-jarige C. W. v. D., de 32-jarige A. C. M. van L., de 42-jarige F. K. P., de 66-jarige H. G. J. D., allen uit Rotterdam, alsmede de 33-jarige H. J. D., de 53-jarige A. V., de 40-jarige H. T., de 55-jarige M. B. en de 41-jarige L. J. B. uit de residentie.

De bewoner van het perceel, die gelegenheid gaf tot het spelen van roulette, de 41-jarige masseur B. L. B., de exploitant, de 38-jarige automatenhandelaar G. J. S. zijn gearresteerd, alsmede de vrouw van S., de 32-jarige mej. M. C. S.

Behalve den Pool, den bewoner van 't perceel en den exploitant zijn allen vannacht, nadat het onderzoek was geëindigd op vrije voeten gesteld.

„Twee tafels, een roulette en een zeer groot aantal fiches zijn in beslag genomen, benevens enkele croupierhaken.

Bond van Belastingconsulenten

Voorjaarsvergadering hier ter stede.

Zaterdag hield de Bond van Belastingconsulenten hier ter stede zijn voorjaarsvergadering. Tot voorzitter werd gek

Financieel nieuws

De valutamarkten

Te Londen.
Londen, 21 Juni. — De dollar was vandaag vaster als gevolg van de verklaringen van Kennedy en Morgenthau, volgens welke geen wijziging van de monetair overeenkomst van drie en geen dertig procent zal worden bevestigd. Men schijnt thans, zo meent men te Londen, ook in Continental Europa eindelijk geloof te hebben aan de herhaalde verklaringen van de Amerikaanse bankinstellingen. Een tweede oorzaak voor de sterke houding van den dollar is de vraag naar dit devies in verband met het zenden van Europese kapitaal naar de Ver. Staten welke aangetrokken door de gunstige ontwikkeling van de beurs, eeldaar beleggingen doen. Het bedrag van de opschiet van den dollar van 4.95 1/2 tot 4.96 1/2 (slotkoers zaterdag 4.97 1/2).
Ook de franc was zeer vast, de koers bedroeg onveranderd 17 1/2, tegen een slotkoers van zaterdag van 17.23/64.
De vraag naar dollars is in den loop van den ochtend nog toegenomen. Later bedroeg de koers 4.95 1/2. Deze vaste houding van den dollar wordt in de deele ook veroorzaakt door vraag voor commerciële doeleinden. Ongetwijfeld hebben vele belanghebbenden uit de zakenwereld het dekken van hun behoefte aan dollars zo lang mogelijk uitgesteld in de hoop, dat zij dan na den dollardevaluatie voordeel zouden kunnen doen. Nu deze hoop vervlogen is, moet men overgaan tot het dekken van deze opechtoefte behoefte aan dollars.
De vaste houding van den franc komt voort uit de uitdrukking in een daling van het disago op den eenmaands dollar van fr. 11/32 tot fr. 11/16. Ten opzichte van den gulden is het pond van 8.96 tot 8.95 1/2 gedaald.
In overeenstemming met de betere houding van den dollar waren ook Zwitsersche francs en Belgische zwoel contant als op termijn, beter. Ten opzichte van den gulden was de Belgische van vrijdag 31, daalde het pond van 29.25 1/2 tot 29.20 1/2, en ten opzichte van den Zwitserschen franc van 21.65 1/2 tot 21.61 1/2.
Op de goudmarkt lieten de officiële instanties vandaag een daling van de premie van 1/16 tot 1/16. De koers van de goudmuntzinnen vandaag, t. n. v. 495.000 is groter dan gisteren. De prijs daalde 1/2 d. tot 140.91/5.

Te Parijs.
Parijs, 21 Juni. — Op de wisselmarkt was de hanteering heden zeer vaster. De flauwe houding van het pond en de dollar tegenover den franc, welke in verband staat met de bekende hier niet controleerbare geruchten, volgens welke Londen en Nieuw-York zich zouden verstaan om tegelijkertijd te devalueren en dan Frankrijk zouden in noodnooden om zijn munt van de dollar te devalueren tot 15%. Ook petroleumdeelnemers waren gisteren vaster, aldus, evenals gisteren, Koninklijke Petroleum. Reeds spoedig na de opening steeg dit aandeel 1/2 tot 4 1/4. Shell Transport steeg 3/32 tot 4 1/12. In het algemeen heet de redevoor van Lord Cadman gisteren op de veranderingen in de Anglo-Iranian Oil Co. gehouden, een gunstigen invloed op petroleumdeelnemers. Goudmijnen waren algemeen vaster en boekten koersstijgingen tot 1/2, vooral als gevolg van enige Fransche en Zuid-Afrikaansche goudaankopen. De hoop op een confederale goudmuntzinnen in de toekomst, welke de Beers van 7 1/2 tot 8 1/2.

Grondstoffen waren eveneens vrijwel algemeen vaster. Kopervorsen werden ook nu weer gunstig beïnvloed door verlaging van de productie-quota buiten de Ver. Staten; Rhokana steeg van 10 1/2 tot 10 1/4.

Bij tinaandelen kwam de voldoening over het resultaat van de gisteren voor het Intern. Tin Restrictie Comité gehouden vergadering tot uitdrukking. Het aanhouden van de vraag naar rubber, waardoor gisteren de prijs tot den hoogsten stand sedert 23 April steeg, heeft de belangstelling voor rubberaandelen doen toenemen; Anglo Dutch verbeterden 1 sh 1 1/2 d. tot 25/9, Rubber Trust 1/3 tot 26/2.

Binnenlandsche industriele aandeelen waren meermalen enige pence vaster, vooral met Unilever was dit het geval (+ 6 d. = 38). Woolworth (+ 4 d. = 23/3), Courtauld (+ 4 1/2 d. = 35/9). Nadat Imp. Chemical reeds gisteren 1/4 was opgelopen, trad vandaag een verdere verbetering met 3 d. tot 31/9 in. Vooral ruwlijzer- en staalfondsen stegen in het algemeen scherp, o.a. stegen Vickers 1 sh 4 1/2 d. tot 22/2.

In verband met de toegenomen belangstelling voor aandelen bestond natuurlijk naar Britische staatsfondsen minder vraag; de stemming was goed prijshoudend, de 3 1/2 pct oorlogssleening noederde onveranderd 101 13/16.

De gisteren het verdere verloop is de stemming der beurze vrij gelukkig. Vooral de hanteering te Londen de Schuldbeprekingen was zeer vaster. Anderzijds waren echter Duitse obligaties onzeker gestemd, omdat men vreesde, dat tegenover Duitse toezeggingen inzake de Oostenrijksche leening tusschen een compensatie ten koste van de houders der Duitse obligaties (b.v. in den vorm van een renteverhoging) verlaagd wordt.

Ook Braziliaansche obligaties waren vandaag iets beter onder den invloed van de hernieuwde verzekering van de regering van dat land, dat zij den Italiaanschen leeningssleening binnen het kader van de betalingscapaciteit zal handhaven. Bijzonderheden over den toekomstigen leeningssleening ontbreken echter nog steeds.

De goederenmarkten.
De rubberprijs steeg 3/16 d. tot 6 5/16 d. per lb. Katoen was 3 1/2 pt. hooger. Loco American Middling 4.81.

Parijs.
Parijs, 21 Juni. — Met het verbeteren van de opvattingen is de kooplust iets toegenomen en daardoor de beurs de ontwikkeling der Fransche Italiaansche obligaties, welke de beurs de beoordeelde heerschte er bij opening een willige stemming. De reeds dementis van de geruchten omtrent dollardevaluatie heeft een einde gemaakt aan de groote belangstelling voor de goudmijn-aandelen van verleden week; deze fondsen behooren tot de weinige waarden, welke heden lager noteerden. Daarentegen heeft de prijsstijging van rubber, tin en koper hare uitwerking op de bij deze producten betrokken fondsen niet gemist. Daar voort de buitenlandse beurzen gisteren ook bijk gegeven hebben den toestand in het algemeen met meer optimisme te beschouwen, heeft de effectenmarkt haar terughouding groote deelen laten varen.

De lokale bank- en industriele aandeelen hebben haar stijging voortgezet. Op de hoere koers ontstond af en toe enig aanbod, doch dit is doorgaans zonder eenige moeite opgenomen.

De aandelen der Fransche chemische industrie verbeterden hun noteeringen verder: St. Gobain van 1965 tot 1966, Kali Ste Thérèse van 1264 tot 1269, Liquide (tweel aandeel ex fr. 21.73 dividend van 1250 tot 1258. Ook de overige lokale industriele aandeelen lagen vast in de markt. Gevoelige koersstijgingen zijn ook in de internationale fondsen voorgekomen. Rio Tinto's gingen van 2560 op 2610, aandelen Suezkanal liepen fr. 320 op, Arbed fr. 300. Van de Amsterdamse

Beursoverzicht

Een zeer vaste markt met iets ruimeren handel. Amerikaanse waarden gevraagd en boven. Nieuw Yorksche pariteit. De beleggingsmarkt was onveranderd. Prolongatie 1/2 pct.

De markt was heden zeer vast gestemd en dit was in de voornaamste plaats het gevolg van de krachtige koersverbetering in Wallstreet. Aangezien slechts weinig materiaal voorhanden was, kwamen de koersen al weldra tot een behoorlijk hooger peil, waarop zij zich in het verdere verloop ook goed wisten te handhaven. Veel uitgebreider dan de laatste dagen was de omvang der affaite niet, maar toch ademde de beurs een iets beteren geest en scheen het publiek meer vertrouwen te hebben nu er uit Amerika weer wat optimistischer geluiden kwamen.

De koersen verbeterden gemiddeld over de geheele linie 5 10 pct, zonder dat bepaalde fondsen zich evenwel bijzonder op den voorgrond plaasten. De handel behield daardoor een kalm karakter, temeer daar sterke fluctuaties zich niet voordeden.

Koninklijke Olie kwam op hooger koerspeil, nl. 335 en kreeg voldoende steun om in het verdere verloop nog een kleinigheid aan te trekken. Uiteraard waren ook de Amerikaansche olie-octrooi vast gesteld.

Van rubberwaarden ondergingen Amsterdam Rubber een flinke verbetering van 6 pct, en bewogen zich verder juist even boven de 200. Ook de andere soorten boekten niet onaanzienlijke koersstijgingen.

Tabakken waren kalm en goed prijshoudend. Senemabak werd ex het dividend van 8 pct, verhandeld op 240 1/4 en was dus praktisch onveranderd.

Industrieleelden hadden een kalm verloop. Aandeelen Philips liepen 6 pct op; A.K.U. 2 pct; Fokkers lagen hooger en ook Unilever trokken iets aan.

Van sulkerwaarden boekte H.V.A. een avans van 10 pct. Ook de specifieke soorten als Vorstenlanden, Java Cultures en N.I.S.U. werden hooger geverandert.

De scheepvaartpapieren trokken geleidelijk iets aan.

De markt behield ook later een vaste tendens en wist het hoogere peil goed te bewaren.

Op de beleggingsmarkt waren van de Duitse leeningen, de dollarobligaties en Young in herstel.

De Nederlandse beleggingsmarkt was kalm en prijshoudend gestemd, alleen de oude schuld was licht aangeboden met de integralen op een koers van 86.

Prolongatie 1/2 pct.

De valuta-markt.
De vrees voor een devaluatie van den dollar verloor vandaag veel van zijn kracht, toen de Amerikaanse valuta in het wisselverkeer van hedenmorgen een vaste houding aan den dag legde. Eenerzijds heeft het herstel van de Nieuw Yorksche effectenmarkt sterk hietoe bijgedragen, anderzijds de hernieuwde verklaring van Morgenthau, waarin hij alle devaluatie-geruchten tegensprekt.

Nadat gisteren reeds een druk op het pond sterling te Londen te bespeuren was geweest, was hedenmorgen de verhouding zoodanig, dat de Europeesche valuta's met den dollar megingen in derhalve eveneens op hooger peil kwamen, met uitzondering van het pond sterling en den Nederlanderschen gulden, welke gedrukt waren, met dien verstande, dat onze gulden wel tegenover den dollar, maar niet tegenover het pond sterling flauwer was.

Gisteren officieel op 1.80%, kwam de dollar hedenmorgen op 1.80 1/4 tot 1.80 1/2. Het pond sterling, gisteren officieel 8.96, werd vannomorgen vernomen op 8.95 1/2 tot 8.95 1/4. Van de andere valuta's werd Parijs vernomen op circa 5.03 1/2, Brussel op 30.67 tot 30.69, Zwitserland op 41.41 tot 41.43, terwijl Berlijn zich handhaafde op 72.80 tot 72.85.

Op de termijnmarkt liep het disago van de belga iets verder terug tot resp. 17 1/2 en 57 1/2 voor de 1 en 3 maanden.

In de marge tusschen Duitsch zilvergeld en bankpapier kwam geen verandering en de registermarkten golden 32 1/4. Het goud was met de wissels iets vaster.

arbitrage-waarden wonnen onderaandelen Koninklijke meer dan fr. 1000, H.V.A.'s fr. 900, Amsterdam Rubbers fr. 105 en Philips fr. 77. Aandeelen Canadian Pacific trokken eenige francs aan.

In de coulisse was de stemming bevredigend en de handel in den avond vlot. De gewone aandelen, De Beers trokken van fr. 144 tot fr. 148 aan.

3 pct. Fransche rente 7460 na 7480 en 7470 tegen 74; 4 1/2 pct. Fransche rente 7465 na 7485 na 7480 en 7490 tegen 79; Crédit Lyonnais 1628 na 1618 tegen 1608; Banque de Paris 1270 na 1280 en 1275 tegen 1243; Banque de France 7190 tegen 7040; Suezkanal 25150 tegen 22500; Rio Tinto 2558 na 2610 en 2602 tegen 2590; Koninklijke 6645 na 6650, 6620 en 6625 tegen 6590; Philips 4077 tegen 4000; Amsterdam Rubber 3990 tegen 3985; H.V.A. 45300 na 45370 tegen 44400; Forges et Acieries du Nord et de l'Est 738 na 740 tegen 730; Tréfileries 762 tegen 760; Péchiney 1525 na 1520 tegen 1510; Montecatini 179 (conv.); Young 333 tegen 332; Union Minière 4045 na 4059 tegen 4025; Goldfields 661 tegen 650; Arbed 850 tegen 8475; Kuhlmann 670 tegen 652; Peugeot 475 tegen 467; Can. Pacific 270 na 265.50, tegen 260; Central Mining 3825 na 3835 tegen 3800.

Berlijn
BERLIJN, 21 Juni. — Verscherpte winstmeningen en afwikkelingen van Joodsche engagementen veroorzaakte een lichte druk op het koerspeil. Van Montanische waren Mannesmann 15, Kieken, Mansfeld en Rheinhardt ieder eveneens een 1/2 pct flauwer. Van braunkolen-aandelen traden Eintracht met een verlies van 2 1/2 pct op den voorgrond. Van chemische papieren waren I. G. Farben 1 pct hooger, daarentegen Von Heyden 2, Ruten 3 en Deutsche Linoleum 2 pct in reactie. Electro- en openbare nutsbedrijven goed prijshoudend.

Van de overige afdelingen waren Dortmund 2 pct, Feldmühle 1 1/2, Aschaffenburg en Jungbusch ieder 1/2 pct lager, daarentegen Berger 1 1/2 en Siedel-Zucker 1 pct vaster.

Ook obligatiemarkt was Oud Beitz 5 pf. hooger op 131 1/2.

Blanco daggeld onveranderd 2 1/2 tot 3 pct. Op de valuta-markt noteerden ponden 122, dollars 2.479 en Fransche francs 6.91 1/2.

N.V. BENSCHDORP.
Dividend 5 pct uit de bedrijfsrente.

In de jaarvergadering van Benschdorp welke vandaag te Bussum werd gehouden, werd de balans en de winst- en verliesrekening goedgekeurd.

Men besloot tot uitkeering van een dividend van 5 pct ten laste van de bedrijfsreserves. Directie en commissarissen hadden voorgesteld geen dividend uit te keeren, doch 13 aanwiesende aandeelhouders meenden, dat een slecht jaar geen reden behoeft te zijn geen dividend uit te keeren.

In plaats van de afstredende commissarissen de heeren W. N. J. Baekers en H. G. M. Benschdorp werd benoemd de heer J. Korthals Althoff, directeur van de Amst. Liquidatie. De heer Baekers had voor de functie bedankt en de heer Benschdorp werd tot procurator benoemd evenals zijn broeder, W. L. M. Benschdorp.

De buitengewone algemene vergadering, welke onlangs werd gehouden, had reeds besloten om het aantal commissarissen van vier op drie terug te brengen.

Beurs van Nieuw York

Openingskoersen van heden, medegedeeld door Louis Korlijn en o. alhier:

	21 Juni 20 Juni	21 Juni 20 Juni
U.S. Steel	45 1/4	45 1/4
Alchison Topeka	28 1/4	28 1/4
American Smelting	38 1/4	38 1/4
Baltimore and Ohio	8 1/4	8 1/4
Bethlehem Steel	48 1/4	47 1/4
Anaconda Copper	26 1/4	26 1/4
New York Central	12 1/4	12
General Motors	31 3/4	30 3/4
St. Oil of N. Jersey	48 1/4	47 1/4
Chrysler Corp.	45 1/4	45 1/4
Kennecott Copper	39 1/4	32
Montgomery Ward	34 1/4	34 1/4
Republic Steel	14 1/4	13 1/4
Southern Pacific	11 1/4	11 1/4
Douglas Aircraft	45 1/4	46
Electric Bond & Share	7 1/4	7 1/4
General Electric	38 1/4	38 1/4
Great Northern pref.	16	15 1/4
Illinois Central	8 1/4	8
Intern. Tel. & Tel.	9 1/4	9 1/4
Intern. Nickel	44 1/4	44 1/4
North American Cy.	28	19 1/4
Phillips Petroleum Co.	20 1/4	20 1/4
Pennsylvania	15 1/4	15 1/4
U. S. Rubber	29	29
Sears Roebuck	50 1/4	50 1/4
Southern Railway	7 1/4	7
Southern Railway pref.	11 1/4	11 1/4
Shell Union Oil	13 1/4	13
Texasaco Oil	13 1/4	12 1/4
United Aircraft	26 1/4	26 1/4
Amer. Car & Foundry	17 1/4	17 1/4
American Waterworks	9	8 1/4
Continental Oil	23 1/4	23 1/4
Chesapeake & Ohio	23 1/4	23 1/4
Canadian Pacific	3 1/4	3 1/4
Cities Service	8 1/4	8 1/4
Goodyear	19	18 1/4
Mid-Continental Oil	16 1/4	16 1/4
North Pacific	8 1/4	8 1/4
Packard Motors	31 1/4	31 1/4
Paramount Pictures	7 1/4	7 1/4
Radio Corp.	5 1/4	5 1/4
American Tel. & Tel.	132	132 1/4
United Corporation	23 1/4	23 1/4
Union Pacific	62	61 1/4
Woolworth Co.	43 1/4	43 1/4
American Tobacco "B"	74 1/4	73
Commonwealth & Southern	13 1/4	13 1/4
Dupont de Nemours	10 1/4	10 1/4
Fisk Rubber	6	5 1/4
Hudson Motors	6 1/4	6 1/4
U. S. Leather	4 1/4	4 1/4
North Am. Aviation	9 1/4	9 1/4
Publ. Serv. of N.-J.	28 1/4	28 1/4
Standard Brands	7 1/4	7 1/4
Socony Vacuum	14	14
Tennessee Corp.	6 1/4	6 1/4
Westinghouse Electric	3 1/4	3 1/4
Westinghouse Electr.	70 1/4	70 1/4

AMERIKAANSCH GOEDERENMARKT.

Openingskoersen van heden, medegedeeld door Louis Korlijn en o. alhier:

Nieuw York, 21 Juni. — Katoen (Juli 8.60, Sept. 8.61). Sulker (nieuw contract) Juli 0.96, Sept. 1.00. Cacao: Juli 4.41, Sept. 4.56. Rubber: Juli 12.79, Sept. 12.97.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Nabeurkoersen van 21 Juni, 4 uur:

Koninklijke 336 1/4 — 7 1/4
Anaconda Copper 192 1/4 — 19 1/4
Shell Union 10 1/4 — 10 1/4
Republic Steel 10 1/4 — 10 1/4

Dordtsche Petroleum-Industrie-Mij. N.V.

In de heden te Amsterdam gehouden jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders werd verslag uitgebracht over 1937 en werden de balans en winst- en verliesrekening goedgekeurd.

Het dividend werd vastgesteld op 11 1/2 pct (reeds uitgekeerd interim-dividend 9 1/2 pct), voor houders van winstbewijzen op f 27.75 (reeds uitgekeerd interim-dividend f 6) en voor houders van oprichtersaandelen op f 258 (reeds uitgekeerd interim-dividend f 39).

De heer Mr. W. Suermont Wzn werd als commissaris herkozen.

N.V. Petroleum-Mij. Moeara Enim.

In de heden te Amsterdam gehouden jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders werd verslag uitgebracht over 1937 en werden de balans en winst- en verliesrekening goedgekeurd.

Het dividend werd vastgesteld op 11 1/2 pct (reeds uitgekeerd interim-dividend 9 1/2 pct), voor houders van winstbewijzen op f 27.75 (reeds uitgekeerd interim-dividend f 6) en voor houders van oprichtersaandelen op f 258 (reeds uitgekeerd interim-dividend f 39).

De heer Mr. W. Suermont Wzn werd als commissaris herkozen.

Koersen van edele metalen.

(Noteering van H. Drifhout en Zn Edelmetalen-bedrijven N.V., Amsterdam.)

Goud:	Inkoop	Verkoop
Goud 121 1/2 kg	12026.-	12031.-
Voor de Industrie (1000/1000)	2015.-	2050.-
Gouden Tienjes	12.46	12.52
" Ponden	15.10	15.15
" Dollars	3.10 1/2	3.12

Zilver:
Baren 32 kg 23.90 — 24.90
Voor de Industrie 23. — —

Boter, kaas en eieren.

GRONINGEN, 21 Juni. — Volledigeveiling De Eendracht v/h. Het Noorden. Aanvoer 19.000 eieren. Kip-eieren 1.327-3.72, kuuken-eieren 1.304-3.20, per 100 stuks; kleinhandelsprijs f 0.90 per 20 stuks.

Officiële Eiernoteering. Groothandelsprijs kip-eieren f 3 per 100 stuks, kleinhandelsprijs f 0.85 per 20 stuks. Handol vlug, met hoogere prijzen.

ROTTERDAM, 21 Juni. — Eiervelling. Aanvoer 150.000 eieren. Kip-eieren 1.290-3.90.

PURMEREND, 21 Juni. — Kippen-eieren f 3.50-4 per 100 stuks, handel matig; eenden-eieren f 2.50 per 100 stuks.

PURMEREND, 21 Juni. — Coep. centrale eveling Purmerend G.J. Aanvoer 90.000 eenden-eieren f 2.75 à f 2.90; 90.000 kippen-eieren 65-66 kg f 3.75 à f 3.85, 63-64 kg f 3.70 à f 3.75, 56-57 kg f 3.55 à f 3.75, 58-59 kg f 3.45 à f 3.60, 56-57 kg f 3.40 à f 3.50, 53-55 kg f 3.30 à f 3.45.

POGING TOT AANRANDING

Vanochtend om tien uur fietste mej. B. uit Rotterdam in de richting Ridderkerk. Op het stille gedeelte bij het kruispunt Legdijnsdijk Houtweg werd zij plotseling aangevallen door een haar tegenoverrijdenden man. Hij pogde de dame van haar rijwiel te trekken, hetgeen hem niet lukte. Mej. B. wist te ontkomen en bij den Mauritsweg ontmoette zij twee agenten van politie, die op haar aanwijzing per just: passerende luxe auto den aanranders spoedisch achterhaalden. Het bleek te zijn de 21-jarige J. O. d. G. uit Rotterdam, bakkersknecht, werkzaam te Oostendam. Hij bekende de dame te hebben willen aanranden, waarop hij is opgesloten.

VERDRONKEN

Vanmiddag is de ruim twintigjarige A. Korenbrik uit Vorden die met zijn broertje in de Hachertse beek aan het zwemmen was, verdrinken.

Een politiemann, die spoedig aanwezig was, heeft zich te water begeven. Hij mocht er niet in slagen, K. naar boven te brengen. Het lijk is nog niet gevonden.

AANBESTEDING VIADUCT.

De Rijkswaterstaat heeft heden aanbestede het maken van een viaduct van gewapend beton in het gedeelte Bodegraven-Utrecht van den aan te leggen weg no. 12 van het Rijks-wegenplan 1938, onder de gemeente Woerden.

Laagste inschrijvers waren A. Dubbers en J. G. van Hees te Vianen en Utrecht voor f 168.500.

LAATSTE BERICHTEN

Rumoerige tooneelen in raads-vergadering van Heerewaarden

Benoeming van gemeentesecretaris ongedaan gemaakt

De gemeenteraad van Heerewaarden is hedenmorgen in een spoedeisende vergadering bleengekomen als gevolg van een daartoe gedaan verzoek van de heeren Udo en Vermeulen, wethouders en Blesters en Groenendaal, raadsleden, tezamen vormende een meerderheid. De aanleiding tot het verzoek was de benoeming van den heer Plum tot gemeentesecretaris-ontvanger, welke benoeming eenige maanden geleden is geschied, waarbij de functies van secretaris en ontvanger werden gecombineerd. Tegen deze benoeming hadden de voorstellers een schriftelijk bezwaarschrift opgesteld, dat door den heer Groenendaal in de vergadering werd voorgelezen en waarin o.a. werd betoogd, dat deze benoeming een gevals van de handelwijze van een sedert dien overleden lid van den gemeenteraad, die aldus, werd in het stuk gezegd, in abnormale toestand verkeerde. Het bezwaar ging niet tegen de benoeming van den heer P. tot gemeentesecretaris, echter wel tegen zijn benoeming tot secretaris. Bovendien werd de secretaris aangeklaagd in het stuk van het afgevoerde college van B. en W. behoorden. Tenslotte werd voorgesteld den heer Plum als gemeentesecretaris te ontslaan en in zijn plaats te benoemen den heer A. Brinkman, die gedurende geruimen tijd tegen een minimale vergoeding als ambtenaar ter secretarie belangrijke diensten aan de gemeente bewezen heeft en vroeger de functie van gemeentesecretaris vervulde. Tijdens de voorlezing van het stuk kwam het herhaaldelijk tot heftige incidenten en scherpe interrupties.

Het raadslid W. Brinkman, hierna het woord verkrijgende, zelde, dat hij nog nimmer kennis had gekregen van zulk een uil pamflet. Er ontstond groot rumoer, waarbij de raadsleden elkaar met de heftigste verwijten overlaadden. Toen daarna de heer E. J. Brinkman verklaarde dat dit stuk beneden alle critiek, zelf insluisd was, gaf dit weer aanleiding tot onbeschriflijke uitbarstingen en geweldige tumult. De burgemeester, baron Sloet van Old Ruitenberg zelde daarna, dat het stuk gemeen van opzet was, den persoon van den secretaris pogde te treffen, terwijl gelasterd werd over een overleden raadslid. Wethouder Vermeulen heeft vervolgens onder een onbeschriflijk rumoer het standpunt van de ondertekenaars van het stuk nader uiteengezet, waarna een langdurige zeer verwarde discussie volgde. Tenslotte werd het voorstel om den heer Plum als secretaris te ontslaan, met 4 tegen 3 stemmen aangenomen. Nadat de voorzitter had verklaard, dat hij dit besluit aan de Kroon ter vernietiging zou voordragen, werd de raadsvergadering, die zich in de groote belangstelling van de zijde der dorpingen, die over deze secretariatskwestie ook al in twee kanten verdeeld zijn, verheugde, gesloten.

De Tollensprijs

Toegekend aan Herman de Man.

Bestuurders van het Tollens-fonds, gevestigd te Amsterdam, hebben den Tollens-prijs toegekend aan den schrijver Herman de Man, van wiens hand laatstelijk zijn verschenen: „De barre winter van negentig“. „De scheeps-werf de Kroonprinses“ en „De Koets“.

Ingevolge de statuten van het fonds, dat in 1850 gesticht is bij gelegenheid van den zeventigsten verjaardag van den volksdichter Hendrik Tollens Czn.,

De Heer en Mevrouw
VAN BLOM—HARTMAN
geven met vreemde kennis van
geboorte van hunne dochter
MARTIJNJE ADRIANA.
Masamba (Z. Celebes).
20 Juni 1938.

De Heer en Mevrouw
MAURICE MILCH—
ROTHSCHILD
geven met blijdschap kennis van
de geboorte van hunne dochter
ANITA.
Scheveningen, 20 Juni 1938.
Brugstraat 27.
Tijdelijk: Villa Elisabeth,
Parkweg 21.

VERLOOFT:
AGNES C. LUND
en
H. VAN ARKEL,
cand. M.I.
Rijnvis Feithstraat 6, Voorburg.
Noordeinde 39, Delft.
Geen ontvangst.

VERLOOFT:
CATY N. A. OOSTHOEK
H. G. VAN HAAFTEN.
Banjoemasweg 6 Batavia
Pekalonganweg 24
Eenige en algemeene kennisgeving

ONDERTROUW:
A. G. KEMPERS
en
GREET LUBBERS.
Huwelijksvoltrekking 8 Juli a.s. te
's-Gravenhage.
Amsterdam, van Baerlestraat 65.
Scheveningen, Rijnslag 12.
Receptie 2 Juli van 3—4.30 uur in
Hotel „Wittebrug“.
Toekomstig adres:
Prins Willem van Oranjeplein 15,
Naarden.

GETROUW:
P. MOLTZER
en
H. A. HOEFFELMAN.
„Sedep“ Java, 21 Juni 1938.

GETROUW:
Mr. E. O.
Baron VAN BOETZELAER
en
Jonkvrouwe L. S. SIX.
's-Gravenhage, 21 Juni 1938.

Heden is zacht en kalm over-
leden.
Mevrouw A. J. J. VAN
OOSTEN,
Weduwe van Mr. A. L. VAN
DRIEL KROL,
in den ouderdom van 65 jaar.
Mede namens de familie:
J. A. DIL,
Exec. test.
's-Gravenhage, 20 Juni 1938.
Groot Hertoginnelaan 175.
De crematie zal plaats heb-
ben te Velsen op Vrijdag 24
Juni 1938, na aankomst van
trein 14.14 halte Driehuis-West-
erveld.

Heden overleed zacht en kalm,
onze lieve vrouw, moeder, zuster
en schoonzuster,
ELISABETH CATHARINA
HENDRIKA VOEGELOE,
geb. VAN DE HAAR,
eerdere weduwe van
B. SCHMITZ,
in den ouderdom van 53 jaar.
Namens de familie:
A. A. F. VOEGELOE.
Obrechtstraat 137.
De teraardebestelling zal plaats
hebben Vrijdag 24 Juni te 10.45
uur op de begraafplaats Nieuw
Eykenduynen.

Heden is van ons heengegaan
onze lieve jongste Zoon en
Broeder
JOHANNES MARIA KOCH
Economisch Student,
op den leeftijd van 22 jaar.
G. F. KOCH
M. KOCH—BREURE
G. F. KOCH Jr.
's-Gravenhage, 20 Juni 1938.
Schuytstraat 188.
Liever geen bezoek.
De teraardebestelling zal plaats
hebben Donderdag a.s. half drie
op de begraafplaats Nieuw
Eykenduynen. Vertrek van het
sterfhuis te twee uur.

Prof. Michaëls
afwezig.

A. CARRIÈRE, ARTS

zal de eerste maanden geen prak-
tijk uitoefenen. De praktijk wordt
voortgezet door:

J. E. BOUMESTER, ARTS
Regentesselaan 10, Tel. 334518.
Spreekuur 13—14 u.
Jan de Haenstraat 36. Spreekuur
8—9 uur.

H. N. A. ROOZEN

Tandarts D.D.S.
Praktijk hervat

REDACTIEBUREAU (geen krant)
zoekt een

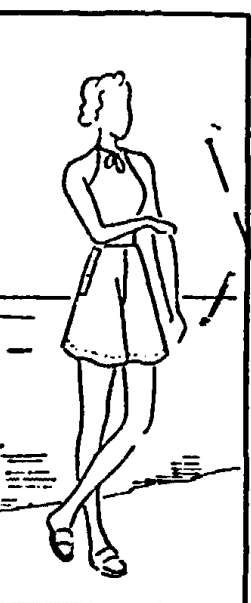
JOURNALIST

vlot vertaler, vertrouwd met alle
redactie-werkzaamheden.
Tevens gevraagd VOLONTAIRE
voor de verzorging van eenige
rubrieken.
Brieven met uitvoerige inlich-
tingen onder No. 3362, bur. blad.

KENNISGEVING
DE NIEUWE COLLECTIES COR-
SETS LE CANT ZIJN PER S.S.
NIEUW AMSTERDAM UIT NEW
YORK AANGEKOMEN.
ZÉER LAGE PRIJZEN
SIMONIS
RIVIERVISMART
ELASTIEKEN KOUSEN

TE KOOP GEVRAAGD
KANTOORPAND
in centrum der stad.
PRIJS OMSTREEKS f 30.000.—
Brieven onder No. 3381, aan het Bureau van dit Blad.

Voor spoedige indienstreding
PRIMA VERKOOPSTER
voor kunstnijverheidsartikelen en nouveauté's. Leeftijd bene-
den 30 jaar. Brieven met opgave van loopbaan etc. onder
No. 14998, aan het Bureau van dit Blad.

LEGATION
cherche steno-dactylographe, con-
naissant parfaitement français et
dactylographie française.
Lettres No. 3373, bur. de ce journal

Jonge m., ongeh., dipl. 5 jr. H.
Hand. sch. pract. dipl. Boekh. en
Eng. H. corr., 10 jr. erv., zoekt
werkkring. Goede ref. Wil z. noo-
dig in goede zaak met eenig kap.
deeln. Br. nr. 2913, Bijk. Thomson-
plein 12.

Isr. Verpleegster
biedt zich aan bij hulpbehoevende
Heer of Dame.
Goede referenties.
Br. No. 1844, Bur. van dit Blad.

Wordt gevraagd Den Haag tegen
1 Juli in klein gezin
NET MEISJE
Br. Mevr. THOMAS, Sonderdank-
straat 14, Den Haag.

Mevr. UMBROGROVE, Klein Hoef-
lijzerlaan 3, Wassenaar, vraagt
BEKW. KINDERJUFFROUW
extern, goed kunnende naaien, bij
2 kleine kinderen. Aanmelden na
7.30 uur 's avonds.

BESCHAAFDE
Huishoudster
35 j. b. z. a. bij Heer-alleen, Dame
of kl. huish. Liefst voor direct.
Theresiastraat 119.

*Vijf gulden voor
Uw oude camera*
Vrijwilliger
Liefst van 14 tot 1938

ook al is het een
„boxje“.
Dit is een
buitengewoon aantrekke-
lijk aanbod. U kunt een
drukwerk bij ons ver-
krijgen, waarin de bijzon-
derheden van deze aan-
bieding staan, die in één
woord
SCHITTEREND is.

Internationale
Correspondentie-Club.
Zoekt U een partner voor het
leven, wenscht U conversatie? Zoekt U
vrienden? Wilt U Uw
talentkennis verbeteren? Laat U
dan inschrijven bij de
INTERNATIONALE
CORRESPONDENTIE-CLUB.
Vraagt gratis ZEER UITVOERIGE
INLICHTINGEN, onder bijv. v. 10
cent porto, aan POSTBUS 285,
Hoofdpostkantoor, DEN HAAG.

Leest „Het Vaderland“

De Menschheid op het kruispunt

Onderwerp Openbare Studie THEOSOPHISCH GENOOTSCHAP.
Woensdagavond 8 u. 15 — Pulehri Studio, L. Voorhout 15. Toegang vrij.

J. J. HOEK ZOUTMANSTRAAT 94 - TELEF. 33.38.37*
N. HOLL. HARING 9 CENT. GROENE HARING 11 CENT PER STUK.
Versche ZALM f 1.50 p. p. Zulderzee **BOT** 45 ct. p. p.

DOOF?

Waarom zoudt U niet weder goed kunnen hooren met een Siemens
„PHONOPHOOR“? Reeds duizenden kunnen het!!
Vraagt gratis brochure V.L. of demonstratie van de nieuwste hoor-
toestellen met oor- of beengeleiding.

19 verschillende modellen. Billijke prijzen.
GEDURENDE DE MAAND JUNI SPECIALE INRUIL-CONDITIES.
N.V. „ALMARA“, Afd. „PHONO“, Rokin 86, Amsterdam (C)

INDIEN GIJ IN FINANCIËLE MOEILIKHEDEN
zijt geraakt, wendt U dan allereerst tot de GEMEENTEBANK VAN LEE-
NING TE 'S-GRAVENHAGE. Adressen: a. voor geldleeningen op onder-
pand: Kon. Emmakade 3, Tel. 330152; Korte Lombardsstraat 2, Tel. 333442;
Nieuwe Havendwaarsstraat 2 Tel. 110518
b. voor geldleeningen met en zonder borg, uitsluitend aan
tot max. f 1000.— ingezetenen van
en voor voorschotten op pensioenen 's-Gravenhage
dagelijks: Westeinde 42 Tel. 334290
's-Woensdags van 2—3 uur, gebouw Mercurius, Noordeinde 43, Kamer 3.

PARTERRE
en/of leegte kamers van heeren-
huis Benoordenhoutkwart. Centr.
verw. Afzond. overeenkomst.
Bevr. SPIER, Pr. Hendrikstr. 33,
Telefoon 394660.

HEERENHUIS IN WASSENAAR
TE HUUR f 43.— p. m., bev. 5 k.,
badk., keuk., zold., voor- en achter-
tuin; achtertuin 45 m diep, nabij
bosch en park, goede verbinding.
Lage belasting. Inl. v. Zuylen van
Nyeveltstraat 110, Wassenaar.

MAISON LEWIS
PAPESTRAAT 30A
v/h. PASSAGE
JUNI KOOPJES
Robes vanaf f 5.95
Mantelcostuums en com-
plets vanaf f 12.50
Profiteert van onze goedkope
aanbieding ook in Hoeden.
Komt U eens bij ons kijken?

KOSTBARE MEUBELN
te koop in villa „Soeka-Ati“, Oude
Scheveningscheveeg 104, waarbij
zeer aparte Engelse eetkamer-
ameubl. bestaande uit: groot dres-
soir met wortelnoot gepolitoerde
deuren, 2 fauteuils, 4 stoelen, ve-
lours bekleding en schuiftafel,
kostbaar geheel f 250.—. Gopoli-
toerde salonkroon met zijden kap-
jes f 45.—. wortelnoot commode
f 75.—. Perzisch tapijt 3 x 4 m
f 125.—, zeer aparte Engelse riet-
salon: 3 zit-bank, 3 fauteuils,
losse velours zijden kussens en
wortelnoot tafel f 225.—, wortel-
noot tafeltje f 15.—, chique staande
scherm-lamp met pracht kap
f 35.—, Perzisch tapijt f 65.—. Zeer
mooie Engelse Lits-jumeaux
slaapkamer ameublement met
spiraal en kapokmatrassen f 265.—.
Chique ontvangsalon: 3 zit-canapé,
3 fauteuils met losse Pullman kur-
sens en wortelnoot tafel f 265.—,
verder salongordijnen, vaste tapij-
ten, enz. Bezichtiging: Heden-
avond, Woens- en Donderdag van
10—8 uur. Tel. 556814.

MANUCURE
door gediplomeerde jongedame,
v. 1-7 en volgs. afpr. inst. „SANO“,
v. Blankenb. 4, Tel. 39.29.15,
bij L. v. Meerderv. Tram. 1.23.7.10.

DELI-BATAVIA
RUBBER MAATSCHAPPIJ N.V.
De DIRECTIE maakt bekend, dat
het Slot-DIVIDEND over boekjaar
1937 van 22 Juni a.s. af betaalbaar
is met f 60.— per aandeel, tegen
intrekking van dividendbewijs
No. 10, bij de Nederlandse Handel-
Maatschappij te Amsterdam,
Rotterdam en 's-Gravenhage.
Amsterdam, 21 Juni 1938.

Kokerschuit
naalmaschinen m. ronde kasten als
Singer, Pfaff en Naumann, 2 j. schr.
gar. f 20.—, 25.— en 30.—. Trap-
onderstellen van f 5.— f 25.—.
Rullen en repareren.
NAAMACHINEHANDEL
van Speykstraat 6 — Telef. 330546

BOEKEN
Romans, Wetenschappelijke Wer-
ken enz. in federe hoeveelheid te
koop gevraagd. H. NORDEN, Wel-
senbruchstraat 105, Telefoon 111795

TE HUUR
Gem. 1e Etage, suite met serre, str.
w. en k. water, centr. verwarming.
Bad, Telefoon, met of zonder pen-
sion. DELISTRAT 26. WB1648

SCHEVENINGEN
Keurige Etage te huur in mooi ge-
legen heerenhuis. Uitstekend ge-
schikt voor 1 of 2 dames. WB1651
Adres: Haringkade 147.

TE HUUR
gez. GEM. ZITKAMER met bal-
con, incl. slaapkamer, v. w. m.
prima pension voor Dame of Heer,
b. b. h. h. WB1646
Groot Hertoginnelaan 167.

GEM. KAMERS
met badkamer, met of zonder pen-
sion TE HUUR. Telefoon en Bad
aanwzig. WB1645
Adres: Nassau Zuilensteinstr. 23

Voor direct of later te huur
CHIQUE APP.
met of zonder pension, keurige be-
diening, privé badkamer, vrij uit-
zicht, gelegen Raamweg, Tel. 115257
WB3378

FRANSE CHAMPAGNE SEC
(Perlot-Epernay) per 1/2 flesch 1.85
Hongaarsche Riesling
(witte wijn) per 1/2 flesch 75.
Nitteler Leichterchen
(Moerzel) per 1/2 flesch 95.
Bij 10 flesschen — ook gesorteerd — 5 ct. p. l. lager!

Alcoholvrije vruchtenbowl
per literpot 65.
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

Bijenkorf's limonade
met vruchtensappen bereid in 9 versche-
lende smaken, per maalhoude flesch 58c
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

ALLE STOOMEN is nog
geen „PALTHEN“!
Bij lange na niet! „Palthen“... dat is
al het extra-vakkundige werk en al de
extra-zorg, die alleen een groote
fabriek als Palthe aan Uw goed
kan besteden. Dat is b.v. het gratis
chemisch bijvuren van verschoten en
uitgebeten plaatsen. Dat is b.v. de
krimprijke behandeling, het motecht
maken of onzichtbaar stoppen. Kortom..
„Palthen“ dat is het oerdegelijke werk
van PALTHE. Neerlands oudste
en grootste fabriek op haar
gebied met meer dan
650 arbeiders!

*Ik heb het
laten
„Palthen“!*

MEJ. NORDEN
SPUI 209A — TELEF. 115499
betaalt enorme prijzen voor Japone-
ren, bontmantels, complets, hee-
rencostuums, enz.
Gevestigd sinds 1885.

Badkuipen v. af f 12.50
Waschtafels v. af f 14.50
Gastformuizen geb. v. af f 27.50
Junkers Grutter laatsje
type, 1 uur gebruikt f 70.—
VAKKUNDIG INSTALL.
LOODGIETERSBEDRIJF
GODDEFROY
P. HEINSTRAT 76, TEL. 332454

2 pers. 6-dlg. Kapok bedstel 14.—;
2 gr. l. dekens beide 6.—; Smyrna
tapijt 19.50, alles ongebruikt.
Stationsweg 93
Woensdag Donderdag 10—8.

TE HUUR
Gem. 1e Etage, suite met serre, str.
w. en k. water, centr. verwarming.
Bad, Telefoon, met of zonder pen-
sion. DELISTRAT 26. WB1648

SCHEVENINGEN
Keurige Etage te huur in mooi ge-
legen heerenhuis. Uitstekend ge-
schikt voor 1 of 2 dames. WB1651
Adres: Haringkade 147.

TE HUUR
gez. GEM. ZITKAMER met bal-
con, incl. slaapkamer, v. w. m.
prima pension voor Dame of Heer,
b. b. h. h. WB1646
Groot Hertoginnelaan 167.

GEM. KAMERS
met badkamer, met of zonder pen-
sion TE HUUR. Telefoon en Bad
aanwzig. WB1645
Adres: Nassau Zuilensteinstr. 23

Voor direct of later te huur
CHIQUE APP.
met of zonder pension, keurige be-
diening, privé badkamer, vrij uit-
zicht, gelegen Raamweg, Tel. 115257
WB3378

FRANSE CHAMPAGNE SEC
(Perlot-Epernay) per 1/2 flesch 1.85
Hongaarsche Riesling
(witte wijn) per 1/2 flesch 75.
Nitteler Leichterchen
(Moerzel) per 1/2 flesch 95.
Bij 10 flesschen — ook gesorteerd — 5 ct. p. l. lager!

Alcoholvrije vruchtenbowl
per literpot 65.
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

Bijenkorf's limonade
met vruchtensappen bereid in 9 versche-
lende smaken, per maalhoude flesch 58c
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

FRANSE CHAMPAGNE SEC
(Perlot-Epernay) per 1/2 flesch 1.85
Hongaarsche Riesling
(witte wijn) per 1/2 flesch 75.
Nitteler Leichterchen
(Moerzel) per 1/2 flesch 95.
Bij 10 flesschen — ook gesorteerd — 5 ct. p. l. lager!

Alcoholvrije vruchtenbowl
per literpot 65.
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

Bijenkorf's limonade
met vruchtensappen bereid in 9 versche-
lende smaken, per maalhoude flesch 58c
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

FRANSE CHAMPAGNE SEC
(Perlot-Epernay) per 1/2 flesch 1.85
Hongaarsche Riesling
(witte wijn) per 1/2 flesch 75.
Nitteler Leichterchen
(Moerzel) per 1/2 flesch 95.
Bij 10 flesschen — ook gesorteerd — 5 ct. p. l. lager!

Alcoholvrije vruchtenbowl
per literpot 65.
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

Bijenkorf's limonade
met vruchtensappen bereid in 9 versche-
lende smaken, per maalhoude flesch 58c
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

FRANSE CHAMPAGNE SEC
(Perlot-Epernay) per 1/2 flesch 1.85
Hongaarsche Riesling
(witte wijn) per 1/2 flesch 75.
Nitteler Leichterchen
(Moerzel) per 1/2 flesch 95.
Bij 10 flesschen — ook gesorteerd — 5 ct. p. l. lager!

Alcoholvrije vruchtenbowl
per literpot 65.
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

Bijenkorf's limonade
met vruchtensappen bereid in 9 versche-
lende smaken, per maalhoude flesch 58c
Bij 5 flesschen, per flesch 54c

HELENA RUBINSTEIN
RAYON IS GEOPEND
Helena Rubinstein's, specialiste
voor Nederland,
MARGUERITE CARTON
demonstreert op Donderdag 23 Juni van 10½ tot
12½ en van 14½ tot 17 uur
MAISON MATVELD
PASSAGE 13 — DEN HAAG

MAISON MATVELD
PASSAGE 13 — DEN HAAG

Alles voor
SPORT
ook kleding
van der
STIGCHEL vraagt
catalogus 1938
SPUI 258 — 264 DEN HAAG — 50 JAAR ERVARING

N.V. CULTUUR MAATSCHAPPIJ
„PONDOK GEDEH“
Gevestigd te 's-Gravenhage.

Het dividend over 1937 ad 8 %
of f 24.— per aandeel van f 300.—
zal tegen inlevering van dividend-
bewijs No. 53 vanaf 22 Juni a.s.
betaalbaar zijn te 's-Gravenhage
bij de Heeren HELDRING &
PIERSON, te Amsterdam bij de
KAS VEREENIGING N.V. en te
Utrecht bij de Heeren VLAER &
KJOL.

MASSAGE
SPORT-, LICHAAMS- EN
ONTVETTINGSMassage
ACADEMIE ESTHETIQUE
THOMSONLAAN 26
TELEF. 394184

HELDERZIEND ASTROLOOG
C. J. ELTON,
ADELHEIDSTRAAT 42.

Zeer uitvoerig Consult f 1.—
Jaarhoroscopen f 15.—
Geboorte-horoscopen f 30.—
Dagelijks spreekuur 2—10 uur.

INKOOPCENTRALE VAN
BOEKEN EN MUZIEK
tegen de hoogste waarde à contant
E. TOKKIE
BILDERDIJKSTRAAT 16
TELEFOON 392337 — DEN HAAG
tegenover OPENBARE LEESZAAL

TRADING COY
LATE HEGT & CO.
zal worden gehouden op Zaterdag
2 Juli 1938, des voormiddags te 11
uur, ten haren kantore, Zeestraat
57 te 's-Gravenhage.
Voor toelating ter vergadering
en deelneming aan de stemmingen
moeten de aandeelhouders hunne
aandeelen uiterlijk op 28 Juni 1938
ten kantore der vennootschap de-
poneren.
Aandeelhouders kunnen ten
kantore der vennootschap van de
agenda kennis nemen.
DE COMMISSARISEN,
's-Gravenhage, 21 Juni 1938.

VOOR DE PIC-NIC
Gesorteerde vruchtenkoekjes
per 1/2 pond 20c
Gemengde drups
per kilogram-zak 78c
Amerikaansche sandwich-spread
per 2 flacons 75c, per flacon 40c
Vuurroode zalm
merk Columbia, per 2 blikken 75c, per blik 40c
Portugeesche sardines
in lyne olyfote, per 3 blikken 50c
Leverpastei
per 3 blikken 50c
Sorbetwafels
per blik, inhoudende ± 325 stuks 65c
Knakworstjes
per blik, inhoudend 4 paar 55c
Kalfsgehakt
per 2 blikken 45c, per blik 25c
Libby's tomaten Ketchup
per groote flacon 58c
Bijenkorf's mayonnaise
2 potten 75c, per pot 40c
Amerikaansche cornflakes
per groot pak 25c
Ijspoeder
(vanille, citroen of mocca) per blik inh. 1 pond 55c
Geldig van 22 t/m 28 Juni, zolang de voorraad strekt.

Onze speciale Juni-aanbieding!
1 pondspak custard en
1 blikje ananas in schijven, 37c
te samen

VOOR DE PIC-NIC
Gesorteerde vruchtenkoekjes
per 1/2 pond 20c
Gemengde drups
per kilogram-zak 78c
Amerikaansche sandwich-spread
per 2 flacons 75c, per flacon 40c
Vuurroode zalm
merk Columbia, per 2 blikken 75c, per blik 40c
Portugeesche sardines
in lyne olyfote, per 3 blikken 50c
Leverpastei
per 3 blikken 50c
Sorbetwafels
per blik, inhoudende ± 325 stuks 65c
Knakworstjes
per blik, inhoudend 4 paar 55c
Kalfsgehakt
per 2 blikken 45c, per blik 25c
Libby's tomaten Ketchup
per groote flacon 58c
Bijenkorf's mayonnaise
2 potten 75c, per pot 40c
Amerikaansche cornflakes
per groot pak 25c
Ijspoeder
(vanille, citroen of mocca) per blik inh. 1 pond 55c
Geldig van 22 t/m 28 Juni, zolang de voorraad strekt.

Onze speciale Juni-aanbieding!
1 pondspak custard en
1 blikje ananas in schijven, 37c
te samen

VOOR DE PIC-NIC
Gesorteerde vruchtenkoekjes
per 1/2 pond 20c
Gemengde drups
per kilogram-zak 78c
Amerikaansche sandwich-spread
per 2 flacons 75c, per flacon 40c
Vuurroode zalm
merk Columbia, per 2 blikken 75c, per blik 40c
Portugeesche sardines
in lyne olyfote, per 3 blikken 50c
Leverpastei
per 3 blikken 50c
Sorbetwafels
per blik, inhoudende ± 325 stuks 65c
Knakworstjes
per blik, inhoudend 4 paar 55c
Kalfsgehakt
per 2 blikken 45c, per blik 25c
Libby's tomaten Ketchup
per groote flacon 58c
Bijenkorf's mayonnaise
2 potten 75c, per pot 40c
Amerikaansche cornflakes
per groot pak 25c
Ijspoeder
(vanille, citroen of mocca) per blik inh. 1 pond 55c
Geldig van 22 t/m 28 Juni, zolang de voorraad strekt.

Onze speciale Juni-aanbieding!
1 pondspak custard en
1 blikje ananas in schijven, 37c
te samen

VOOR DE PIC-NIC
Gesorteerde vruchtenkoekjes
per 1/2 pond 20c
Gemengde drups
per kilogram-zak 78c
Amerikaansche sandwich-spread
per 2 flacons 75c, per flacon 40c
Vuurroode zalm
merk Columbia, per 2 blikken 75c, per blik 40c
Portugeesche sardines
in lyne olyfote, per 3 blikken 50c
Leverpastei
per 3 blikken 50c
Sorbetwafels
per blik, inhoudende ± 325 stuks 65c
Knakworstjes
per blik, inhoudend 4 paar 55c
Kalfsgehakt
per 2 blikken 45c, per blik 25c
Libby's tomaten Ketchup
per groote flacon 58c
Bijenkorf's mayonnaise
2 potten 75c, per pot 40c
Amerikaansche cornflakes
per groot pak 25c
Ijspoeder
(vanille, citroen of mocca) per blik inh. 1 pond 55c
Geldig van 22 t/m 28 Juni, zolang de voorraad strekt.

LEVENSMIDDELEN UIT DE BIJENKORF

VRUCHTEN- EN GROENTEN
CONSERVEN

Hollandsche kwetsen op sap
(met pit) per 2 blikken à 1 liter 63c
Ananas
per blik inh. 7 & 8 schijven 28c
Gesneden perzikken of grape-fruit
per 2 blikken 55c, per blik 30c
Hollandsche peren op sap
per 2 blikken 85c, per literblik 45c
Hollandsche spierzieboonen
per 5 blikken 90c, per literblik

Accoord i.z. het terugtrekken der vrijwilligers

De vergadering van de niet-inmengings-subcommissie komt tot overeenstemming

De betekenis der Britsch-Italiaanse besprekingen

Uit Londen: De niet-inmengingssubcommissie is vanochtend 11.10 uur bijeen gekomen.

Later meldt men uit Londen: Naar vernomen wordt is in de vergadering van de niet-inmengingssubcommissie een overeenstemming bereikt inzake het terugtrekken van de vrijwilligers uit Spanje.

Uit Rome: In welingelichte Italiaanse kringen wordt alleen medegedeeld, dat de besprekingen met de Britse regering binnen een beperkt kader verlopen. Men kan niet spreken van Italiaanse voorstellen, noch van een Britse weigering. In dezelfde kringen verklaart men geen voorspellingen omtrent het resultaat te kunnen doen.

Wat betreft de besprekingen tussen graaf Ciano en Lord Perth geeft men in Romeinse politieke en diplomatische kringen algemeen toe, dat het initiatief hier toe is uitgegaan van de fascistische regering, die gaarne zou zien, dat de overeenkomsten van Rome worden toegepast, aangezien het voortduren van de vijandelijkheden in Spanje ze aan waarde zouden kunnen doen verliezen.

Bovendien is men in Italië van oordeel, dat deze overeenkomsten hun terugslag merkbaar zullen maken in den geheelen toestand en in het bijzonder in Frankrijk. Het in werking treden van het verdrag van 18 April kan niet anders dan de overwinning van Franco verhaasten en een einde maken aan het conflict. Men wil dus de regering te Londen er toe brengen toe te stemmen in het onmiddellijk in werking te doen treden van de overeenkomsten. De fascistische stelling is, dat Italië niet verantwoordelijk is voor het voortduren van den oorlog in Spanje, waarvan het einde zeer nabij scheen. Chamberlain heeft steeds de overeenkomsten van Rome verdedigd als de krachtigste bijdrage voor den vrede in Europa. Bovendien hebben Italië en Engeland gemeenschappelijke belangen bij het in werking treden van de overeenkomsten. Toch zal Italië elk compromis, waardoor de kans op overwinning van Franco vermindert, verwerpen. Ook elk voorstel tot bemiddeling tussen beide vijandelijke kampen zal worden verworpen.

Onze correspondent te Londen telefoneerde ons vanochtend:

Alle teekenen wijzen er op, dat de waarde van de nieuwe Engelsch-Italiaanse vriendschap in de naaste toekomst krachtig op de proef zal worden gesteld. Mussolini schijnt op het punt gekomen te zijn, waar hij zijn bedoelingen tegenover Engeland door daden duidelijk zal moeten maken. Het ziet er naar uit, alsof hij nu zal moeten kiezen of deelen: of de Engelsch-Italiaanse overeenkomst, of het Spaansche avontuur. Beide vliegen met één klap te slaan, schijnt nu niet meer mogelijk. Na het Engelsch-Italiaans accoord van 18 April is tegen de verwachting nieuwe tegenstand van Barcelona gekomen. Alle berekeningen werden daarmee verhoofd. De overwinning van Franco, waarvoor Chamberlain en Mussolini hadden gerekend, bleef uit. Mussolini trachtte den steun aan Barcelona af te snijden door de besprekingen met Frankrijk, dat hij als den hoofdschuldige beschouwde, af te breken en zodoende druk op Parijs te oefenen. Chamberlain kwam hierdoor in een moeilijke positie. Hij kon Frankrijk niet in den steek laten en wilde toch de vriendschap van Italië behouden.

Nu stelde Mussolini aan Londen voor het accoord in werking te laten treden, voordat Italiaanse vrijwilligers uit Spanje waren vertrokken. Chamberlain moest wel weigeren en daarmee zag opnieuw de zaak hopeloos vast. Inmiddels werd het dilemma, waarin beide staatslieden zich bevonden, met den dag meer acuut. Beiden hebben zij bekrachtiging van het accoord broodnodig. Voor het daar echter toe kan komen, moet er eerst een „regeling“ van de Spaansche kwestie tot stand worden gebracht. Een overwinning van Franco, die gehoopt werd een voor beide partijen bevredigende „regeling“ met zich mee te zullen brengen, schijnt vooreerst niet te verwachten. Her-nieuwde Italiaansche inmenging om die overwinning te bespoedigen, zou het eind van het Engelsch-Italiaans accoord betekenen. Stopzetting van buitenlandsche steun aan Barcelona schijnt vooralsnog niet genoeg om het verzet van die troepen te breken.

Het Franse besluit om de Spaansch-Franse grens nu ook voor den doorgang van buitenlandsche oorlogsmateriaal te sluiten, gaat bovendien reeds zoover, dat er in deze richting verder niet veel meer te doen valt.

Geen nadere verklaringen in het Lagerhuis

Het Lagerhuisdebat van gistermiddag heeft omtrent de mogelijkheid van een spoedig in werking treden van het verdrag niet veel op-heldering gebracht.

De onderstaatssecretaris van buitenlandse zaken, Butler, antwoordde op de vraag van het Labourlid Baker, wanneer het Britsch-Italiaans accoord van kracht zal worden: „De Britische en de Italiaanse regeringen wenschen het verdrag zo spoedig mogelijk in werking te doen treden. De voorwaarden, waarvan dit afhankelijk is, zijn herhaaldelijk in het openbaar medegedeeld. Ik heb niets toe te voegen aan hetgeen reeds is gezegd“.

Baker: Is er een limiet gesteld?
Butler: Ik heb verder niets te zeggen.
Fletcher: Wat moet men verstaan onder een regeling in Spanje?

Henderson: Heeft Mussolini zich wederom tot Londen gewend?

Butler: Ik heb verder niets te zeggen.
Baker: Ik zou toch gaarne een nadere definitie willen hebben omtrent de betekenis van de woorden „een regeling in Spanje“.

Minister Simon: De premier heeft niets toe te voegen aan zijn verklaring van 2 Mei.
Baker: Dat betekent dus, dat de Britische regering nog steeds Mussolini's prelatie voorwaarde aanvaardt, dat een regeling in Spanje moet betekenen een overwinning van Franco?

Minister Simon: Neen. De premier heeft integendeel op 2 Mei goede redenen aangegeven, waarom hij deze kwestie niet nader wilde omschrijven. Dat is de betekenis van mijn antwoord.

Het Labourlid Wilfrid Roberts verzocht daarop de regering, de verzekering te geven, dat zij bij de onderhandelingen, in verband met het Britsch-Italiaans verdrag, niet zal overwegen aan de Italiaansche regering of Italiaansche kooplieden financiële hulp, cre-

De verdediging van het Britsche Rijk

Groote veranderingen sinds den wereldoorlog

De kwetsbaarheid is groter geworden

De herbewapening, die in 1935 begon, heeft het Britsche Rijk overvallen. Dat is althans de opinie van de Round Table, men was volstrekt niet ingeslept op de totaal veranderde verhoudingen. Toch waren de veranderingen ontzaglijk, in het bijzonder voor het Britsche Rijk. Zij kunnen onder drie hoofden worden samengebracht:

1e. De wijziging in de betrekkingen tusschen de deelen van het Britsche Gemeenebest en in de interne politiek van die verschillende deelen.

2e. Veranderingen in den politiek-strategischen toestand van het Rijk t.o.v. van andere mogendheden, waardoor de verplichtingen gewijzigd zijn en de hulp, waar men eventueel op zou mogen rekenen.

3e. Wijzigingen in de techniek der oorlogvoering.

Ad 1. Wat punt een betreft, de Dominions hebben volledige autonomie gekregen naar binnen en naar buiten. Zij hebben hun eigen defensie en hun eigen buitenlandse politiek. Hoewel de oriëntering der verschillende deelen niet zoo ver uit elkaar loopt, mag men er toch niet op rekenen dat alle deelen van het Gemeenebest zich in een bepaald geval even sterk zullen inspannen.

De Dominions kunnen kortom niet meer beschouwd worden als reservebronnen van een gecentraliseerd stelsel van Rijkverdediging onder leiding van Groot Brittanje.

Indië heeft nog niet den status van Dominion, maar het is op weg dien te krijgen en de hier geponeerde stelling geldt grotendeels ook reeds voor Indië.

Ad 2. De politiek-strategische veranderingen sinds 1914 zijn geweldig. Men kan ze echter moeilijk opsommen, omdat de toestand nog voortdurend verandert. De Engelsch-Italiaansche overeenkomst kan wellicht het begin zijn van een nieuwe diplomatieke herschikking in Europa. Zelfs zoals het daar nu ligt, brengt het volgens de voorstanders mee, dat de spanning in de Middellandsche en de Rode Zee er aanmerklijk door verminderd wordt. Dan is Spanje nog altijd een zeer onzekere factor. Zelfs als Franco zou winnen, wet men nog niet hoe de nieuwe Spaansche regering zal staan tegenover Italië, Duitsland, Engeland en Frankrijk. Met deze onzekere factoren moet de Britse defensiepolitiek rekening houden.

Er zijn echter nu reeds zeer belangrijke positieve veranderingen aan te wijzen vergeleken bij den toestand in 1914. In het Verre Oosten bestaat de Engelsch-Japansche alliantie en het heele stelsel betrekkingen, dat daarmee samenhangt, niet meer. De alliantie maakte het toen mogelijk, dat Engeland zijn vloot bijna geheel uit den Grooten Oceaan terugtrok. Sinds den oorlog moest het Britsche Gemeenebest een defensief front vormen van Singapore tot Nieuw Zeeland en optreden alsof Japan een potentieele vijand was.

In den Indischen Oceaan zijn de strategische gevaren voor het Rijk daarentegen minder groot geworden. Behalve Italië in 't arme Somaliand, geeft er geen groote mogendheid meer bestijging aan den Indischen Oceaan dan die welke Engeland als betrouwbare vrienden kan beschouwen. De Indische Oceaan is een Britsch meer en dit geldt te meer, omdat de Russische druk naar het Zuiden, waarover diplomaten en strategen zich voor den oorlog zo bezorgd maakten, heeft opgehouden.

In het Naburig zoowel als in het Verre Oosten is de verantwoordelijkheid van het Gemeenebest daarentegen groter geworden door de aanvaarding van het mandaat over Palestina, door de allianties met Egypte en Irak en door de geschillen met Italië, dat zijn kracht in het oostelijk deel der Midd. Zee en in de Rode Zee heeft versterkt.

Daar staat weer tegenover, dat Turkije niet langer als een vijand maar als een vriend beschouwd kan worden en dat de aanwezigheid van Britse troepen in Palestina en de nieuwe regeling met Egypte de verdediging van de vitale Rijkbelangen eer gemakkelijker dan moeilijker maakt.

In Europa is de grootste verandering voor G. Brittanje het feit, dat Duitsland heeft afgezien van de vlootirivaliteit met Engeland. Zolang als het vlootaccoord stand houdt zal er geen nieuwe wedstrijd in vlootbouw beginnen en G. Brittanje behoeft in de Noordzee geen groote vloot te concentreren.

Ad 3. Dan zijn er de technische veranderingen, waarbij verreweg de belangrijkste is de opkomst van de luchtmacht. Dit feit stelt G. Brittanje bloot aan een gevaar, dat groter is dan een enig ander gevaar sinds Nelson of Napoleon de heerschappij over de zee veroverde. De luchtmacht heeft nieuwe mogelijkheden geschapen voor de verdediging van de aanvoeren en voor het veilige bestaan en de bewegingen van vloot en leger.

Sterkten als Malta, en Gibraltar, die in nauwe wateren liggen dicht bij vreemde kusten, kunnen daardoor defensieve posities worden in plaats van sleutelleringen. Bijna even belangrijk is de mechanisatie van de legers. Daardoor is de strategische betekenis van de industriele capaciteit van een land zeer sterk gestegen.

Gevolgen der veranderingen.

Al deze veranderingen geven een zeer ingewikkeld beeld. Doch enkele feiten springen naar voren.

In de eerste plaats blijkt het, dat het gemeenebest een groter aantal punten te verdedigen heeft die meer verspreid liggen.

In de tweede plaats worden de verbanden tusschen deze punten bedreigd door een nieuw gevaar, dat niet bezworen kan worden met de heerschappij ter zee alleen, doch dat de vloot zelf bedreigt evenals de troepen en den economischen aanvoer, die door de vloot beschermd moet worden.

In de derde plaats bedreigt dat zelfde lichtgevaar het hart van het gemeenebest zo ernstig, dat men thans in de strategische berekeningen weer de vrees voor een doodelijken slag moet opnemen, waarheen de vloot vroeger een zekere bescherming was.

Het vierde feit is, dat de coördinatie tusschen de verschillende wapens veel noodzakelijker is dan voor 1914, de beweging van landstrijdkrachten moet beschermd worden door de vloot, de vloot door de luchtmacht en landstrijdkrachten met afweergeschut; de bases van de vloot door een scherm van strijdkrachten te land.

De Round Table gaat dan op grond van deze inleidende beschouwingen over tot een nadere overweging van de taak van het Britsche leger en het aandeel dat de Dominions moeten hebben in de defensie.

Een van de voornaamste punten daarbij is, dat elk deel veel meer dan vroeger op zich zelf is aangewezen. Het transport zal niet meer zoo zeker zijn als vroeger. Men kan ook niet meer zeggen, dat Engeland veilig is, wanneer zijn

WASHINGTON BESCHULDIGT BERLIJN VAN SPIONNAGE

Boven aan de lijst van beschuldigten staan hooge Duitsche ambtenaren

Scherp protest van de New York Times

De Amerikaansche spionnagezaak heeft plotseling een wending genomen, die wellicht eenig is in de geschiedenis. De Federal Grand Jury heeft n.l. na een onderzoek, dat vier maanden duurde, een aanklacht ingediend tegen een aantal personen, aan het hoofd waarvan gezet is kapitein-luitenant Udo v. Bonin, van het Duitsche ministerie van Oorlog als hoofd van den geheimen dienst der marine.

Als tweede beschuldigde fungeert kapitein-luitenant Hermann Menzel, de assistent van v. Bonin. Verder bevat de lijst nog verschillende namen van Duitsche officieren in marien dienst en van de Hamburg-Amerika lijn.

De Amerikaansche regering, zegt de Daily Herald, beschuldigt eigenlijk de Duitsche regering zelf van het organiseren van een geweldige spionnagezaak tegen de Ver. Staten. Tot die opvatting bestaat alle reden, omdat volgens den Timescor, te Nieuw-York de beschuldigingen zijn opgesteld met volle machtiging van de departementen van staat en van justitie te Washington.

Uit Nieuw-York meldt Reuter: Het spionnageproces heeft veel stof doen opwaaien.

De New York Times schrijft, dat de aanklacht, waarin een bevriende natie wordt beschuldigd een van de domste stukken is sedert de spanning van den wereldoorlog.

Het blad voegt hieraan toe, dat aangezien 14 van de 18 beklagden zich in Duitschland bevinden, de actie van de Grand Jury voornameelij een moreele beschuldiging van de Duitsche natie schijnt te zijn.

De New York Post verklaart, dat een moeilijke internationale situatie wordt geschapen, aangezien de beschuldiging tegen hooge Duitsche ambtenaren automatisch de nationaal-socialistische regering in de kwestie betreft.

DE „HOME FLEET“ UITGEVAREN

De Koning aan boord van de Nelson

Uit Weymouth: Vanochtend half tien zijn tachtig oorlogsbodems van de Britsche vloot uitgevaren onder leiding van het admiraal-schip Nelson, aan boord waarvan zich de koning, de hertog van Kent en admiraal Sir Charles Forbes bevinden.

Reuter meldt uit Londen: De koning commandeert persoonlijk de manoeuvres van de Home Fleet. Op zijn bevel wierpen vliegtuigen in duikvlucht bommen en beschoten 2 nieuwe kruisers het draadoels bestuurdde schip Centurion.

Kennedy over de monetaire situatie

Uit Nieuw York: Kennedy, de Amerikaansche gezant te Londen, is gisteren met de Queen Mary te Nieuw York aangekomen. Hij verklaarde dat zijn bezoek twee hoofdoorzaken had:

1. Hij wilde het behalen van de universele graden door zijn twee zoons, die te Harvard studeeren, bijwonen;
2. hij wilde Donderdag a.s. Roosevelt over den economischen toestand in het buitenland op de hoogte stellen. Dit bericht zal niet bijzonder gunstig zijn.

Hij sprak het gerucht tegen dat hij een of ander plan voor een overeenkomst der drie-mogendheden medebracht, of dat hij een overeenkomst bij zich zou hebben, die een verandering van de huidige overeenkomst zou betrekken.

Voor het geval een financieele aanpassing tusschen de Vereenigde Staten en Engeland hiermede gemeend is, zeide hij, dan moet ik mededeelen, dat ik hiervan niets afweet. Voor het geval de Vereenigde Staten zouden willen devalueren, dan zouden Frankrijk, Engeland en de andere landen precies hetzelfde doen.

Alle veldtochten voor Amerika zouden dus weer verloren zijn gegaan. Hij was van meening, dat zulke middelen geen uitkomst meer zouden brengen. Ik weet niet, zoo deelde hij mede, wat voor voordeel een devaluatie voor Amerika met zich zou brengen. Tenslotte is de goudprijs meer gestegen dan de prijs voor de grondstoffen.

Kennedy wees erop, dat toen hij van Amerika vertrok als gezant in Engeland, hij de binnenlandsche Amerikaansche economische basis gunstig beschouwd had. Nu was hij van meening, dat de ergste tijd voor Amerika voorbij was. Hij kan echter niets voorspellen voor hij den toestand eens beter heeft bestudeerd. Hij sprak de geruchten tegen, dat hij zou willen aftreden of dat hij een andere positie zou wenschen. Hij was niet van plan president van de beurs te Nieuw York te worden.

Op 29 Juni a.s. zal Kennedy weer naar Europa terugkeeren.

Besprekingen te Praag

Uit Praag: De gistermiddag gehouden bijeenkomst der politieke ministers was gewijd aan de behandeling van de ontwerp-begroeting 1939. In den loop dezer week zullen de politieke ministers des middags vergaderen en de ministers, die zich met de economische kwesties bezighouden, des morgens.

Uit Praag: In de eerste zitting van de nieuwe centrale vertegenwoordiging der hoofdstad Praag is gisteren de primator, d.w.z. de eerste burgemeester, Zenkl, met 88 van de 100 stemmen herkozen.

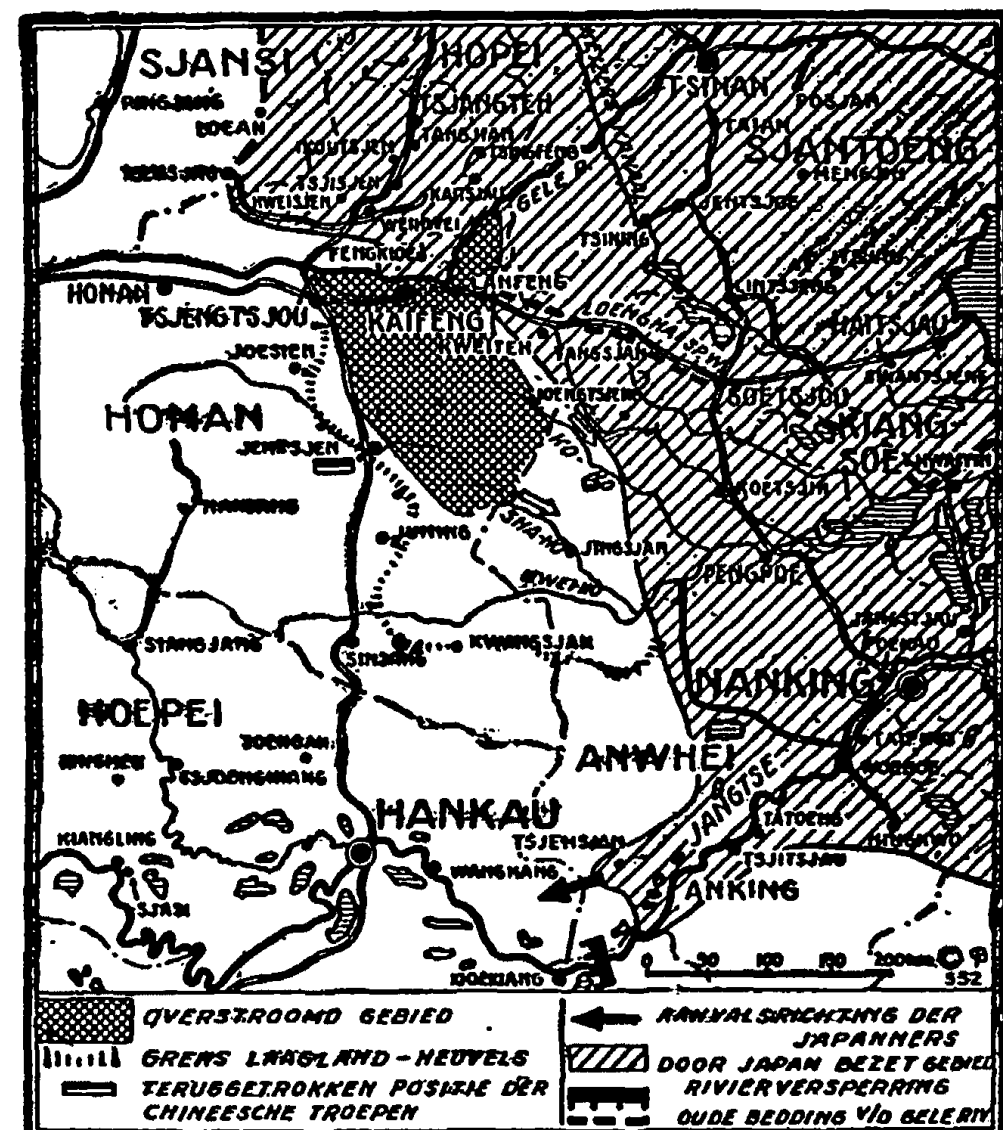
vloot maar sterk genoeg is. De verdediging van Engeland zelf is primair geworden. Chamberlain zei in zijn rede van 7 Maart over de defensie o.a. dit over den hoeksteen van de Britsche defensie:

„Onze voornaamste kracht ligt in de beschikbare mannen, de productiecapaciteit en het uithoudingsvermogen van ons land. Tenzij deze behouden kunnen blijven, niet alleen in vredes-tijd, maar in de eerste fase van den oorlog, als wij aan voortgezette aanvallen zullen blootstaan, zal onze nederlaag zeker zijn, wat er ook elders zou gebeuren in de tweede fase van den strijd“.

DE WATERSNOOD IN CHINA

800 Vierkante kilometer door de Hwangho overstromd

Hongkong als toevluchtsoord van Chineesche vluchtelingen

Naar het Chineesche persbureau mededeeld, heeft generaal Tsjeng-Tsien, commandant van de stelling van Hankau, verklaard, dat de overstroming van de Gele Rivier Tsjautsjakau, een handelscentrum in Oost-Honan, 60 km van den spoorweg Peiping-Hankau gelegen, bereikt.

Uit Kaifeng: Blijkens een door het comité tot behoud van den vrede en de Kamer van Koophandel te Kaifeng ingesteld onderzoek worden er van de 1 miljoen Chinezen, die door de overstromingen getroffen worden, nog 120.000 vermist. Meer dan 300.000 huizen zijn verwoest of beschadigd of staan onder water, en het geleisterde gebied heeft naar raming een oppervlakte van 800 vierk. km.

Uit Hankau: Het hoofdkwartier van Tsjang Kai-sjek deelt mede, dat generaal L. S. H. H. o. n. e. n. d. e. tijdens de gevechten om Sjanghai, het bevel voerde over de keurtoepen der 88e divisie, op 17 dezer in de nacht ingesteld, omdat hij bij de verdediging van Lanfeng nagebleven had, zijn orders op te volgen, hoewel hij daarna de 88e divisie aanvoerde bij de herovering van Lanfeng.

Uit Peking: De Japansche troepen in het overstromde gebied in Noord-Honan worden met booten naar Kaifeng gevoerd. De woordvoerder van de Japansche marine voegde hieraan toe, dat geen Japansche soldaten zijn omgekomen, doch wel is materieel verloren gegaan.

Chineesche militaire actie in Sjangsi

Uit Sjanghai meldt Reuter: De woordvoerder der Japanners heeft medegedeeld, dat de overblijfselen der Chineesche troepen in de reeds maanden geleden door de Japanners bezette provincie Sjangsi thans in totaal 200.000 man sterk zijn. Zij zijn den laatste tijd buitengewoon actief geweest en hebben de Japansche garnizoenen telkens aangevallen.

Oorlogswolken boven Hongkong

Een corr. te Hongkong schrijft: Wie in deze dagen van militaire verwikkelingen na jaren weer eens in Hongkong terugkeert, merkt onmiddellijk een groote verandering. Hoewel het leven in de eigenlijke wijken zich nog precies eender aspect als vroeger, stoot men toch ieder oogenblik op meer Chinezen, op grotere armoede en op een ellende, zoals men het in vroegere jaren in Hongkong niet gewend was te zien. Maar dat is een verschijnsel, dat ook in andere tijden door een overstroming, een aardbeving of een pestepidemie opgewekt kon worden.

Het beeld echter, dat de haven biedt, is een gevolg van den oorlog, die woedt op weinige uren afstand van Hongkong en bloedige offers eischt. Kruisers en vliegtuigmoederscheppen, Engelsche duikboten en torpedojagers worden door gevechtsvliegtuigen omringd.

Af en toe werpt de oorlog zijn schaduw ook op Hongkong zelf — b.v. wanneer ergens in een postkantoor een bom ontploft, of wanneer er een aanslag op een Japanner of een Chinees wordt gepleegd. Maar in dergelijke gevallen grijpt de politie van Hongkong met ijzeren hand in en geschiedt het onderzoek zoo objectief en zakelijk mogelijk.

Een dergelijke aanslag, de ontplofing van een bom in een postkantoor, al deze dingen zijn spoedig vergeten in Oost-Azië. Een menschenleven telt hier niet. Menschen zijn er genoeg. Menschen stroomden van alle zijden naar Hongkong toe. Menschen zoeken men naar mogelijkheid verre te houden. Deze levensbeschouwing neemt ook de Europeanen en Amerikanen na korten tijd als zijn overtuiging aan, — hoewel hij haar meestal slechts tot Azië beperkt.

Hoe anders dan de onze die ziel van den Oostasiatischen mensch is, blijkt ook uit vele andere omstandigheden. De handel in Hongkong wilklit zich tusschen Chinezen en Japanners, ook op het oogenblik nog precies eender af als vroeger.

Wanneer er in Hongkong te verdienen is, vergeet men den bloedigen strijd, die op eenigen afstand van de stad woedt.

Twee jaren geleden lieten zich in Engeland en Singapore stemmen hooren, die verlangden, dat Engeland Hongkong als kroonkolonie zou prijs geven. Men beweerde, dat deze kolonie te veel zou kosten. Het zou niet loonend zijn, naast Singapore ook nog Hongkong te onderhouden. Want in geval van oorlog zou Hongkong toch snel voor Engeland verloren gaan. De Engelsche strategen, die zich met de bestudeering van het Oostasiatische vraagstuk bezig hielden, wezen deze bewering van de hand. Zij stonden er op, dat Hongkong militair versterkt zou worden. Op zekeren dag zou men begrijpen, waarom.

Op het oogenblik is Engeland blij, Hongkong niet aan zichzelf te hebben overgelaten. China besloot in het jaar 1941 Hongkong aan Engeland

af te staan. Twee jaren later werd Hongkong een kroonkolonie. Twintig jaren later stak Engeland de voelhorens naar het continent uit. In het jaar 1899 had men zich op het vasteland van een gebied van 500 vierkante kilometer verzekerd. Deze greep naar het vasteland was noodig om de haven van Hongkong aan alle zijden met Engelsche strijdkrachten te kunnen beschermen. Op het oogenblik is deze haven, die tusschen het vastelandgebied van Kowloon en het eiland ligt, de beste en uitstekend tegen stormen beveiligde haven aan de geheele Zuid-Chineesche kust.

Voor het begin van de militaire verwikkelingen in Oost-Azië leide men in Hongkong 281.000 inwoners, w.o. ongeveer 280.000 Chinezen. De stroom van Chinezen naar Hongkong was in de laatste maanden zoo sterk, dat men op het oogenblik met een Chineesche bevolking van meer dan 1 miljoen zielen rekent.

Deze overstroming met arme, zieke, verhongerde menschen brengt natuurlijk voor het bestuur van de kroonkolonie vele zorgen met zich. Het klimaat is in de Zomermaanden vochtig en warm. De malaria heerscht en maakt dagelijks nieuwe slachtoffers. Maar ook andere, gevaarlijker ziekten, kunnen plotseling in Hongkong uitbreken en honderdduizenden Chinezen wegmaken. Daarbij moet in het bijzonder aan de pest worden gedacht, die reeds tweemaal in de afgelopen maanden dreigde uit te breken, maar door de snelle en energieke isolering beperkt kon worden.

Men mag zich dus door het uiterlijk beeld van deze levendige en actieve stad niet laten verblinden. Hongkong is schijnbaar vroolijk als altijd. De Europeesche wijken zijn nog even elegant als vroeger, maar achter de coulissen van Hongkong speelt zich een bedrijf af van de groote Aziatische tragedie. Daar namelijk, waar honderdduizenden hun heil in de vlucht naar Hongkong zochten en tijdelijk oek vonden, tot dat een epidemie of anders een incident tengevolge van den grooten nood hun toch het treurige einde bracht, dat zij door de vlucht hoopten te ontgaan. En Aziatische onverschilligheid peinst niet over den zin van de buitengewone ellende, die honderdduizenden families zonder schuld getroffen heeft.

(Nadruk verboden).

VERWOEDE GEVECHTEN AAN HET SPAANSCH OOSTFRONT

Geleidelijke vooruitgang van Franco's troepen ten Z. van Castellon

Volgens het communiqué van het ministerie van landverdediging te Madrid wordt aan het geheele Oostfront verwoed gevochten en zijn alle aanvallen op Burriana afgeslagen. In den Westelijken sector hebben Franco's troepen Casa del Gordo bezet.

Het rechtse legerbericht meldt o.a., dat in den sector van Teruel de eerste linies verbeterd werden. In het kustgebied van Castellon werden de linies op de heuvelen van Rio Seco vooruitgeschoven. In den sector van Penaroya en dien van Granja de Torre Hermosa werden Cuchillar de la Sierra, Sierra Pinos, Penarosa Pinos en Penarosa bezet.

De bewoners van het rechtse Spanje zullen voortaan twee dagen per week meer moeten betalen voor hun krant. De bedoeling is voor het geld, dat zij meer betalen, den soldaten te velde een krant te bezorgen. De gewone prijs voor een krant is 15 centimes. 's Zondags en 's Maandags zal men voortaan 20 centimes moeten betalen.

Negrin gispt het defaitisme

Uit Barcelona: Minister-president Negrin heeft tegenover Journalisten verklaard, dat hij gedurende zijn verblijf aan het front den geest van weerstand en opoffering bij burgers en soldaten heeft kunnen bewonderen. Hij voegde hieraan toe, dat tijdens zijn afwezigheid er veel roering in de „politieke poel“ was gekomen. Er zijn menschen, aldus de minister, die in hun wantrouwen en lafheid zóó ver gaan, dat zij den vijand de hand reiken en in het binnenland wantrouwen zaaien, terwijl zij in het buitenland intrigeren met het doel ons te verstikken. Maar wees gerust, de regering houdt de tougels stevig in handen.

Alle politieke groepen zijn voldaan over 's ministers opmerking ten aanzien van zekere defaitistische manoeuvres, die tijdens zijn afwezigheid beproefd zijn.

DE ACTIE TEGEN DE JODEN IN BERLIJN VOORLOOPIG GESTAAKT

Maatregel tegen den toevloed uit Weenen

De corr. van de Times te Berlijn meldt nog: Het was gisteren rustig in de voornaamste winkelstraten van Berlijn en er werd niet voor de Joodse winkels gepost. Overal op den Kurfürstendamm zag men glazenwassers aan het werk om met terpentijn en warm water de verft te verwijderen, welke Zaterdag op de etalageruiten was aangebracht. De groote Joodse magazijnen waren open, maar er kwamen vrijwel geen klanten, zodat zij niet zoo goed het voorbeeld hadden kunnen volgen van de kleine Joodse winkels in de volksbuurten, die de luiken hadden neergelaten. Later op den dag werd het echter drukker. Er werd geen poging gedaan de verwijdering der merktekens te beletten. Dit zou er op wijzen, dat de campagne tegen de Joden voorloopig is gestaakt, maar het is aan den anderen kant best mogelijk, dat men vanavond of morgen opnieuw begint.

Volgens cijfers van deskundige zijde zijn in de afgelopen drie maanden 10.000 Joden naar Berlijn gekomen. 3000 van hen kwamen uit Weenen. De autoriteiten zijn sterk tegen uitbreiding van den Joodischen handel in de stad. Sinds den Anschluss zijn 300 Joodse winkels geopend. De eigenaars daarvan dachten zeker, dat zij in Berlijn gemakkelijker dan in Weenen hun brood konden verdienen. Een van de bedoelingen van de campagne is geweest dien indruk weg te nemen.

De wrijving tusschen Berlijn en Weenen

Havas meldt uit Berlijn: Geruchten, welke te Weenen in omloop waren over arrestaties van verscheidene duizenden Oostenrijksche nationaal-socialisten, worden hier met stilte tegengesproken.

Politieke kringen voegen hieraan toe, dat zij zonder bedachtzaamheid de wrijvingen gadeslaan, die zich in Oostenrijk voordoen tusschen nationaal-socialisten uit het rijk en Oostenrijksche nationaal-socialisten.

Zij zijn van meening, dat de opnemng van Oostenrijksche nationaal-socialisten, die sinds enkele maanden in een atmosfeer van angst leefden, in het reeds geconsolideerde Duitse systeem niet kon nalaan moeilijkheden te veroorzaken. Zij werden, naar men zegt, gecompenseerd door zekere persoonlijke opvattingen, daar in Oostenrijk wegens de onwettige positie der nationaal-socialisten onder het vorige regime, verscheiden partijtelingen bestonden, die natuurlijk ieder voor zich het monopolie opeischen van trouw aan de partij.

INTERN. CONFERENTIE VAN HET ROODE KRUIS

Norman Davis over de bombardementen van open steden

Uit Londen. Gedelegeerden uit zestig landen, waarbij Spanje, China en Japan, zijn bijeengekomen voor de zestiende internationale conferentie van het Rode Kruis, die gisterochtend in het St. Jamesplein is geopend met een redevoering van den Hertog van Gloucester. Deze verklaarde, dat het moeilijk is zich in de jonge geschiedenis eenig tijdvak voor te stellen, waarin een stelselmatige activiteit van het Internationale Rode Kruis noodig was dan thans. In het bijzonder deed de hertog uitkomen, dat het de plicht van het Rode Kruis is, met alle morele en materiele middelen, welke in zijn macht zijn, vrouwen, kinderen en alle personen, die zonder verdediging zijn en door de nieuwe methoden van oorlogvoering tot de slachtoffers behooren, te beschermen.

De vroegere ambassadeur der Vereenigde Staten, Norman Davis, en Max Huber, de president van het Hoofdbestuur van het Internationale Rode Kruis, ontsleunden het beroep, dat de hertog deed tot behoeve van de burgers die zonder verdediging zijn.

Norman Davis, de president van den Raad van Gouverneurs der Liga van Rode Kruisen, en voorzitter van het Amerikaanse Rode Kruis, verklaarde, dat het hem verheugde te constateren, dat op de agenda van de conferentie staat bespreking van een plan tot instelling van geneutraliseerde zones en hospitalen. Andere voorstellen betreffen: middelen om door internationale conventies bombardementen van open steden te verhinderen, of te beperken en veiligheidszones in te stellen, waar vrouwen en kinderen schuilplaatsen zouden kunnen vinden.

Turksche beslissing inzake Alexandrette te wachten

Uit Istanbul. President Ataturk heeft gistermiddag aan boord van zijn jacht een buitengewoon kabinetraad gepreseed, waaraan werd deelgenomen door den minister van oorlog en den chef van den generaal staf, die dringend uit Ankara waren ontboden. Het doel was, grondig de jongste ontwikkeling te bestudeeren van het Turksche-Franse geschil over het Sandsjaks Alexandrette, nu de onderhandelingen te Antiochie tusschen de Turksche en Franse militaire missies en de besprekingen te Parijs op het doode punt zijn gekomen.

Ontrent de genomen beslissingen wordt niets medegedeeld, doch in bevoegde kringen verklaart men, dat deze van vitaal belang zijn voor de Turksche zaak in Alexandrette.

Britsche troepen op zoek naar terroristen.

Britsche troepen zijn thans op zoek naar een band van omstreeks 300 uit den Libanon afkomstige terroristen, die gisteravond een aanval hebben gedaan op Hurfeij bij Safad, waar zij drie dorpelingen hebben vermoord. Dit excess wordt toegeschreven aan hun pogingen de Arabieren, die samenwerken met de regering, te terroriseren.

Staking bij de Burnah Oil mislukt.

Uit Rangoon. Naar verluidt is een poging tot staken bij de Burnah Oil Company een mislukking geworden. Blijkbaar hadden de stakingsleiders hun volgelingen voorgedragen, dat het gouvernement de staking zou steunen, doch door een regeringsverteenwoordiger werd dit ontkend.

ENGELSCHES DAMESMODE

Een veertje brengt een omwenteling te weeg

Onze correspondent te Londen schrijft d.d. 20 Juni:

Elken dag van de Ascootweek heeft de Hertogin van Kent een ander hoedje opgehad en de lenzen der persfotografen hebben er voor gezorgd, dat alle dames van het land, die niet in Ascot konden zijn, de hoedjes goed hebben kunnen bestudeeren.

En dat is ook de bedoeling. Deze hertogin zal wel als alle vrouwen graag elken nieuwen dag met een nieuwen hoed pronken; maar het is niet alleen een zaak van persoonlijke ijdelheid. Toen zij als Prinses Marina voor het eerst den Engelsen grond betrad als de verloofde van den Hertog van Kent leek het terstond voor alle Engelse vrouwen vanzelfsprekend dat zij voor zou gaan in de damesmode. Haar stijl van kleding was anders dan die van de andere dames van het Engelse Hof. Zij was modieuze en modieuze is zij gebleven. Veel meer dan ooit het geval is geweest met de prinses voor de mannenmode, geeft de Hertogin van Kent aan wat de vrouwen in dit land zullen dragen. Zij is volgens de algemeene opvatting de voorbeeldster van de damesmode.

Voor de vervulling van die taak is het noodig, dat zij zich druk laat fotografeeren. Haar verschijning op de gazons van Ascot of de plaatsen van andere bekende en luisterrijke Zomerfeesten heeft een ver strekkenden economischen invloed. De Hertogin, hoe zeer voorgangster in de mode, is met een van de creaties, die haar lokken sierde in Ascot, teruggegaan in het verleden. Zij droeg een toque-achtig arrangement met een strikveer er op. En zij liet zich met dat hoedje op, dat levendig herinnerde aan de hoeden van wijlen Koningin Alexandra van meer dan een kwarteeuw geleden, kiekken in een pose die even levendig herinnerde aan deze gestorven Koningin — die bij de bevolking zeer beëind was.

Die strikveer is een even kleine als lichte oorzaak, die belangrijke gevolgen gaat hebben. Als de Hertogin van Kent strikveeren draagt dan moeten alle dames, die met de mode meegaan, en dat zijn er heel wat, een strikveer gaan dragen. Tot heden zijn strikveeren als toelief voor dameshooften alleen in zwang geweest bij de echigenoten van de Londense groentehandelaren en bij hen was het imitatie. Maar nu zullen ze weer verschijnen op de hoeden van de voorname en modieuze dames en dan zullen ze echt zijn.... en allicht wat kleiner dan die van de vrouwen der costumongers. Zuid-Afrika is het eenige land dat strikveeren uitvoert. De boeren daar, die de strikveerleest beoefenen, kunnen er nu op rekenen dat zij hun veerenafzet zullen verduubelen. De werkeloosheid in de geleideren der strikveerveerders en -schoonmakers en -opfisschers in Londen zal nu wel verdwijnen. De menschen, die in den strikveerhandel zijn, verklaren dat de Hertogin van Kent met één veer de Franse chic in Engeland heeft ingevoerd. En zij stellen met diepe voldoening vast dat, dank zij dat veertje op den hoed van de Hertogin, de vras naar strikveeren op den stand van de Zuidafrikaansche afdeling op de Rijkstenoonstelling in Glasgow overstelpend geworden is.

Het proces tegen de wed. Becker

Bij het hervatten van de zitting van het proces tegen de weduwe Becker gisterochtend, werd een nicht van een der slachtoffers, mej. Bossiers, gehoord. Zij verklaarde dat haar bloedverwant geklaagd had over de slechte kwaliteit en den bitteren smaak van de thee welke door de weduwe Becker werd gereed gemaakt.

De verdediging veroorzaakte tijdens dit verhoor een incident. Er werd op gewezen, dat mej. Bossiers een vriend had en dat zij, volgens zekere geruchten, is overleden tengevolge van zekere praktijken.

Vervolgens werd de laatste vriend van de weduwe Becker gehoord, de veertigjarige Hody. De beklagde had hem wijs gemaakt, dat zij 44 jaar was, terwijl zij op dat ogenblik 56 was. De getuige gaf een verslag van zijn leven met beklagde. Hij heeft nooit gehoord van den financieelen nood van zijn vriendin, zij liet hem geloven, dat zij rijk was. Getuige herinnerde zich op een avond te hebben gezegd, toen hij hoorde dat mej. Bossiers was overleden: „al je vriendinnen gaan dood“.

Gisteren is mej. Bouville als getuige gehoord. Zij is, naar zij verklaart, het slachtoffer geworden van een poging tot vergiftiging.

Op een dag had de beklagde haar een glas port aangeboden, dat zij niet had kunnen ledigen, zoo slechts was de smaak. Den volgende dag weigerde zij een glas bordeaux, waarvan de beklagde smaak was. Weer eenige dagen later accepteerde zij een kop „thee tegen reumatiek“. De beklagde had die thee bereid en mej. Bouville is er heel ziek van geweest. Toch beschuldigde zij de weduwe Becker aanvallend niet. Eerst later, toen zij hoorde wat zich had afgespeeld, kreeg zij de overtuiging, dat zij het slachtoffer was geweest van een poging tot vergiftiging. Dat getuige bracht een reeks getuigen mede, die haar verklaringen bevestigden. Aan het einde van den middag heeft men nog een begin gemaakt met het onderzoek naar het geval van wijlen Aline Damoutie.

De zaak Lyon

Geen nieuwe gegevens, wel nieuwe vermoedens

Onze correspondent te Parijs telefoneerde gisteravond: De zaak van den handel in bedwelmede middelen blijft de aandacht trekken.

De huiszoeking in een villa gedaan, die Lyon in de buurt van Parijs bevat, schijnt niets opgeleverd te hebben. Hij en zijn medeplichtigen hadden alleen tijd de compromitterende stukken te vernietigen.

Men kan zich afvragen, of de in een trein in Oost-Frankrijk doodgeschoten gevonden Hilarion in dezen sluikhandel mede de hand had. Aan deze onoverwinnelijke figuur is lang niet alles duidelijk. Men weet niet, waarvan hij leefde. Wel dat hij soms 25 tot 30.000 francs op zak had, waarvan hij zeide anderen te moeten betalen. Hij geldt als benedijheid, die behalve in verdoevende middelen, in blanke slavinne handel en in blijkbaar ook aan spionage deed. De omstandigheden van zijn dood veroorloofden gelijkenis met die van twee dames, niet heel lang geleden, die een in de Metro naar de doodgevoerd werden, welke beiden de Azurenkust doodgevoerd, welke beiden een dubbel leven leidden en zich, naar het heette, aan verspieding schuldig maakten.

Proces tegen Braziliaansche opstandelingen.

Uit Rio de Janeiro. Gisteren stonden 65 communisten terecht in verband met de revolutie van 1935 in den staat Rio Grande do Norte. 18 beklaagden werden veroordeeld tot acht jaar gevangenisstraf en acht tot vijf jaar. De overigen werden vrijgesproken.

Verder is een proces aanhangig gemaakt tegen 172 matrozen, die hebben deelgenomen aan de revolutie van Rio de Janeiro.

De spoorwegramp in Amerika

De slachtoffers nog niet alle geboren

Havas meldt: In weerwil van alle reddingspogingen is men er niet in geslaagd den slaapwagen, die bij de spoorwegramp van de Olympian Express in de Custerreek stortte en geheel onder water verdween, te bevrijden. Men heeft besloten het werk te slaken, totdat het water wat gezakt zal zijn en men den wagen beter zal kunnen bereiken. Het valt evenwel te vrezen, dat de wagen aan de kracht van den stroom niet langer weerstand zal kunnen bieden en de lijken door het water zullen worden meegesleurd.

Eenige personen, die aan het reddingswerk deelnamen, hebben nog eenige lijken, van de 17 inzittenden kunnen zien. Sommigen zag men nog in zittende houding. Het licht heeft in den slaapwagen tot den vroegen morgen gebrand.

Van de slachtoffers heeft men er tot nu toe 17 kunnen identificeren, o.a. het lijk van een vrouw, dat over een afstand van 8 km door den stroom werd meegesleurd. Er zijn 44 reizigers naar het ziekenhuis gebracht; 37 anderen hebben lichte verwondingen opgelopen. Slechts 41 reizigers hebben geen letsel bekomen. Volgens de verklaringen van de spoorwegbeambten schat men het aantal doden op 36.

SLACHTOFFERS VAN HUN BEROEP

Volgens een bericht uit Nieuw York is het aantal arbeiders, overleden tengevolge van vergiftige uitwerkingen van een radioactieve stof, die gedurende den oorlog in de groote horlogefabriek van Orange, in New Jersey werd gebruikt voor het vervaardigen van lichtende wijzerplaten, thans gestegen tot 25. Het laatste slachtoffer, Margaret Laudale, werkte 20 jaar geleden in de Fabriek van Orange. Vijf jaar geleden begon zij vreemde storingen aan de vingers waar te nemen, vervolgens werd haar lichaam fosforecerend en zij kreeg een aangezichtsverlamming en een kankerachtig gewel.

Vijf jaar geleden heeft de Amerikaanse magistratuur zich moeten bezig houden met een procedure, ingesteld door vijf oudarbeiders van genoemde fabriek, die schadevergoeding eischen wegens fysiekeken scherpvergiftiging van de werking der vergiftige radioactieve substantie, die in de fabriek werd gebruikt. Er werd een accord gesloten, waarbij de fabriek op zich nam elk der benadeelde partijen een som geld uit te keeren benevens een lijfrente. Van de vijf arbeiders zijn er thans nog twee in leven.

Proces wegens moord op een oorlogsschip.

Uit Hongkong: Heden is het proces begonnen tegen den matroos Dwyer, die wordt beschuldigd op den kruiser Dorsetshire den matroos Dickinson te hebben doodgeschoten, toen het schip in de Australische wateren voor. Dit was de eerste moord op een Britsch oorlogsschip sedert meer dan een eeuw.

EEN GEZAKT STUDENT PLEEGT EEN MOORDAANSLAG.

Men meldt ons uit Bagdad: Een student in de rechtswetenschappen, die gezakt was, heeft verscheidene revolverschoten gelost op den hoogleraar, die hem gekijmerend had en op den deken der rechtsgeleerde faculteit, die zijn collega te hulp snelde. De examinerator werd ernstig, de deken licht gewond. De dader pleegde zelfmoord.

Korte berichten

Uit Reims: Met groote feestelijkheden zullen Zaterdag, 9 Juli, de groote orgels van de kathedraal van Reims officieel worden ingewijd.

Uit Boekarest: In het dorp Recca in het departement Balzi, zijn veertig personen ziek geworden na het eten van het vleesch van een dollen stier. Vijf personen zijn overleden.

Binnenland

Ned. Bond van personeel in Overheidsdienst

Het congres te Rotterdam

Vandaag werd in de groote zaal van de Diergaarde te Rotterdam het 28e congres van den Ned. Bond van Overheidspersoneel in Overheidsdienst onder voorzitterschap van den heer L. J. Bakker voortgezet.

Aan de orde van behandeling was het financieel verslag over de jaren 1936 en 1937 waaruit bleek, dat het bondsvormogen eind 1937 gestegen was met f 15000.

Overeenkomstig het advies van het bestuur is besloten de contributie op dezelfde schaal als voorheen te handhaven. Het gehele hoofdbestuur, waarin de heeren L. J. Bakker als voorzitter, J. J. Staal als secretaris, O. C. Viergever als penningmeester, D. van der Laan, 2e voorzitter en J. Blom, 2e secretaris, het dagelijks bestuur vormen, werd herkozen.

Ook de redacteur van het bondsjournal, de heer L. J. Bakker, werd in zijn functie herkozen.

Het congres betoonde tevens zijn instemming met de voordracht van het hoofdbestuur tot aanwijzing van leden van den bestuursraad, waaronder alle 22 leden van de voordracht in genoemden raad zitting namen.

De middag is doorgebracht met een tocht door de havens en een bezoek aan vliegveld Waalhaven.

DE TAXIMOELIJKEDEN TE AMSTERDAM.

In een gisteren gehouden vergadering van ondernemers in het garagetaxibedrijf te Amsterdam is besloten, met ingang van heden den eersten aanslag voor het gebruik van huurauto's te brengen van 25 op 25 cent, waardoor dus de rijprijs met 10 cent wordt verlaagd.

In de zeer uitvoerige besprekingen, welke in de vergadering werden gehouden, kwam de instemming die onder de ondernemers heerscht, tot uiting. Van verschillende zijden werd opgemerkt, dat het huurautobedrijf anders door het gemeentebestuur wordt behandeld dan het blokkbandbedrijf. Op een verzoek tot verlaging van den eersten aanslag, in Januari door het huurautobedrijf gedaan, werd door het gemeentebestuur besloten het advies in te winnen van een daartoe ingestelde commissie, terwijl over de wijziging van het tarief voor het blokkbandbedrijf direct, zonder een adviseerende commissie, kon worden beslist. De ondernemers in het huurautobedrijf zijn van meening, dat het blokkbandbedrijf ten koste van hun bedrijf bevoorrecht wordt. Niettegenstaande een verzoek tot goedkeuring van een verlaging van den eersten aanslag nog steeds op afdoening wacht, heeft de vergadering besloten tot invoering van de tariefverlaging over te gaan.

Onze actieve zelfstandigheids-politiek en haar historische grondslag

Een belangrijke rede van dr Japikse en een woord van jhr v. Karnebeek(?)

HET TE BERLIJN verschijnende Zeitschrift für Politik brengt in de vijfde aflevering van dit jaar een resumé van de rede, die dr Japikse enkele weken geleden in de Friedrich-Wilhelm-Universiteit over de historische ontwikkeling van Nederlands buitenlandse politiek gehouden heeft. De uitvoerige samenvatting die wel het werk van den spreker zelf zal zijn, is een mooie synthese van onze nationale geschiedenis, zoals zij zich in het Europeesche geheel voordoet, waarbij natuurlijk ook die factoren van de binnenlandsche ontwikkeling ter sprake komen, die van invloed zijn geweest op de positie in Europa; het gebrek aan een krachtig centraal gezag enz.

Dr Japikse onderscheidt vier fasen in wat men zou kunnen noemen den groei tot de bewuste zelfstandigheidspolitiek van dezen tijd: Ten eerste, de strijd ter verovering van het nationale zelfbestaan; dan de actie tot handhaving van dit zelfstandige staatsleven door de kracht der wapenen; ten derde het onzekere, aarzende streven naar internationale politieke neutraliteit en eindelijk het doorzetten van de bewuste onzijdigheid met den krachtigen wil tot behoud van de eigen zelfstandigheid.

Mag men zeggen, dat het laatste stadium, datgene waarin wij ons thans bevinden, de synthese vormt van wat eraan voorafging; de strijd voor het eigen politieke bestaan en het zoeken naar het standpunt der onzijdigheid in en tegenover den machtsstrijd der andere mogendheden?

In ieder geval wordt de tegenwoordige Nederlandse politiek ons in dit meestertijde historische overzicht als de vrucht van een eeuwenlang historisch groei voorgesteld.

Geen twijfel laat dr Japikse tegenover zijn Duitsch publiek bestaan over het werkelijke karakter der Nederlandse politiek. De wil tot handhaving der zelfstandigheid is de bron en de kern tevens der politiek. Onzijdigheid is slechts middel. De Nederlandse onzijdigheid is trouwens heel anders dan die van sommige andere landen, die haar contractueel hebben laten waarborgen.

Ten einde dit eigen karakter van de Nederlandse politiek zoo scherp mogelijk te doen uitkomen, heeft de historicus aan het slot zijner rede even den slaansman aan het woord gelaten. Hij las nl. een tekst voor van „een bekend Nederlandsch staatsman“. Wie het verslag van deze rede aandachtig leest en daarbij terugdenkt aan de geschiedenis der laatste jaren — ook aan de geschiedenis van wat men wel mag noemen het politieke vocabulaire — zal hier ongetwijfeld aan jhr Van Karnebeek denken. Wij wagen het in ieder geval deze hypothese op te stellen. De tekst, die ons onbekend is en stellig niet eerder werd gepubliceerd, luidt als volgt:

De geschiedenis heeft ons tot het politieke grondbeginsel geleid, dat de onafhankelijkheid en de onschendbaarheid van het Nederlandse gebied noodzakelijke voorwaarden vormen voor het evenwicht en den vrede in Europa. Dit beginsel geldt ook thans nog. Men kan er den categorischen Imperatief in zien, welke de houding bepaalt, die de Nederlanden in de internationale politiek moeten aannemen. Wij zijn de beschermers van die onschendbaarheid. Als zodanig hebben wij niet alleen rechten, maar ook plichten. Wij hebben niet alleen voor onze eigen belangen op te komen, maar ook voor die van Europa. Wij moeten iedereen schijn vermelden alswij door onze houding de belangen van een anderen staat zouden dien. Wij hebben te zorgen voor de onschendbaarheid van ons staatsgebied en daarvoor de noodig offers te brengen. Dezen plicht, die tevens tot morele taak geworden is, mogen wij nooit verloochenen; dit zou immers het einde betekenen van ons aanzien in de wereld. Wij hebben ons niet te bemoeien met de conflicten tusschen andere landen, maar moeten actief optreden zodra onze taak in de wereld dit eischt. Onze politiek moet een politiek zijn van actieve zelfstandigheid.

Voor zoover ons bekend is de term „actieve zelfstandigheidspolitiek“ hier voor de eerste maal gebruikt.

Het zelfde nummer van het Zeitschrift für Politik bevat nog een korte bijdrage van den Duitschen Journalist dr G. Panstingl over minister Patijn. Diens carrière wordt beschreven en diens karakter ten zeerste geprezen. Dr Panstingl prijst vooral de niets ontziende oprechtheid en waarheidsliefde van den minister.

Nieuwe boeken

in de openbare leeszaal

Westcott, F. W. Obsessions and convictions of the human intellect. 1938.

De beheersching van den menschelijken geest door al of niet op wetenschappelijke basis gefundeerde overtuigingen, welke voerden tot steeds hernieuwde onderzoeken en probleemstellingen in de meest uiteenlopende gebieden, zoals alchemie, astrologie, wiskunde, godsdienst en wijlbegeerte.

Leavis, F. R., and D. Thompson. Culture and criticism: the training of critical awareness; 3 d. impr. 1937.

Met talrijke voorbeelden, voornamelijk ontleend aan advertenties, „best sellers“, literair-critische en sociale studies, willen schrijvers, duidelijk maken, welke invloeden van psychologischen en sociaal aard de belangstelling en smaak van den doorsnee mensch in dezen tijd bepalen en op welke wijze een kritisch onderscheidingsvermogen kan worden aangekweekt.

Temperley, A. C. The whispering gallery of Europe. 1938.

Herinneringen van een Engelschen generaal, die van 1925-35 militair adviseur van de Engelse Volkenbond-delegatie was en als zodanig in Genève van zeer nabij meeleefde met de historische ontwikkeling in deze jaren, waarin ondanks krampachtige pogingen van Volkenbond en ontspanningsconferentie de tegenstellingen in Europa zich steeds meer toespitsten.

Theunisz, J. Johan de Witt. 1938.

De figuur van den Hollandischen raadspensionaris Johan de Witt (1625-1672), voornamelijk gezien in verband met de staatkundige geschiedenis van zijn tijd.

Tabouis, G. Jules Cambon. 1938.

Levensbeschrijving van den Franschen diplomaat (1843-1938), die na een bewogen loopbaan als gezant (o.a. in 1914 te Berlijn, waar hij pogingen aanwendde om den wereldoorlog te voorkomen) ook tijdens en na deze oorlogsjaren een rol bleef vervullen in Frankrijks internationale aangelegenheden; tevens een goed beeld van de politieke geschiedenis van zijn tijd.

Hoellriegel, A. (ps. van R. A. Bermann). Zarzura, die Oase der kleinen Vögel. 1938.

Dagboek van een ontdekkingsreis, door enkele Europeanen ondernomen met het doel de legendarische oase Zarzura te vinden, welke zij bereikte na een zwaren worsteltocht, waarbij veel ontbering geleden werd, maar ook interessante ontdekkingen en vondsten gedaan werden.

Borgese, G. A. Der Marsch des Faschismus. 1938.

Sterk anti-fascistisch rektuurde historische studie over het fascistische Italië, waarin schrijver, Italiaans

Nieuwe indexcijfers van de kosten van levensonderhoud in Nederland

TOT DUSVER werden in Nederland slechts indexcijfers van de kosten van levensonderhoud gepubliceerd voor arbeidersgezinnen en voor gezinnen van meergeoeden te Amsterdam door het Statistisch Bureau van deze gemeente en voor arbeidersgezinnen en ambtenarengzinnen te 's Gravenhage door het Gemeentelijk Statistisch Bureau alhier.

Reeds geruimen tijd wordt de behoefte gevoeld aan indexcijfers van de kosten van het levensonderhoud in andere deelen van Nederland en in andere typen van gemeenten.

Het Centraal Bureau voor de Statistiek, dat in 1935/36 in verschillende deelen des lands een onderzoek naar gezinsuitgaven heeft ingesteld, heeft nu van het aldus verkregen materiaal gebruik gemaakt om indexcijfers van de kosten van het levensonderhoud in een zestal gemeenten te berekenen en wel voor de gemeenten Groningen, Enschede, Eindhoven, Tilburg, Dongen en Haarlem.

In de laatste wekelijkse mededeeling, toegevoegd aan de Nederlandsche Conjunctuur, zijn nu de inkomsten voor de gemeenten Tilburg, Dongen en Heerlen, wat arbeidersgezinnen tot een inkomen van f 1800 per jaar betreft, medegedeeld, terwijl tevens de bekende Amsterdamse en Haagsche cijfers zijn opgenomen.

Het ligt in de bedoeling de gegevens voor de overige gemeenten later te publiceren, terwijl tevens nadere toelichtingen en meer uitvoerige overzichten in het Maandschrift zullen worden gegeven.

Thans beschikken we dus uitsluitend over de tot indexcijfers verworven uitkomsten der berekeningen, welke we van genoegzame betekenis achten om hier te vermelden; daarbij hebben wij de Amsterdamse en Haagsche gegevens op dezelfde basis omgerekend om de vergelijking duidelijk te maken.

Tijdvakken	A'dam	Haag	Tilburg	Dongen	Heerlen
Totale levensonderhoud					
1935/1936	100	100	100	100	100
Maart 1937	101.1	102.1	104.5	103.4	105.2
Junij 1937	103.8	103.1	105.6	105.2	107.0
Sept. 1937	104.5	104.8	105.9	107.4	108.7
Dec. 1937	105.8	104.3	106.6	107.9	109.4
Maart 1938	103.8	103.8	106.1	109.4	108.2
Uitgaven voor voeding					
1935/36	100	100	100	100	100
Maart 1937	103.3	101.6	106.6	105.2	106.7
Junij 1937	108.8	103.9	108.3	106.5	109.0
Sept. 1937	108.1	106.7	108.3	112.5	112.5
Dec. 1937	109.1	108.5	109.7	113.3	114.1
Maart 1938	107.9	106.5	108.9	112.2	112.0

Hierbij zij opgemerkt, dat het jaar 1935/36 is opgebouwd uit de vier kwartaalstanden December 1935, en Maart, Juni en Sept. 1936 en voorts verwarre men deze berekeningen niet met die door de grootste steden tot nog toe gepubliceerd i. a. v. de wijzigingen der kosten van het levensonderhoud na de devaluatie, waarbij de toestand in September 1936 gelijk 100 is gesteld. De uitkomsten van deze berekeningen zijn stellig zeer belangwekkend, omdat er uit blijkt, dat de wijzigingen in de kosten van het levensonderhoud in de ongeveer anderhalf jaar in de kleinere gemeenten niet onbelangrijk grooter zijn dan in de grotere steden, waaromtrent tot nog toe alleen cijfers gepubliceerd werden.

Deze verschillen wettigen o. i. volkomen een nadere bestudeering van het materiaal te zijner tijd te publiceren. Het Centraal Bureau loopt daarop reeds vooruit door in de korte toelichting te vermelden, dat de grotere stijging in de kleinere gemeenten voornamelijk is toe te schrijven aan de grotere stijging der vleeschprijzen, hetgeen een gevolg zou zijn van prijs-overeenkomsten in de kleinere gemeenten.

Wij kunnen door het ontbreken van detailgegevens de juistheid van deze uitspraak niet beoordeelen, maar wagen toch de volgende vragen te stellen:

1. Is de methode van berekening in alle steden dezelfde, ook de prijsberekening?
2. Spelen de basisgegevens, dus de verdeling der uitgaven voor de verschillende onderdeelen van de budgetten geen rol; is de besteding van het inkomen niet de eerste factor, welke verschil in verloop der duurtijfers veroorzaakt?

Zijn deze budgetaire verschillen niet belangrijk door de verschillen in het prijsverloop?

De beantwoording van deze vragen moet wachten op de publicatie van nadere gegevens. Intusschen verdienen de thans reeds bekend gemaakte cijfers algemeene belangstelling.

emigrant, in groote lijnen de ontwikkeling van de Italiaansche nationale gedachte sedert Dante kritisch nagaat en uiteenzet hoe deze idee, nadat de nationale eenheid verwezenlijkt was, aanvalslijkelijk door d'Annunzio door

Het enquêtevoorstel over Oss in de Tweede Kamer

De Chr.-Hist. fractie is tegen de enquête

IN DE VANMIDDAG gehouden vergadering van de Tweede Kamer moet eerst gestemd worden over de conclusies van het verslag der commissie omtrent de inlichtingen op het adres van de N.V. Oestercultuur maatschappij voorheen P. Vlamming en Zonen te Ierseke en zeven anderen, inzake de hun verleende pachtsomvermindering voor oesterperceelen over 1934/1935.

De heer DROP (soc. dem.) verklaarde evenwel, dat de meerderheid der commissie een verandering had aangebracht in haar conclusie, die nu een uitnodiging aan den minister bevat om nog eens na te gaan of er geen aanleiding bestaat deze pachters te behandelen op gelijke wijze als de andere pachters.

MINISTER DE WILDE meende de voorkeur te moeten geven aan de conclusie van de minderheid, die de zaak als afgedaan wenscht te beschouwen.

Deze werd door de Kamer aangenomen met 33 tegen 40 stemmen.

De enquête over Oss

De Kamer behandelde vanmiddag het voorstel van den heer Wendelaar (lib.) tot het houden van een enquête inzake Oss.

De heer ROST VAN TONNINGEN (NSB) gewaagde van weersin in het volk tegen het politieke stel, noemde het een schijnvervoering, opgezet door den heer Goseling en zijn jarenlang vriend Wendelaar (gelach) om den Minister den tijd te geven deze zaak te ordenen.

Deze heer Wendelaar, vriend van de Joden en de Jodenkinderen....

De VOORZITTER hamert, van verschillende zijden uitroepen van verontwaardiging.

De heer ROST VAN TONNINGEN neemt de woorden terug. Hij beschuldigt daarop de commissie van rapporteur ervan, opzettelijk bepaalde gedeelten uit het verslag van de afdelingsvergadering te hebben weggelaten.

De VOORZITTER hamert opnieuw op ontneemt den spreker het woord.

De heer ROST VAN TONNINGEN (N.S.B.): „Dit gaat niet, ik constateer hier een feit“ en wil verder spreken.

De VOORZITTER hamert echter zoo krachtig, dat niets van hetgeen de heer Rost van Tonningen verder bevestigde, verslaanbaar is.

De VOORZITTER ontzigt den heer Rost van Tonningen voor vandaag het bijwonen van de vergadering.

De heer ROST VAN TONNINGEN slaat woedend met de vuist op het spreekgestoelte en verlaat tenslotte deze plaats onder het uitroepen van de woorden „Inquisitie! Inquisitie!“.

De vergadering wordt voor eenigen tijd geschorst.

De Chr.-Hist. fractie tegen.

Nazien kwartier werd de vergadering heropend. Van de N.S.B. was slechts de heer de Marchant tegenwoordig.

De heer DE GEER (C.H.) zegt kort te willen motiveeren waarom zij tegenstemmen zal, op zakelijke gronden, immers deze zaak behoort met politiek niets te maken te hebben.

Deze enquête zou een ongerijmdheid zijn.

Vroeger heeft de Kamer wel het enquête-recht toegepast. De laatste werd 55 jaar geleden toegepast. Deze enquête zou dienen om het regeringsbeleid te toetsen. Doch dan moeten er wel zeer bijzondere omstandigheden zijn, anders bewandeelen men den gewonen weg: het stellen van vragen of het aanvragen van een interpellatie.

Spr. somt een aantal gevallen op, waarin deze weg gevolgd werd.

De enquête richt zich tot het publiek, maar hier moet de regering inlichtingen verstrekken. Bevredigt deze inlichting de Kamer niet, dan kan de laatste een motie van wantrouwen aannemen waarin zij dit uitsprekt, hetgeen tot gevolg kan hebben, dat de betrokken minister aftrijft.

Is de Kamer ontevreden omdat zij niet voldoende te hooren krijgt, dan kan zij dit in een motie van afkeuring uitspreken.

Ten deze bevoelt spr. een tweede interpellatie aan. Voor twijfel aan zijn bereidheid op nieuwe vragen te antwoorden, bestaat geen grond. Dit moet eerst aangehouden worden. Eerst daarna kan de Kamer zich tot het publiek keeren.

Als een afgewandigde te laat, bij wijze van esprit d'escalier, tot de conclusie komt niet bevredigd te zijn, moet hij zich niet tot het publiek wenden.

Een nieuwe interpellatie acht spr. noodig, en zij moet spoedig gehouden worden.

Spr. acht den heer Wendelaar daartoe de aangevozen persoon.

Hij heeft zich eerst bevredigd getoond en nu zelf de machine in werking gezet voor een enquête.

Een nota van den minister, gevolgd door een debat in de Kamer, acht spr. ook een goed middel, doch het nadeel daarvan is dat behandeling voor het reeds niet meer mogelijk is. Daarom acht spr. dit laatste middel ten deze niet deugdelijk, al heeft hij er geen principieel bezwaar tegen.

Dit bezwaar-van-tijd geldt in nog sterkere mate voor de enquête. Op z'n vroegst zal het resultaat daarvan in het voorjaar bekend kunnen zijn.

Dit wenscht spr. te coupeeren. Opheldering moet zoo spoedig mogelijk volgen.

De heer Albarde voor een schriftelijke uiteenzetting van den minister.

De heer ALBARDE (Soc.-dem.) weet het onbevredigende resultaat van de interpellatie Drop aan de omstandigheid, dat s' ministers antwoord niet voldoende kon worden geanalyseerd.

Verdere opheldering is noodig. Het debat kan slechts loopen over de vraag op welke wijze die kan worden bereikt.

Spr. wees dan op het rumoer dat over deze zaak is ontstaan, met anti-papisme, e.d. Maar men behoort daarvoor niet uit den weg te gaan.

Spr. betreurt, dat het aanhangige enquêtevoorstel niet is voortgekomen uit het initiatief van verscheidene fracties. Er was wel zulk een voorstel in de maak, doch de heer Wendelaar was met zijn voorstel vóór.

Toch zou, met het oog op de medewerking van de R.K. en initiatief van de partijen de voorkeur hebben verdient.

In tegenstelling met den heer De Geer ziet spr. in de interpellatie niet het aangewezen middel. Hij vreest nieuwe onvolledigheden.

Meer voelt spr. voor een uitvoerige schriftelijke uiteenzetting van den minister.

Een ernstig bezwaar van de enquête is dat

de betrokken commissie den betrokken minister niet mag hooren.

Vooraf dient te gaan een nota, in te zenden door den Minister, waarover een commissie rapport uitbrengt. De zaak komt dan in de Kamer, waar ook de Minister aan de beraadslaging kan deelnemen.

De stemming over het voorstel van den heer Wendelaar zou dan moeten worden uitgesteld tot na de behandeling van de nota.

De heer KERSTEN (St. Ger.) bleek voorstander van het enquêtevoorstel te zijn; overigens wees spr. het verwijt van anti-papisme, voor zoover dit hem betreft, af. (Vreugde.)

Het niet-Roomsche volksdeel vraagt opheldering en heeft daar recht op. Het Nederlandse recht heeft, naar spr.'s stellige overtuiging te Oss moeten vlijken voor het kanonieke recht. Wij wenschen, zei hij, niet uit Rome geregeerd te worden.

Spr. trad dan uitvoerig in de zaak-Oss zelf, een beschouwing die buiten het voorstel omging.

Het Katholieke standpunt.

De heer VAN MAARSEVEEN (R.-K.) laakte de houding van den heer Wendelaar, die eerst verklaarde door de verklaringen van den minister bevredigd te zijn en veertien dagen daarna opeens behoefte had aan een enquête.

De heer Rost van Tonningen wilde een interpellatie, en dus aan den minister inlichtingen vragen, hoewel hij verklaarde den minister niet te vertrouwen. De heer Wendelaar daarentegen, die zegt den minister wel te vertrouwen, wenscht een enquête en wendt zich dus niet om inlichtingen tot den minister, doch tot het publiek. Meer licht kan gewenscht zijn. Het gaat alleen om de manier waarop.

Een enquête is volgens spr. zeker niet noodig. Spr. wees op de klagschriften van de marchausse tot het ambtenarenrecht. Het voorhoor van de 18 getuigen vangt Donderdag a.s. reeds aan. Met een variatie op een bekend spreekwoord kan men zeggen: er zijn nog rechters in Nederland.

In zake de geestelijken is het onderzoek door den wachmeester zelf geslaakt en ter zake van één hunner is gebleken dat er geen sprake was van een strafbaar feit.

De heer Rost van Tonningen, die den minister beschuldigt van het geven van onjuiste inlichtingen, wordt strafrechtelijk vervolgd. Hierdoor is elke reden voor een enquête vervallen. Een nieuwe interpellatie is het aangewezen middel, indien meer opheldering gewenscht is. Een enquête zou niet meer dan een herhaling kunnen zijn van de behandeling voor den strafrechter.

Aanneming van het voorstel van den heer Wendelaar zou een ondergraving zijn van het vertrouwen in de regering.

Elke ernstig gemeende poging van de Kamer zal den steun der R.K. hebben, indien daartoe een deugdelijk middel wordt gekozen.

De heer VAN HOUTEN (Chr.-Dem.) verklaarde getroffen te zijn door de wijze, waarop minister Goseling tegen de marchausse te Oss is opgetreden. Als de minister tegen de marchausse had willen optreden, had hij dit al wel eerder kunnen doen. Waarom moest dit te Oss zoo drastisch en zoo haastig gebeuren?

Wat overzichts voor de katholieken: het belang van de Kerk of van den Staat? Met aanneming van een uitspraak van een priester meer: spr. dat voor de katholieken het belang van de Kerk voorgaat. Hij ziet in het gebeurde te Oss een poging, om R.K. geestelijken uit de handen van den wereldlijken rechter te houden.

Om dit te constateren, behoeft men geen anti-papist te zijn.

Als het middel om licht te brengen in deze zaak, ziet spr. niet een nieuwe interpellatie. Hij onderschreef de suggestie van den heer Albarde, om den Minister om een nota te verzoeken. Die zou wellicht de volgende week in het bezit van de Kamer kunnen zijn, en de beslissing over het voorstel Wendelaar zou kunnen worden aangehouden. Voor het voorstel Wendelaar voelde spr. wel het meest, omdat de commissie verscheidene getuigen onder eede zal hooren.

De heer D'ANSEMBURG (NSB) wilde nog eens terugkomen op de feiten, die langzamerhand bekend zijn geworden.

De minister heeft beschuldigingen met wederbeschuldigingen beantwoord. De minister weet, dat op het laatste oogenblik de arrestatie van pastoor Visser is verhindert en dat bij het onderzoek in de zaak van den vrijgelaten makelaar onregelmatigheden zijn gebleken, o.m. een tekort van 400. De gemeentepolitie is te vaak werkloos gebleven, de politieke partijen waren sterker dan de marchausse.

Waarom is pastoor Visser niet gehoord? Er is gesproken van algemeen belang, maar er zijn in deze zaak beweringen welke elkaar tegen spreken.

De minister heeft een der wachmeesters beschuldigd van valsheid in geschrifte en verbreken van den ongelegden zijplicht.

Met dit al blijft de haard van corruptie bestaan; zo de assurantie-makelaar spreken, dan zouden dingen blijken, welke een genadeslag zouden betekenen voor het politiek katholicisme in ons land.

De heer Wendelaar heeft nu zijn enquêtevoorstel gewijzigd ten einde te helpen, de macht der politie te versterken, waardoor de strafeloosheid der politieke partijen verzekerd zou zijn.

Spr. meende, dat het politieke spel weer duidelijk is; de pers publiceert alleen, wat de regering aangenaam is. De minister doet ernstig beschuldigen en de Kamer werkt niet mede tot de vervolging van minister Goseling. Het geval Oss moet in den doofpot, waaruit die zaak weer gebaald zal worden op den dag dat het nationaal-socialisme recht en waarheid zal herstellen in Nederland. (Vreugde.)

De heer OUD (V.D.) bestreed de redenering van den heer van Maarseveen, dat besluiten tot een enquête zou impliceren, wantrouwen jegens den minister. Dit is ongetwijfeld niet het geval. Het enquêterecht is een belangrijk recht voor het Parlement, doch aldus redeneerend als nu kan katholieke zijde is geschied, ontleent men aan het enquêterecht feitelijk iedere betekenis.

Niemand denkt er aan, achter iedere interpellatie wantrouwen jegens een minister te zien. Desgewenscht kan immers een interpellatie besloten worden met een motie. Bij een enquête gaat het er eveneens om, meer licht te verschaffen over een zaak.

(De vergadering duurt voort.)

De Tweede Kamer heeft aan de agenda toegevoegd het wetsontwerp tot goedkeuring van het op 27 Mei 1937 te Quito tusschen het Koninkrijk der Nederlanden en de republiek Ecuador gesloten verdrag van handel en scheepvaart.

Gemengd Nieuws

Vandalisme in kapel te Laren

Altair en tabernakel besmeurd

In den afgelopen nacht hebben onbekenden zich toegang verschaft tot de kapel van het St. Janskerkhof te Laren en daar het altaar, het tabernakel en de muren geheel met carbolineum besmeurd. Ook het beeld van Sint Jan de Dooper, dat onder den eeuwenouden olm op het kerkhof is geplaatst, werd op dezelfde wijze bewerkt. Voorts werden op het voetstuk van het beeld van St. Jan en op een tafeltje in de kapel de woorden geschreven: „Wraak, V.R.O.“.

De verontwaardiging is zeer groot, temeer daar Vrijdag a.s. het bekende Sint Jansfeest gevierd wordt.

De politie stelt een onderzoek in.

Op den zolder van een meubelmagazijn opnieuw gearresteerd.

De dertigjarige K., die wegens diefstal was aangehouden en na het voorhoor door den rechter-commissaris met nog vijf andere gedetineerden per celwagen van het gerechtsgebouw naar het huis van bewaring te Haarlem teruggebracht zou worden, heeft heden een poging gedaan om te ontvluchten.

Op de binnenplaats van het Paleis van Justitie, waar vier rijksveldwachters toezicht hielden op het transport, rukte hij zich los en snelde den achteruitgang van het gebouw uit, waarvan het alleen om de manier waarop.

Terwijl een der veldwachters de gevangenen bleef bewaken, zelden de drie anderen den man vluchtend na, die slechts een geringen voorsprong had. Hij stoorde zich niet aan de herhaalde sommities om te blijven staan, waarop een der veldwachters zijn revolver trok en vier schoten loste, zonder echter den man te treffen. K. wist hierna zijn voorsprong nog te vergrooten en via allerlei steegjes in het Begijnhof, de Korte Jansstraat te bereiken. Toen een der veldwachters, die van een voorbijganger een fiets leende, enkele oogblikken later deze straat inreed, bleek de vluchteling echter verdwenen te zijn. Hij vermoeden, dat hij in een van de vier huizen van het straatje was gegaan, werd bewaardheid toen de veldwachter deze woningen doorzocht. Op den zolder van een meubelmagazijn troffen zij den man aan, die daarna zonder veel weer naar het gerechtsgebouw werd teruggebracht.

Dit is in korten tijd reeds de derde maal, dat er te Haarlem door een arrestant een poging tot ontvluchting werd gedaan.

Winkeljuffrouw gearresteerd

Wegens gepleegde verdulsteringen.

Een groote winkelonderneming heeft vastgesteld dat er in een van haar filialen te Zandvoort den laatste tijd voortdurend tekorten waren in de kas. Het waren soms enkele gulden per dag, soms ook meer. Men stelde een controle in en toen rezen verdinkingen tegen een winkeljuffrouw. Gisteravond gaf de controle zulke overtuigende aanwijzingen, dat men tot haar arrestatie is overgegaan. Voor de politie bekende zij reeds sinds ruim een jaar verdulsteringen te hebben gepleegd. Het verduisterde bedrag moet in totaal meer dan 1000 bedragen. De winkeljuffrouw, W. A. uit Haarlem, is in bewaring gesteld.

Historische vondsten

Bij het graafwerk voor de verbetering van de Torrenlaan te Bollen hebben arbeiders in de buurt van de kerk ongeveer 60 cm onder het maaiveld, twee geketen bronzen legerpotten met 2 koppen akers gevonden, welke nog in uitstekende staat verkeerden. De voorwerpen zijn naar het Provinciaal Museum van Oudheden te Assen opgezonden.

De vondst werd vooral van belang geacht voor het bepalen van den ouderdom van de akers, waarover nog weinig bekend is. Daar deze zonder twijfel met de Spaanse legerpotten zijn zoekgeraakt of opgeborgen, kan er een aanwijzing in worden gezien voor het gebruik van deze voorwerpen in het laatste van de 16e eeuw.

Ook kwamen bij een nauwkeurig onderzoek in de nabijheid van de kerk nog scherven van voorwerpen, welke blijkens daarop voorkomende teekens reeds uit de 9e eeuw moeten dateren.

DOOR VALLEND GESTEENTE GEWOND.

Gistermiddag is op de Brabantse Turfmarkt te Delft een gedeelte van de muur-bepleistering met rammling van de garage van de firma Preuninger, die vermoedelijk tengevolge van den jongsten ook te Delft gevoelden aardbeving is losgeraakt, naar beneden gekomen. Een juist passerende dame, de 58-jarige mev. W., wonende te Delft, kreeg enkele brokstukken op het hoofd en liep een vrij ernstige wonde op. Per politiauto werd de onfortuinlijke dame naar het gasthuis vervoerd. Na daar te zijn verbonden, is zij per auto naar haar woning overgebracht.

INBRAGEN TE HELMOND OPGEHELD

De laatste dagen is de omgeving van Helmond door inbrekers onveilig gemaakt. O.a. werd ingebroken te Aarle Rixtel, Durne, Mierlo en Mierlo-Hout, waarbij eenige geldsbedragen werden buitgemaakt.

De rijks- en gemeentepolitie zijn er in geslaagd, gisteren te Helmond een zeker van der K. te arresteeren. Hij bekende te Aarle Rixtel te hebben ingebroken.

Voorts werden door de Helmondsche gemeentepolitie nog in arrest gesteld J. G. M. van L. en P. F. A., die mede verdacht worden aan eenige inbraken debet te zijn.

Het onderzoek duurt voort.

AAN VERWONDINGEN OVERLEDEN.

De 54-jarige heer J. J. A. Wilsbeek uit Veenendaal, die gisteravond in den Boer tegen een vrachtauto is opgelopen en met zware verwondingen naar het R.-K. Ziekenhuis te Groningen werd overgebracht, is in den afgelopen nacht overleden.

BOERDERIJBRAND TE DEDEMSVAART

Vanochtend omstreeks elf uur is brand ontstaan in de groote boerderij van den landbouwer E. Koolker te Dedemsvaart. In een half uur tijds brandde de boerderij tot op den grond toe af. Een groote hoer veelheid hoo van den nieuwen oogst ging verloren. Een tiental biggen kwamen in de vlammen om.

De brand is ontstaan, toen een schilder met een benzine lamp bezig was de verf van de deuren te branden. Verzekering dekt de schade.

Prov. Staten van Zuid-Holland

Debat over kranzinnigen-verpleging

In de vergaderzaal van de Eerste Kamer zijn Provinciale Staten van Zuid-Holland hedenochtend te elf uur onder voorzitterschap van den commissaris der Koningin, Jhr. mr. Dr. H. A. van Karnebeek, bijeengekomen.

Zonder enig debat werden o.m. vastgesteld de rekening van de provinciale inkomsten en uitgaven over 1935 en de toekenning van pensioen aan de weduwe van het lid van Ged. Staten, mr. J. D. Verbroek.

Op de voorgestelde wijziging van het plan van aflossing van het door de provincie verleend renteloos voorschot aan den polder Broekvelden en Vollenbroek ontfende de heer RIJLAARSAM (N.S.B.) critiek uit. Het voorstel werd verdedigd door de heeren SCHILTHUIS (V.D.) en VON FISENNE (Ged. Staten).

Het punt werd zonder stemming aangenomen.

Mevrouw DE VRIES-BRUIJNS (S.D.) vond het overzicht uit de verslagen over 1937 van de directieuren van kranzinnigen- en zwakzinnigen-gestichten niet voldoende genoeg. Zij pleitte voor aparte verpleging van tuberculeuze geesteszieken, zoals in het St. Bavo-gesticht te Noordwijkerhout. Ook vroeg zij de aandacht van Ged. Staten voor die patiënten, die niet in gestichten verpleegd worden, maar door een nieuwe therapeutische behandeling (cardiazol en insuline) genezen zouden kunnen worden.

De heer ZIJP (Lib.) zelde, dat het accrès van kranzinnigen per jaar 505 bedraagt, waarvan meer dan 4 in Zuid-Holland. Cijfers over de nieuwe therapie hebben Ged. Staten niet geproduceerd, omdat deze geesteszieke, naar de toekenning van het college nog in een begin stadium verkeert. Spr. bestreed deze opvatting en zelde, dat in Santpoort van de 11 patiënten er 10 volmaakt hersteld zijn.

De heer VAN BAREN (A.R.) verdedigde het antwoord van Ged. Staten aan de desbetreffende commissie en meende, dat er nog geen cijfers kunnen worden getrokken.

De heer BOLSUIS (Ged. Staten) meende, dat het in de bedoeling lag tuberculeuze geesteszieken zoveel mogelijk te concentreren. Wat de nieuwe reclassering betreft, dat is een zeer leer punt. Behoort vooral thuis op het terrein der desbetreffende rijksinspectie. Spr. deed een beroep op verslagen van eenige kranzinnigen-gestichten, welke zeer voorzichtig over deze nieuwe therapie spraken.

Mevrouw DE VRIES-BRUIJNS (S.D.), de heer ZIJP (Lib.) en de heer BOLSUIS (Ged. Staten) repliceerden.

Zonder discussie werd besloten tot te leenverstreking van een kapitaal van te leen hoogste 150.000 ten behoeve van de verdere uitbreiding van de dr. Mr. Willem v. d. Bergh-stichting te Noordwijk.

De heer BRAUTIGAM (S.D.) behandelde het voorstel van Ged. Staten betreffende de herziening van de verordeningen op de heffing van rechten voor

a. het bevaren van het scheepvaartkanaal tusschen Rijn en Schie en van de Zijl en voor het overzetten van het Rijn-Schiekanaal met de Schouw aan den Hofweg;

b. het bevaren van de Gouwe.

Handel en industrie zouden door dit voorstel geschaad worden en spr. wees er op, dat Delft, belangrijk om zijn industrie, al zijn verscheppingen over Rotterdam uitvoert.

Aan dit voorstel is verbonden de afschaffing van de heffing van rechten voor het ophalen van de brug over den Rijn te Alphen aan den Rijn. Spr. betoogde, dat de provincie aldus haar bronnen van inkomsten verlegt en is met het voorstel van het vestigen van 4 nieuwe heffingspunten niet eens. Het amendement door den heer Brautigam c.s. ingediend, stelt voor geen 8/10 cent, zoals Ged. Staten voorstellen te heffen, maar 1/2 cent op ieder der vier heffingspunten.

De heer VAN ECK (SDAP) wenschte vrijstelling van rechten voor kleine vaartuigen ten einde de watersport niet te schaden en steunde het amendement Brautigam c.s.

De Voorzitter schorst te 12 u 55 de vergadering tot 14 u 8.

Het Regeeringsjubileum.

BATAVIA. Bij den aanvang van de vergadering van het College van Gedelegeerden uit den Volksraad werd medegedeeld, dat de voorzitter van den Volksraad bij den aanvang der zitting een commissie instelde, voor het ontwerpen van een adres van hulde en gelukwenschen aan H.M. de Koningin ter gelegenheid van het a.s. Regeeringsjubileum.

Aan een Commissie, bestaande uit de heeren Roep, H. H. Kan en Soetardjo, is verzocht om vóór 1 Juli een ontwerp hiervan in te dienen. (Aneta)

De „Java“ in Indië terug.

BATAVIA. Hr. Ms. kruiser „Java“ wordt op 25 dezer bij het aanbreken van den dag voor Tandjong Priok verwacht. De bodem zal door den commandant der Zeemacht worden geïnspecteerd, waarna de opvarenden door vice-admiraal Ferwerda zullen worden verwelkomd.

De plechtigheid aan boord zal door de N.I.R.O.M. worden uitgezonden. (Aneta)

Advocaat veroordeeld.

BATAVIA. De Raad van Justitie te Batavia veroordeelde den Bandoengschen advocaat Jhr. Mr. O. G., wegens verduistering van obligaties, tot één jaar en drie maanden gevangenisstraf.

De officier van justitie had anderhalf jaar gevangenisstraf geëischt. (Aneta)

Naar Nederland.

PALEMBANG. De algemeene bedrijfsleider van de Nederlandsche Koloniale Petroleum-Mij., de heer L. W. Elliott, vertrekt Donderdag a.s. met het vliegtuig der K.L.M. naar Nederland. Hij begeeft zich naar Den Haag voor zakelijke doeleinden. Zijn reis zal 4 weken duren. (Aneta)

Valsch geld in omloop.

POERWODADIE. Gedurende de laatste dagen circuleerden in de omgeving veel valsche bankbiljetten van tien gulden. De politie heeft reeds eenige van deze biljetten in beslag genomen. De herkomst daarvan is niet bekend. (Aneta)

ONZE OORLOGSSCHEPEN

Ter gelegenheid van het afscheid van de Sumatra

Een blijkbaar deskundig medewerker schrijft aan het Bat. Nwsbl.:

Hr. Ms. „Sumatra“ is naar Nederland vertrokken. Het is de vraag, of Indië haar nog zal terugzien. De bedoeling is, de kruiser in Holland op te varen, en slechts bijzondere omstandigheden die niet nader behoeven te worden aangeduid, of verandering der thans

Weerkundige waarnemingen

(Eigen mededeeling)

's-Gravenhage, 21 Juni. — Temperatuur 8 uur v.m. 63 gr. F., 17.1 gr. C., 2 uur n.m. 70 gr. F., 21.3 gr. C., hoogste temperatuur (gisteren) 64 gr. F., 17.7 gr. C., laagste (heden) 49 gr. F., 9.2 gr. C.

Barometre 8 uur v.m. 768, n.m. 2 uur 767. Regenval: 0 mm.

Medegedeeld door het Kon. Ned. Met. Inst. te De Bilt

Hoogste barometrestand: 769.8 te Maastricht. Laagste barometrestand: 747.8 te Thorshavn.

Verwachting: In het Zuiden zwakke tot matige wind uit Zuidelijke richtingen, helder tot licht bewolkt, droog warm weer. In het Noorden meest matige Zuidelijke tot Zuid-Westelijke wind, licht tot half bewolkt, later zwaar bewolkt, waarschijnlijk nog droog, vrij warm weer.

Weinig kans op regen

Het hooggedrukte gebied, waarvan de kern gisteren voor den Ingang van het Kanaal was gelopen, heeft zich in Oostelijke richting verplaatst. Het nam in de kern een weinig aan intensiteit af, doch het is overigens nog in omvang toegenomen. Over geheel Centraal Europa, Frankrijk, ons land en Zuid-Engeland is het helder vrij warm weer, met zwakken wind. De gisteren reeds vermelde Oceaan-depressie heeft zich inderdaad krachtig ontwikkeld. Zij ligt thans met haar kern voor de Faroer en bracht lichte tot matigen regen over Ierland. De lagedruk over Scandinavië is een weinig verder opgevluid.

De vooruitzichten blijven voor het Zuiden van ons land nog gunstig. In het Noorden zal morgen in den loop van den dag de bewolking toenemen. De regenkans blijft echter gering.

De vooruitzichten blijven voor het Zuiden van ons land nog gunstig. In het Noorden zal morgen in den loop van den dag de bewolking toenemen. De regenkans blijft echter gering.

De vooruitzichten blijven voor het Zuiden van ons land nog gunstig. In het Noorden zal morgen in den loop van den dag de bewolking toenemen. De regenkans blijft echter gering.

De vooruitzichten blijven voor het Zuiden van ons land nog gunstig. In het Noorden zal morgen in den loop van den dag de bewolking toenemen. De regenkans blijft echter gering.

SPORT EN SPEL

De Olympische Dag

Mr. A. Baron Schimpenpenninck van der Oye, voorzitter van het Nederlandsch Olympisch Comité, schrijft ons:

Over een vijftal dagen zal het Nederlandsch Olympisch Comité wederom zijn Olympische Dag houden. Deze dag — eigenlijk een middag — heeft zich in den aanvang af in de groote belangstelling van het Nederlandse publiek mogen verheugen.

Wellicht is de verscheidenheid van sporten op dien dag geboden, daaraan niet vreemd. Doch thans is er een bijzonder element in het spel. De voetbalwedstrijd, gewoonlijk gespeeld tussen een Nederlandsch en een buitenlandsch elftal, zal ditmaal plaats hebben tusschen Nederland en onderling Nederlanders, wel te verstaan, in den grootsten zin des woords.

Enkele weken geleden stapte hier aan wal een ploeg uit Nederlandsch-Indië. Het heeft den bezoekers niet aan hartelijkheid en belangstelling ontbroken, maar een tegenwoordig in op grote schaal blijkt te geven van onze gevoelens deed zich nog niet voor. Die zal er zijn op den 26sten Juni in het Stadion te Amsterdam.

Mogen dan op onmiskenbare wijze deze gevoelens ten aanzien van onze broeders van over de zee naar voren komen. Moge de a.s. Olympische Dag staan in het teken van de eenheid des Rijks.

ROELEN

DE LAAK.

Naar wij vernemen zal de Roeeivereniging De Laak hier ter stede op Zondag 26 Juni a.s. een vlootrevue organiseren, waaraan ongeveer 100 leden in 37 booten der vereniging zullen deelnemen.

De vloot zal in een bepaalde opstelling van drie groepen, welke o.a. verband houdt met de „klasse“ der booten en de vaardigheid der roeiers en roeiers, om ongeveer half vier van de Laakbrug vertrekken in de richting van de Geestbrug, voorbij het Verenigingsgebouw van de Roeeivereniging. Een gedeelte der booten zal in de nieuwe haven keeren, terwijl het overige gedeelte, w.o. de viers en de acht eers bij de Hoornbrug (het Molentje) terug zullen gaan.

DE WEDSTRIJDEN VAN ARGO TE NIJMEGEN.

Een abuis van onze berichtgever bij de roefwedstrijden te Nijmegen heeft ons in het Avondblad van gisteren doen vermelden, dat mej. E. Herman, van De Hoop, het stilschieten in de Bif van mej. J. A. Boks, van De Maas heeft gewonnen. Het is juist andersom geweest: mej. J. A. Boks heeft dit nummer gewonnen.

ZEILEN

De Kieler Woche

De Kieler Woche is gisteren voortgezet. De wind had een kracht van 12, soms van 18 m per seconde, waardoor vele booten averij oplopen. Zoo brak in de starcklasse bij vijf booten de mast, terwijl enkele booten zelfs omsloegen. De belangrijkste wedstrijd werd in de zesmetersklasse verzeld om den prijs van den Rijkskanselaar. Een beslissing viel nog niet, thans won de Italiaanse boot Vega 2 en daar de beide voorgaande races door Michel en Tidsoford zijn gewonnen, werden deze drie booten in een beslissingswedstrijd uitkomen.

De uitlagen luiden: Zesmetersklasse: 1. Vega 2 van Jult. Stralino (Italië), 2 uur 10 min. 13 sec.; 2. Tidsoford van Blander (Zweden), 2 uur 10 min. 43 sec. Starcklasse: 1. Perseus van de Maine (Duitsland), 1 uur 46 min. 43 sec.; 2. Polluce (Italië), 1 uur 47 min. 50 sec.

Slap tweede in de Sharpklasse.

Ook op den derden dag van de Kieler Woche bleek onze landgenoot Jac. Stap een van de sterkste zeilers in de Sharpklasse te zijn. Ondanks den vlaggen, sterken wind ontspan zich tusschen zijn Al Weather en den Michel 2 van Volstedt een spannende strijd, welke ten slotte in het voordeel van den Duitseher eindigde. Volsheid had 1 uur 1 min. 48 sec. nodig, Stap precies 50 seconden meer.

In de Olympiafjellenklasse werd Krogmann met Lien Jung eerste in 58 min. 7 sec., terwijl de Thalatta van Kirsten in de Drankklasse de overwinning behaalde in 2 uur 16 min. 26 sec.

ZWEMMEN

DE ILZ. EN P.O. TE TOURCOING.

In het zwembad te Tourcoing is een wedstrijd tusschen Tourcoing en de Haagse Zwem- en Pol-Club gehouden, welke in een 45-30-overwinning voor de Franschen is geëindigd. Bij de zwemnummers leverden alleen de 100 m borstswim en de 200 m rugslag Haagse overwinningen op. De overige nummers werden van de Franschen. De gastheren wonnen ook het waterpolo-wedstrijd met 7-4 (rust 6-2) waarbij er echter rekening dient te worden gehouden met het feit, dat er zes internationals in het zevental van Tourcoing speelden.

ATHLETIEK

OUD-OLYMPISCH KAMPIOEN FLANAGAN OVERLEDEN.

In zijn geboortestad Kilmallock in Ierland is de oud-Olympische kampioen John Flanagan overleden.

Flanagan, die in zijn vroege jeugd naar de Verenigde Staten verhuisde, vertegenwoordigde zijn nieuwe vaderland op de Olympische Spelen in 1900 te Parijs, in 1904 te St. Louis en in 1908 te Londen op het nummer kogelslingeren en werd alle drie malen Olympisch kampioen. Den laatste keer, te Londen, vertoefde hij met een afstand van 51,92 m een nieuw wereldrecord.

SCHERMEN

OM DEN BEKER VAN DEN KON. ONDER-OFFICIEERSCHERMBOOND

Voor de finale om den K.O.O.S. wisselbeker op koppel, die 23 dezer, aanvangend 13 uur, op het landgoed „De Werve“ zal worden geschermd, klasseren zich de volgende schermers:

Uit district 1 (de Hertenbosch), Bonka, 's-Hertogenbosch en Honig Breda.

Uit district 3 (Hartleik), Kulhovens, Van der Bree, Tansen en Bureel Sl.

Uit district 4 (Edel), Krol, Ulfen en Los Jr, allen te Amersfoort en Van Houten te Ede.

De heeren Vos, Bonka en Kolen werden winnaars van de districtbeker.

KRACHTSPORT

TWEDE NIEUWE WERELDCORDS IN EGYPTE.

Tijdens krachtssportwedstrijden te Cairo zijn twee nieuwe wereldrecords gevestigd. Atia Mohammed kwam in het lichtgewicht bij het tweeharig stooten op 145,5 kg. Het oude, officieel erkende wereldrecord staat op naam van den Amerikanen Terlizio met 143 kg. gevestigd in de Olympische Spelen 1936 te Berlijn. Op 11 Mei 11, echter stootte de Egyptenaar Ibrahim Chams 144 kg omhoog, welke prestatie echter nog niet als wereldrecord erkend is.

In het middengewicht verbeterde de Olympische kampioen Kadri El Toimi bij het tweeharig trekken zijn eigen wereldrecord met 5 pond en bracht het op 122,5 kg.

SCHAKEN

JHR A. E. VAN FOREEST

Gisteren heracht Jhr A. E. van Foreest, de nestor van de schaakclub Utrecht, zijn 15den verjaardag. Reeds een halve eeuw neemt Jhr van Foreest in het Nederlandsche schaakleven een plaats van bijzondere betekenis in. Hij behoort nog steeds tot onze sterkste hoofdclubspeelers en kwam verschillende keren voor ons land in matches met andere landen uit, o.a. tweemaal tegen Engeland. Donderdagavond zal hij op de schaakclub Utrecht worden gehuldigd.

H. C. C. I—V. O. C.

De Rotterdammers wederom met groot verschil verslagen

Fraaie century van mr H. van Manen.

H.C.C. I.					
M. A. v. Oven c v. d. Pool b Luttik		11			
Mr P. B. M. ten Bosch b Terwiel		0			
Dr M. Jansen c en b Terwiel		1			
Mr H. van Manen c East b Luttik		109			
J. J. van der Laar b Nieuwenburg		20			
P. F. van der Laar b Nieuwenburg		20			
E. J. A. Schill i.b.v. Terwiel		17			
M. Roes b Verburg		23			
Jhr J. van den Bosch b Terwiel		12			
C. W. V. Bakker not out		28			
M. Rutgers did not bat		28			
Byes: 4, Legbyes: 9		23			

					Totaal 252
Bowlingcijfers	O	M	R	W	
Terwiel	27	4	88	5	
East	20	2	66	0	
Luttik	8	4	7	1	
A. Nieuwenburg	3	—	7	1	
F. van Herwaarden	3	—	14	0	
Verburg	3	—	15	1	

V.O.C.					
F. v. Herwaarden c v. d. Luur b Bakker		2			
A. Nieuwenburg b Jansen		17			
H. Verburg c v. d. Bosch b Jansen		12			
Th. Dubur b Bakker		12			
A. Terwiel c. Roes b Bakker		29			
L. Kettilz run out		1			
J. P. v. d. Pool c v. Manen b Jansen		16			
H. Luttik c Jansen ten Bosch		15			
Nieuwenburg b Jansen		14			
F. Konert b Rutgers		5			
P. G. East not out		5			
Byes: 4, Legbyes: 2, Noballs: 2		8			

					Totaal 130
Bowlingcijfers	O	M	R	W	
Bakker	11	4	88	5	
Jansen	13	2	47	3	
Rutgers	5,5	1	15	2	
ten Bosch	3	—	12	1	

Evenals vorige week heeft V.O.C. niet den indruk kunnen vestigen een ernstige kampioens-candidaat te zijn. Het team is in te groote mate van Terwiel afhankelijk. Als deze geen topprestaties zoowel met bat als bal levert, zijn de Rotterdammers vrijwel ongevaarlijk.

Vooraf wel feiten betreft is V.O.C. ons tegengevoelen. Terwiel begon met in zijn eerste twee overzwaarte Haagse wickets te nemen en slechts drie runs, hetgeen een prachtige stimulans voor de bezoekers had kunnen zijn. Toen van Manen, die na den val van het tweede wicket in-kwam, de bowlerij al spoedig attackeerde, zakte het veldwerk geducht in om ten slotte de kwantitatief matig nog maar vijf runs te verdienen. Het wilde bowlie in den aanvang zeer verdienstelijk, hij was snel en van Oven en van Manen hadden zichbaar moeite met hem. De veteraan East onderhield ook een goede lengte, maar de invloed van „Domin“ begint toch wel een stempel te drukken op zijn vaardigheden. Voor van Manen steeg het totaal vrij snel en in een kleine drie kwartier kwam de 50 in. Van Oven, die op de hem gebruikelijke rustige wijze was begonnen, en die tot een goede score in staat leek, kwam tot een gemiddelde van 10 runs per over. De alpe, die beiden ammerlijk werden gemist. Erg kostbaar waren deze fouten niet, daar toen Luttik in den aanval werd betrokken, van Oven voor 11 achter het wicket werd gevangen, 3 voor 48. Hierna volgde een aardige stand tusschen van Manen en van der Luur. Enkele korte runs sloegen ten verwarving in de geleerden der Rotterdammers en door herhaalde fouten in het veld steeg de score in een vrij snel tempo. Beide batmen speelden aantrekkelijk cricket, doch van Manen had een gelukkig oogenblik toen een bal geraakte bal tusschen eerste slip en wicketkeper. Voor vier ging. Kort daarna werd hij van een gemakkelijke kans op „deep mid-on“ gemist, maar overigens was het batten van den Haagischen crack vrijwel foutloos. De 100 was al op en de lichte kwam reeds een beetje dichtbij. Het gediid op Nieuwenburg verloor en voor een aantrekkelijke innings van 20 werd gebouwd. Van Manen en Nils hielden tot de lunch stand, welke met het totaal op 117 voor 4, van Manen 71, Nils 2, werd gemiddeld.

Na de lunch hervatting bowlie Terwiel Nils en met de helft der wickets naar 123 stond H.C.C. I nog niet zeer „safe“. Schill verleende echter goeden steun en in zeer fraaie stijl scoorde hij vlot 17 runs, waarna hij l.b.w. ging op Terwiel. Het Haagse elftal was in de laatste 10 minuten Met Roos in voltooide van Manen 117, 100, om enkele minuten later door East gevangen te worden op hetzelfde plekje waar hij voor de lunch op 59 was gemist. Al was van Manen wel eens gelukkig, alles bijeen was het een prima innings, waarbij hij niet uit hield met een aantal overzwaarte. Dat hij op een uiterst kritiek moment in kwam. Door drie forse vuren van v. d. Bosch kwam de 200 op het bord, de Haagse aanvoerder sloeg toen echter over een langen bal van Terwiel heen. Roes en Bakker voegden daarna een trekkelijk vrij spel toe. Het half uur 50 runs aan het Haagse totaal toe. Toen op 222 Roos voor een vlotte 29 werd gebouwd, sloot van den Bosch de innings. Bakker bleef met 26 not out. Behalve Terwiel en East had de V.O.C. aanvankelijk om het lijf. De Engelschman had betere cijfers verdiend dan 0 voor 65.

De Rotterdammers hadden nog 45 minuten voor de theepauze te batten. Op het bowien van Bakker en Jansen scoorden zij in dien tijd 47 voor het verlies van drie wickets. Van Herwaarden werd na een wilden slag op Bakker fraai door v. d. Luur op covered hit gevangen. Terwiel sloeg Max Jansen met veel vertrouwen te spelen, maar werd ook te wild, waardoor v. d. Bosch hem van een „skier“ kon vangen. Het derde wicket dat viel, was dat van aanvoerder Dubur, die na Bakker driemaal voor 4 te hebben geslagen, door den Haagse bowler werd gevangen. De laatste twee wickets vielen bij A. Nieuwenburg, die had gepeind, had door goeden stijl uitgeblonden en het was haast een verrassing, dat hij terstond na de thee door Jansen, zij het dan ook met een zeer fraaie bal, werd gebouwd, voor 11. Toen Terwiel hem voor een scherpen run riep, stond Kettilz te laat. Een goede inhaal van v. d. Luur deed de rest, waardoor V.O.C. 5 wickets voor 53 had verloren.

Terwiel en van der Pool, die er beiden brutaal op los sloegen, verhoogden toen snel het totaal tot 85. Toen deed Roos op „Third man“ een goede catch, waarna de leifhanding voor 22 uit was. Van der Pool vertrok op 57, door van Manen in de slips gevangen voor 18 (uitsluitend vulten). Luttik en J. Nieuwenburg verdeelden toen eenigen tijd en noodzakten v. d. Bosch, Rutgers en ten Bosch aan te zetten. Ten Bosch kreeg Luttik voor 13 door Jansen gevangen. Terwiel verloor Nieuwenburg (14) en Konert opruimde, zodat H.C.C. I een slotte met de ruime marge van 122 runs had gewonnen.

Het is de laatste jaren sterk verjongde H.C.C.-elftal had weer zeer behoorlijk veldwerk vertoond.

In Engeland

De wedstrijden hebben gisteren hier en daar weer eenige onderbreking in den regen gehad en er is pas een wedstrijd beslist maar dan ook een held. De eerste, n.l. die te Leeds tusschen Yorkshire dien de kampioenen weer met verbluffend gemak wonnen. Bowes nam 6 v. 32 in de eerste innings en er zullen vandaag nog wel meer stemmen komen bij de velen die in zover kritiek reeferend hebben op de samenstelling van de ploeg voor het toernooi van vrijdag dat zij niet veelklein van Bowes en Leyland onoverwond worden. Bowes is met Larwood de eenige bowler die Bradman drie maal clean gebouwd heeft en Leyland heeft een toetsreid tegen Australië dat van de thans spelenden alleen door Hammond overtroffen worden en de aanwezigheid van twee leifhanders. Paynter is de andere — wordt een groot voordeel geacht. Maar de commissie heeft het elftal van den eersten wedstrijd ongewijzigd gelaten en slechts Hardstaff en Wellard in de plaats van Clay en Yardley als voorlopers op de lijst van 13 gebacht. De kritiek gaat tegen het eventueel meespelen van Wellard als tweede bowler nu Bowes beschikbare is voor Leyland had in elk geval een plaats gemaakt moeten worden, desnoeds Edrich die nog long genoeg is.

De Australiërs hebben gisteren hun score niet erg kunnen verhoogen en de wedstrijd heeft niet veel kans meer op een beslissing. Hassett was uit voor zijn tweede toetsreid tegen Australië, maar Barnett maakte slechts 6, Watie 21 en voor 308 zaten

WIELRENNEN

Middelkamp algemeen kampioen van Nederland op den weg

Hofstede bij de amateurs en Seyen bij de onafhankelijke titelhouders

Na een prachtige, ruim vier uur durenden strijd is Theo Middelkamp er Maandagavond op het bekende circuit van Valkenburg in geslaagd den titel van algemeen kampioen van Nederland te behalen, zoals we reeds in ons Ochtendblad meldden.

In de categorie der beroepsrenners werd Middelkamp daardoor tevens kampioen, terwijl bij de onafhankelijke Seyen den titel wist te bemachtigen en bij de amateurs bezette Hofstede de eerste plaats.

Het is een talle onoverwinnelijke strijd geweest, dien de renners op het 150 km lang parcours onder elkaar hebben moeten uitschelden. Het circuit is, naar men weet, ongeveer 10 km lang en dit moest vijftien maal door alle categorieën worden gereden, d.w.z. dat de renners dus 15 maal den beruchten Cauberg moesten opklimmen. En zelfs dat was niet alles, want op de laatste 5 km, die de renners er toch nog het slachtoffer van zijn geworden. In de vijfde ronde kreeg Braspenning Jr. een lekken band en ondanks zeer moedig rijden mocht het hem niet gelukken zijn achterstand in te loopen, daarvoor werd er van voren ook te hard aangegetrokken. Zijn van de roos trekkers was Piet van Niek geweest. Schlitterend heeft deze gereden en het was daarom dubbel jammer, dat hij in de elfde ronde door pech achtervolgd werd en door een lekken band den strijd moest opgeven.

Langzaam maar zeker had de Cauberg zijn werk gedaan: er was schifting gekomen, de sterkeren hadden zich van de minder sterke renners losgemaakt. Na elke ronde werd de situatie duidelijker, al viel er van den uitslag voorlopig nog niets te voorspellen.

Na de achtste ronde, dus toen iets meer dan de helft was afgelegd, zagen wij Schulte, Van Nek, Middelkamp en Gommans voortdurend in de voorste geleerden, met de onafhankelijke Seyen en Lambrechts, die beide populaire Limburgers. Bij hen voegde zich nog o.m. Valentijn. Toen viel in de elfde ronde eens een klijke bij de beklanning van den Cauberg gingen nemen bleek ons, dat Lambrechts uitstekend naar boven kwam, nog zeer fris was en groote kansen op de overwinning scheen te hebben. Slechts duideleer leekende ne strijdloosde zich af. Na de 13de ronde kwam Valentijn als eerste door, gevolgd door Schulte op 23 seconden en Lambrechts op 29 seconden. Direct op Lambrechts volgde nog Seyen en een klein peloton van ongeveer 8 renners.

Ten slotte bleek, dat Schulte, Middelkamp en Valentijn over de meeste reserves beschikten, te weten Hellemons, Gommans, Lambrechts, Seyen en Lambrechts. De laatste drie trachten het tempo van eersgenoemd drietal bij te houden. Na de 13de ronde, dus twintig km voor het einde, kwamen Schulte, Middelkamp en Valentijn alleen door met flinken voorsprong op de kleine groep achtervolgers. Zoo bleek de situatie in de elfde ronde, toen de renners van de 13de en laatste ronde langs de tribunes passeerden, lag het drietal nog steeds bijeen. En menig een wist, dat Middelkamp de beste kansen zou hebben, daar hij algemeen bekend staat als een goed sprinter. Gezamenlijk gingen zij den Geulenerweg af. In het dorp Valkenburg gekken maakte Valentijn zich onmiddellijk achteraan. Maar tenslotte gaf Schulte hier zijn kans liggen. Hij zette zijn laatste krachten in en wist inderdaad Valentijn nog vóór de beklanning van den Cauberg begon, te passeeren. Maar Middelkamp verrichte op dat moment prachtige koersarbeit. Hij voelde, dat hier zijn laatste kans lag. Zou hij Schulte laten loopen, dan was het afgeloopen met nog ongeveer 4 km voor den boeg. Zich geheel gevend gooidde Middelkamp zich naar voren, hij passeerde Valentijn en levede, bij den Cauberg gekomen, in rechte lijn naar boven. Schulte moest op zwaarte overheden, zodat Middelkamp hem voorbij ging en zonder dat het in een sprint behoefde te worden uitgevochten was de strijd reeds toen beslist. Door op zeer tactische wijze met zijn krachten om te gaan op dit zeer zware parcours was Middelkamp er in geslaagd het kampioenschap te veroveren. Schulte arriveerde als tweede, toch nog met verscheidene seconden verschil. Ook hij was ditmaal niet te kwistig met zijn krachten geweest en had niet altijd het zwaarste werk genomen. Maar het schitterende rijden van Middelkamp in de laatste ronde was hem toch te machtig geweest. Zondag had de nieuwe algemeen kampioen van Nederland de Deventer te Deventer gereden. Zondag was Middelkamp uitgekomen in een 75 km koppeldwedstrijd te Kapellebrug en Maandag wint hij een zeer zwaren wegwedstrijd. Voor zulke prestaties moet men toch wel ontzag hebben.

Het belangrijkste was, dat Middelkamp met de daad had aangetoond, dat Schulte niet alleen van zijn wiel kan leven, maar ook van zijn hoofd. Het belangrijkste was, dat Middelkamp met de daad had aangetoond, dat Schulte niet alleen van zijn wiel kan leven, maar ook van zijn hoofd. Het belangrijkste was, dat Middelkamp met de daad had aangetoond, dat Schulte niet alleen van zijn wiel kan leven, maar ook van zijn hoofd.

Bij de onafhankelijke werd de beslissing in den sprint verkregen. Seyen werd kampioen, terwijl Hofstede titelhouders bij de amateurs werd. Intusschen is ook bij dit kampioenschap duidelijk te zien, dat Nederland nog een groot klinker over een steunende aantal wegrunners van groote klasse beschikt, waarmede het buitenland in de naaste toekomst sterk rekening zal moeten houden.

VAN VLIET TWEEDE TE MILAAN.

De wereldkampioen Scherens won tijdens de internationale wielervedstrijden te Milaan 5 v. 4 met 9 punten, Willy Falk Hansen, Denemarken, met 5 punten en Pola, Italië, met 5 punten. Een omnium tusschen het Italiaansche koppel Battistini-Guerra en de Franschen Guimbertière-Pecqueur eindigde in een 16-12 overwinning voor de Italianen.

DE DIRECTEUR.

's-Gravenhage, 21 Juni 1938.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

DE TRUSTEE.

Naar den RIJN!

Wensch gij een goedkoop en rustig uitstapje? Bezoek dan den Rijn per salonraderboot in zeven dagen van Rotterdam naar Mannheim en terug. Prijs f 60.— per pers., alles inbegrepen.

Vertrek dagelijks van Rotterdam via Nijmegen of Arnhem. Prettige rustige locht. Uitsluitende restauratie. Ruime slaapkamers met stroomend water. Groote promenadedekk. Bovendien Zondags naar Frankfurt en Woensdags naar Karlsruhe met moderne motorschepen.

Gratis prospectus bij de NEDERLANDSCHE STOOMBOOTREDERIJ Prins Hendrikdijk 57, Rotterdam, telef. 56545 en bij de erkende reisbureaus.

AUTOREIZEN

„HET BETERE GENRE“

KUNST EN LETTEREN

D. KOMTER

Kunsthandel Nieuwenhuizen Segaar

Komter is in hoofdzaak een schilder van het intieme, sober gevoelige, niet-ostentatieve stilleven in mijnerend realistische trant, niet zeer gedreven en vaak wat mat, wat ongedeelde, duidelijk tevens in zijn begrenzingen, maar een schilder met dat al, die zijn vak beoordeelt verstaat en meermalen filogevoelige dingen maakt, een enkel maal zelfs een heel filogevoelig stuk. Hij lijkt mij op deze tentoonstelling bij den heer Nieuwenhuizen iets sterker voor den dag gekomen dan op een vroeger gehouden expositie bij Audeleisch.

Er is overigens tamelijk veel aanwezig uit 1934, maar verder werk van 1936 en '37. Onder die latere doeken vindt men een aantal, dat wijst op een streven naar grotere helderheid, op een lichter worden van het palet, zie de nummers 5, 9, 18 en de kleine buitenstude nr 19. Dit streven zal Komter zeker ten goede komen en is hem reeds ten goede gekomen: hij had vroeger een zoo gave en in zijn gesluster tonaliteit toch zo helder klinkende studie als nr 9, studie, die mij denken doet aan Paul Arntzenius, stellig niet kunnen schilderen.

Het oudere werk toch, hoevel gevoelig en in zijn soort verdienstelijk, was van blik zeer omfloerst en in de uitvoering meermalen enigszins vermoeid. Het zich verdiepen in de dingen beteekent voor den schilder een deugd, niet zoo evenwel het in de dingen verzonken of wegzinken. Bij veel van wat Komter gemaakt heeft krijg ik onwillekeurig dit gevoel van wegzinken, een gevoel van innerlijke onvrijheid, van een niet voldoende boven de dingen staan of wel boven de sensaties, door de dingen gewekt, wat voor den kunstenaar hetzelfde beteekent. Zulke uitingen van dezen schilder zijn onmiskenbaar gevoelig, maar van een weinig beheerschte, weinig gespannen, weinig gesublimeerde gevoeligheid, en dit is het onderscheid tusschen zulk werk en dat van bijv. Fanlin Latour. Men kan de toewijding van den expositant en een zekere gevoeligheid en bedrevenheid in zijn voortbrenging waarden, zonder blind te zijn voor dit onderscheid.

Het sterkste der oudere stukken — naar ik meen althans een ouder stuk — komt mij het door Bremmer in het avondblad van 16 dezer gereproduceerd bloemstuk voor; verder meld ik nog afzonderlijk het stilleven met tuinschaar, nr 26. De tentoonstelling sluit 9 Juli.

Jos. de Gruyter.

O. D. I. S.

Kon. Kunstzaal Kleykamp

Ruim zeventig schilderijen en teekeningen van leden der vrouwenvereniging Ons Doel is Schoonheid, dat is van het goede, of juist van het middelmatig goede en het benedend-middelmatige — vooral het laatste! — wel wat veel. Maar wij zullen ons best doen te prijzen, wat wij prijzen kunnen, op gevaar af mischien een niet geheel juist indruk te geven van het geheel.

Twee der drie aanwezige bloemstukjes van mev. Arntzenius-Doorman, om boven aan de alfabetische lijst van inzenders te beginnen, behooren tot het beste in de zalen. Het zijn de nummers 1 en 3, frisch en niet van technische verdienste versloken; in de primula's nr 2 staan de plantjes minder kleurgevoelig tegen het fond.

Jeanne Bontkes toont een verdienstelijke, geamleerde manskop, frontaal genomen en goed gekarakteriseerd. In de beide andere beeltenissen is haar kleur aan den kouden kant. Van Antoinette Brouwer heeft men het doorverkt stilleven met den koperen Gaeoed vroeger gezien, de witte chrysanten zijn open en ruim geschilderd en sterker dan een aquarel van gouden regen.

Mej. Gallas is levender dan de meesten, expressiever ook, zij het weinig geacheveerd en niet overal „uit de verf“. De paarsen van Nelly Goedewagens overwegend paarse bloemstuk zijn wel erg paars, daarom verkiest men van haar schilderstukken het intieme, correcte Grachtje te Gouda, dat terloops verant mag heeten aan het ingezondene van Antoinette van Hoytema en aan een landschapje door mej. Siewerts van Reesema. Van laatste genoemde meld ik tevens het Scheveningsche meisje, bewogen in de voor-dracht dan veel dat men van haar kent; haar mansportret lijkt al te veel op een zwakke Bremmer jr.

De niet jeugdige Anna Kerling behoort als steeds tot de aangenaamsten op de tentoonstelling, al gaat zij tenslotte niet diep. Ik relever vooral het beminnelijke dorpsbeeld uit Limburg met de kippen, heel blank van toon gehouden. Apart zijn mev. Kraemer-Obreen's bestudeerde stillevens, met dat al kent men betere van haar hand. Het min of meer precieuzen van gegevens als nr 31 en nr

FELIX HESS 60 JAAR

„Jantje“ van de Groene

Dat de tekenaar Felix Hess gisteren zestig jaar is geworden, zal niet iedereen dadelijk iets zeggen; deze naam is tegenwoordig gesuipd door een zekeren Rudolf, op wien Felix overigens in geen enkel opzicht lijkt. Maar zonder twijfel weet menstens heel Nederland, wie „Jantje“ is; of liever was, want in den laatste tijd ziet men zijn „kladschrift“ niet meer in „De Groene“.

De herinnering echter aan deze kinderlijke snakerijen is nog levendig, want Jantje heeft een diepen indruk gemaakt op het Nederlandse volk door zijn gebabbeld, waarvoor geen autoriteit veilig was. Het geheim van Jantje was de niet-kinderlijke kinderlijkheid; hij buite dus op schameelozes wijze het infantiele levensstadium uit om volwassenen te kunnen te nemen, hetgeen hem dikwijls bijzonder goed afging. Hess had er slag van om door een enkel lijntje zijn slachtoffer pijnlijk gelijkend te maken; een hoofd met een paar spilletjes was voldoende om de waardigheid van een officieel personage bedenklijk in het gedrang te brengen.

Felix Hess werd opgeleid voor schilder aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Amsterdam. Als zodanig heeft hij echter niet dikwijls van zich laten spreken. Men zal hem blijven identificeren met zijn infantiel alter ego, en in die rol zal hij ongetwijfeld in de annalen der caricatuurstorie worden opgenomen. Thans is Hess tekenaar aan „Het Liberale Weekblad“, moge hij de tekenstijl nog vele jaren in gezondheid hanteeren!

Mr D. Fock en de Toonkunst

De heer Wouter Hutschenruyter schrijft: „Veel is dezer dagen geschreven over de tachtigjarige Excellentie; artikelen, kort en lang, waarin gewaagd wordt van zijn verdiensten op velerlei gebied. Maar over zijn betrekkingen met de muziek heb ik nog geen woord gelezen.“

Daarmee is den jarige onrecht aangedaan, want ook op dat gebied heeft hij zich groote verdiensten verworven.

Ik durf die nader omschrijven, omdat ik in de gelegenheid ben geweest hem, in zijn streven de toonkunst te bevoorhaven, van nabij gade te slaan. Vele jaren toch was ik lid van het hoofdbestuur der Maatschappij t. b. d. Toonkunst, daarin met twee collega's afgevaardigd door de kunstenaars-afdeling. Mr Fock fungeerde toen als algemeen voorzitter en vervulde dat ambt tot ons aller bewondering. Hij toonde zich, ook daar, den geboren president. Bijna schreef ik „dirigent“, want in zijn handelingen was hij er op uit, het tempo in de vergaderingen aan te geven (onder zijn leiding mocht niet getreuzeld worden), de harmonie te herstellen, wanneer te scherpe dissonanten zich lieten hooren en een goed loopend „ensemble“ te doen ontstaan.

Zakelijk, vriendelijk, steeds aandacht schenkend aan wat anderen zelden en hier en daar met een humoristisch woord de debatten leidend, had hij ons aller sympathie.

Zijn redevoering, waarmee hij de jaarlijksche vergaderingen opende, waren wel-doordacht, logisch gecomponeerd en modellen van welsprekendheid.

Mr Fock heeft door het vele, wat hij voor de Maatschappij deed, zich een recht verworven op de erkentelijkheid van hen, die tot de toonkunst in betrekking staan; zij allen wenschen hem een gelukkig levensavond, lang en helder als het einde van een fraaie zomerdag.

DE TRIOMF VAN ST. THOMAS VAN AQUINO

Op Zondag 3 Juli a.s. zal de schildering van W. A. van Konijnenburg „De Triomf van St. Thomas van Aquino“ in de Dominicaerkerk te Zwolle worden onthuld.

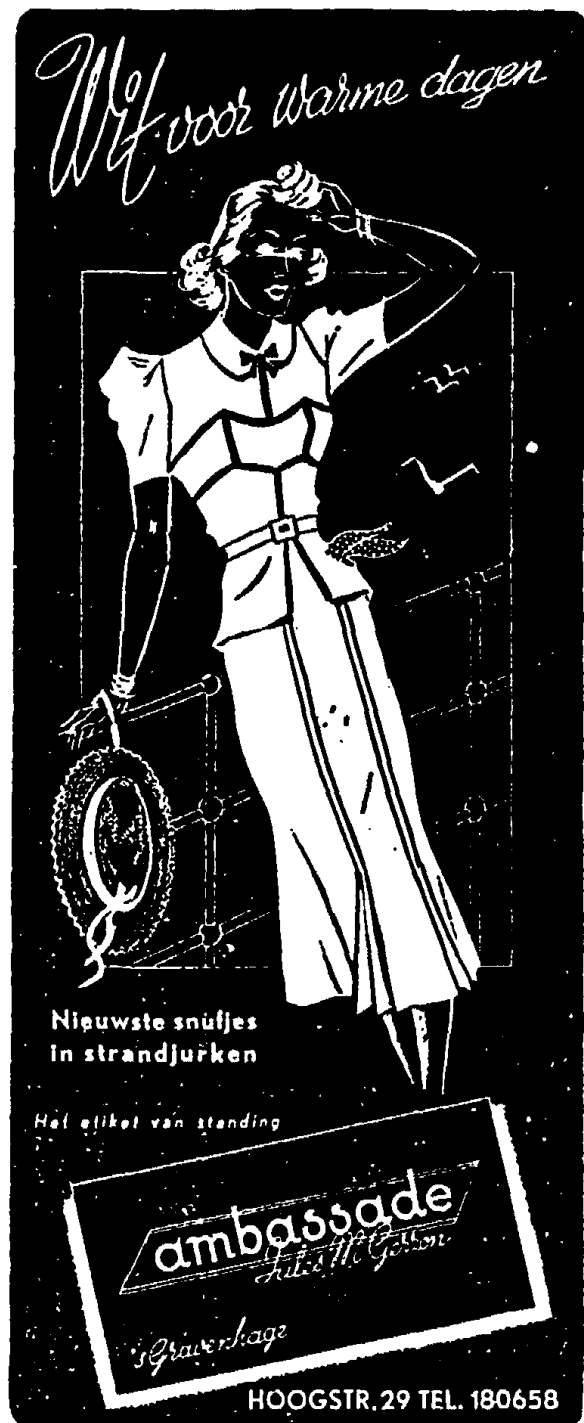
De plechtigheid begint te 10 uur met een plechtige hoogmis, waarna prof. dr. B. H. Molkenboer een feestrede houdt. Vervolgens zal de schildering worden onthuld.

HAAGSCH GEMENGD KOOR ONDER ONS.

Op het concert, dat het Haagsch gemengd koor Onder Ons, directeur Jacob Hamel, zal geven op Zondagmiddag 3 Juli a.s. in de groote zaal van den Dierentuin met medewerking van het Meisjes- en Kinderkoor, zal het groote gemengde koor de navolgende werken uitvoeren: Mirjam's Siegesgesang, gemengd koor met sopraansolo van F. Schubert, Die Lorelei, mannen-, vrouwen- en gemengd koor met sopraansolo, van Mendelssohn-Bartholdy, en Superflumina Babylonis, gemengd koor à capella van Ch. Gounod.

De in de zangwerken voorkomende sopraansoli zullen worden gezongen door mej. Gerda Pons. Het vleugelaccompagnement is in handen van Jacq. Hamel Jr.

Edw. B. Dent heeft officieel medegedeeld, dat hij het voorzitterschap der Internat. Society for Contemporary Music, dat hij van de oprichting af heeft bekleed, zal nederleggen. Ansermet wordt als zijn opvolger benoemd.

IET WAGENSPEL TE ROERMOND.

Op de Groote Markt te Roermond, voor het bordes van het stadhuys, is Zaterdagavond voor duizenden toeschouwers de eerste voorstelling gegeven van het Maria Wagenspel De Pietà van pater Jac. Schreurs. Onder de aanwezige autoriteiten was de bisschop van Roermond. De bedoeling is, dat de Limburgsche spelers het spel op tal van markten en pleinen in de provincie zullen vertoonen.

De praktische auto-tooneelwagens is 12 meter breed en 10 meter hoog, met verschillende speelplannen, met een diepte van 10 meter. Onderdelen van den wagen kunnen voor den tooneelbouw worden uitgeschoven en uitgekapt.

Onder leiding van J. M. Baarts en den auteur werken twintig spelers aan de uitvoering mee. Aan de decors en costuums was veel zorg besteed.

Wolf-Ferrari werkt aan een nieuwe opera „Nina Boba“ en A. Zanella is bezig Gogols Revisor op muziek te zetten.

Lily Pons is benoemd tot ridder van het Legioen van Eer.

THOMAS MANN.

Thomas Mann, die naar men weet thans in de Vereenigde Staten verblijft houdt, zal in het komende najaar aan de universiteit van Princeton colleges geven als „lecturer in the humanities“. Het werk aan zijn roman „Lotte in Weimar“, dat hij eenigen tijd had onderbroken, heeft hij weer hervat.

Yale University heeft een speciaal archief geschapen voor werken van en over Thomas Mann.

BOEKEN EN EEN VIOOL

Bij Sotheby te Londen is een op perkament gedrukte editie van Le roman de la rose (Paris 1528) voor 600 pond verkocht. In 1743 heeft het boek 12 guinees opgebracht. Een in 1472 te Straatsburg gedrukte editie van Plutarchus ging voor 130 pond en een in 1530 gedrukt boek met Fransche liederen en balladen door Clement Marot voor 420 pond. Hystorye, Sege and Dystrectyon of Troye, gedrukt door Richard Rynson in 1513, werd voor 310 pond verkocht.

Bij Christie te Londen is een Stradivarius, bij de musici bekend als de Regnier, omdat een Fransch violist van dien naam de eigenaar is geweest, in veiling gekomen. De „Strad“ bleef voor 2730 pond opgehouden.

De uitvoering van het oratorium Paulus van Mendelssohn door leerlingen van F. C. Brederode, die begin Mei zoo plaats hebben in den Haagschen Kunstkring, maar werd uitgesteld, wordt gegeven op Zaterdag 25 Juni. Solisten zijn: Leida Alink, sopraan, dr. M. J. F. van Oppen, tenor, Willem Groen, bas, terwijl een ensemble-koor van dertig zangers en zangeressen de koren en koralen zingen. Pianobegeleiding mevrouw Alie Broderode-Bettink.

Op het tweede concert van den zomercyclus, dat Donderdag 23 Juni gegeven wordt, zal onder leiding van Eduard van Beinum de eerste uitvoering te Amsterdam gegeven worden van het pianoconcert van Hans Henkemann. Dit werk werd bekroond door het genootschap van Nederlandse componisten. De solopartij zal vertoild worden door George van Renesse, die tevens het pianoconcert van Schumann zal spelen.

In den kunsthandel Gebr. Koch alhier wordt van 29 Juli tot 23 Juli een tentoonstelling gehouden van werken van den schilder H. C. van Mourik.

De Duitse schrijver Walter Bloem is 70 jaar geworden.

De manuscripten-afdeling van de Lenin-bibliotheek te Moskou is een publicatie begonnen, welke bijzonderheden zal brengen over de in die boekerij aanwezige handschriften. Het eerste deel is thans verschenen en brengt herinneringen van Konstantin A. Buch (1812-1895), een kennis van Poesjken, brieven van Poesjken en Leo Tolstoj. De brieven van Tolstoj zijn gericht aan zijn tante Tatjana A. Jergolskaja uit de jaren 1838-1857. Voorts staan er brieven in van Tsjechof en Gogol, van wien ook een onbekend portret naar een tekening van Alexander A. Iwanow gereproduceerd is.

De overige aflevering wordt gevuld met de beschrijving van den inhoud der verschillende archieven.

De groot-industrieel senator graaf Giovanni Treccani, o.a. stichter van het fonds voor de groote, thans voltooide, Italiaansche Encyclopaedie, heeft dezer dagen de belangrijkste der particuliere verzamelingen van Manzoni-bibliographie en -iconographie aangekocht en geschonken aan het Nationaal Centrum voor Manzoni-studies te Milaan. Tevens heeft hij gezegd van plan te zijn het reeds aanzienlijk materiaal, dat zal worden bijeengebracht in een naar Treccani te noemen zaal van den nieuwen zetel van genoemd Centrum, geregeld aan te vullen en bij te houden.

Gedurende de Rijkstheaterfeestweek te Weenen zal de tooneelverzameling van de Oostenrijksche nationale bibliotheek geexposeerd worden. In meer dan 50 kasten, met zeldzame stukken uit de 15 eeuw tot dezen tijd, geeft deze collectie een overzicht van de ontwikkeling van het tooneel, van de oorspronkelijke Hansworstfiguur over Kainz en Schröder tot onze dagen.

Uit den modernen tijd moeten de collecties van Friedrich Ludwig Schröder, Hugo Thimig en de Japansche verzamelingen genoemd worden. Als bijzondere curiosa zullen het openingsprogramma van het Burgtheater, dat in 1770 National Theater heette, het programma uit 1848 en het eerste tooneelprogramma van 1938 te zien zijn.

TIJDSCHRIFTEN

VERSLAG NED. HIST. SCHEEPV. MUSEUM.

Het Jaarverslag over 1937 der Vereeniging Ned. Historisch Scheepvaart Museum heeft eenige zeer lezenswaardige bijlagen met reproducties van schilderijen en anderszins. De directeur, de heer W. Voorbey, Caneburch, verhaalt de verovering door de Zeeuwsche commissievaarders ofwel kapers Cornelis Gerrits en Petrus Hamers op 16 Maart 1707 van het gloednieuwe Fransche oorlogsschip Le Bourbon van 45 kanons ten Z.W. van Le Jorlings. Ze zijn door de Zeeuwsche admiraliteit „tot een onsterfelijke erkenning van die heroieke daad“ bekroond met een grooten zilveren vergulden kop met deksel ter waarde van ongeveer 30 Vlaamsche ponden met inscriptie en „aan de opbrengers (werd) een somme van ses en negentig duysend en negen honderd caroll gouden (geadjuiceerd), haer volgen Haer Ho Mo Placcaet en Resoluite van de 28ste Juli 1705 op het stuk der premien gemeneerd...“, waarbij als opbrengers de reeders tusschenkwamen.

Aan de hand van het model van een Hollandsche drieklecker der 17de eeuw, dat het eindje de directeur eenige bijzonderheden mede over dit grootste oorlogsschip, waarvan er in ons land maar weinig gebouwd zijn. Het model is het eenige bekende. J. C. Mollema beschrijft op de van hem bekende wijze het bombardement van Algiers op 21 Aug. 1816, waaraan het Nederlandsche smalde onder vice-admiraal Jhr. Th. F. van Capellen een belangrijk aandeel had. Het model is zeer soepel gewerkt, dat de Britsche admiraal Lord Exmouth, die het bevel voerde getuigde: The Melampus (het vlaggescip-fregat der Hollanders) was fighting under a gallantry that never was surpassed.

DE WANDELAAR.

In het Juni-nummer is met vrucht geprofileerd van de vele mogelijkheden om model te geven, welke het hoogstogen van het jaar aan de leiding van een tijdschrift als De Wandelaar, verschaft. Op de eerste bladzijde een zonnig figuurtje aan bloeiende zomerbomen. Karel Sanders vertelt van „een natte Pinksteren“. Hij dreef met zijn kano de Berke af en ook te land dreef hij maar zelfs dit felt zou het genoezen niet wespelen, want het was zomerregen... „Zou het gaan regenen?“ Ontelbare malen wordt de vraag gesteld. Ook de folklorist J. van Mourik stelt haar en hij geeft er het antwoord bij: 43 voorttekenen van regen aan den volksmond ontleend. Bergen op Zoom vierde feest. Daarom brengt deze aflevering een rijk geillustreerd artikel, niet over die feesten, maar over het ontstaan der marktezaalgronden. A. van der Straeten zijn studie over het vlinderleven vervolgende, behandelt ditmaal de zijdevinder, resp. zijderups, de vijltje spinster. Suse Kokke deed aardige waarnemingen onder het koevoetje. Ze stelde ze te boek en tekende er krabbels bij. Zoo ontstond het artikel „de hellige pilendraaier“.

Liefhebbers van orchideeën zullen met veel belangstelling het artikel lezen van D. Piet over orchideeën in Luxemburg. De rubriek „de korte wandeling“ bevat bijdragen over meeuwen, de kuiltewerk, over de dennen door Ko Zweraers, de natuurkroniek van Hulsbos, boekbesprekingen en verder als feuilleton een meer dan honderd jaar geleden geschreven merkwaardig dagverhaal over een reisje van een Schiedamsche familie naar Utrecht en Amsterdam. Tenslotte de gebruikelijke bijdragen over honden, fotografieën, den tuin, de kamerplanten en... de illustraties!

MEISJESLEVEN

In het nummer van deze maand is op allerlei gebied wat te vinden. Willy Pétillon geeft een wils voorwoord en vertelt het slot van de brieven van Marjo. Er staan een stuk of wat vlotte verhalen in, en Grace Miller geeft nuttige tips over tennisrackets. Willy Pétillon heeft bovendien haar indrukken over het ontgisting met den tekenaar W. O. A. Nieuwenkamp, die van zijn reis door Indië vertelde, op schrift gezet.

OP DE HOOGTE

J. D. Voskuil kenschetst de schilderkunst van W. A. v. d. Calk, die in de dampige sfeer der kas en in de openlucht der kweekerij de bloemen en het groen vindt, die hem inspiratie schenken voor „Ain bloemkroonken“. Jeanne Meindersma vertelt de aan- en afkomst van de St. Francisus van Assisië in Milaan van G. Castiglioni. A. v. d. Veen schetst de parken van Brussel. D. Biersen de Haan schrijft over Micky de Meyers dierenportretten. V. Crijnion de Vries over den Schotschen terrier en W. Valk van de schoonheid rondom de golf van Kotar en de Dainische kust. Ellen Forest bespreekt schilderijen van F. A. Mooy. C. Conijn toont de eeuwige stad.

WEEKBLADEN

Het Bouwk. Wkbl. Architectura is in beslag genomen door de nieuwe statuten in Amsterdam.

Timotheus van 18 Juni bevat een artikel van J. L. over Lenteweele in de duinen, een tweede artikel van Mary Pos over haar ontmoeting met Hela Keller en een beschouwing van J. Cl. over de Haagsche Stadhuysplannen. Zijn conclusie luidt: „We spreken de hoop uit, dat men zich over het gehele plan nog een terdus zal beraden. Het stadhuysvraagstuk is voor de hofstad zeker een novum. Doch het is beter zich desnoods jaren te beraden dan het naeslacht een bouwwerk na te laten, waarvan met reden gezegd kan worden, dat het een spiegel is van geestelijke armoede en gebrek aan schoonheidszin.“

In Openbare Werken wordt een pleidooi gehouden voor viaducten voor verkeersontlasting. Voor onze groote steden zou het een oplossing worden, die i.z.t. als het verkeer (bevijsd van de daarop drukkende overvloedigheden) zich sterk gaat uitbreiden, zonder overmatige kosten in aanpakking kan komen. Een dubbel-spore viaductweg van 7 m rijwijdte is, bij een matige minimum snelheid van 40 km/h en 15 m tusschenruimte tusschen elkaar opvolgende auto's per uur, een aantal, dat hier te lande nog niet bereikt is. Het men de vloerconstructie 350 m boven den rivier, dan is overal een vrije hoogte van 450 m beschikbaar; m.a.w. men schakelt alle niveaustapelingen uit.

Dr. J. F. Steenhuis schrijft over normalisatie der oorspronkelijke grondvormen. Zij bestaat er in een babylonische spraakverruiming in de spraakkunde gemeente.

Papanin bij het middageten.

daar echter des te duidelijker uitkomen. Wij zijn zoo vrij hier een paar bladzijden over te nemen, ten einde onze lezers den aard van het boek te leeren kennen:

„De zesse December was de ijschots de kusten van Groenland genaderd. Ongeveer 1200 km. scheidden haar van de Noordpool. Het kamp bevond zich reeds zuidelijker dan de noordelijke kusten van Groenland. Krenkel verklaarde scherpsend, dat hij het niet meer gepast vond, bij het uitzenden van radiogrammen zijn station „De Noordpool“ te noemen. Het felt, dat zij land naderden, noodzaakte de pool-onderzoekers, op hun hoede te zijn. Alle bezittingen werden in gereedheid gebracht om in geval van nood een snelle evacuatie mogelijk te maken. De proefnemingen met het reserve-radiostation bezweven, dat met behulp daarvan een betrouwbare verbinding met het vaste land gewaarborgd bleef. Dit was bijzonder geruststellend en belangrijk, want zonder radi-verbinding konden de overwinteraars hun coördinaten niet naar het vasteland doorzenden, en als de coördinaten niet bekend waren, was het zoeken naar het ijskamp in de onmetelijke ijswoestijn, gelijk aan het zoeken naar een naald in een hooiberg.“

Twee honderd dagen zijn verlopen, sedert de Sovjet-vliegtuigen onze kleine groep op het drijvende ijs van de Noordpool afgezet hebben. Elk van deze tweehonderd dagen werd in beslag genomen door onafgebroken wetenschappelijk werk. Wij hebben dagbeken 12 tot 16 uur gewerkt en niet bespeurd, hoe de tijd voorbij vloog. Als de vliegtuigen ons zullen komen halen, zullen wij de piloten waarschijnlijk vragen, het vertrek nog enkele dagen te stellen om ons nog een of ander onderzoek te laten voltooien.

In 200 dagen zijn wij ver naar het zuiden gedreven. Wij bevinden ons reeds bij de kusten

van Groenland. Maar niettegenstaande dit, blijven het tempo en de omvang van onze waarnemingen onveranderd, want het gebied, waarin wij ons, op het oogblik bevinden, is nog nooit onderzocht.

Dat wij de kusten van Groenland naderden was plotseling te bespeuren. De laatste tijd begon onze ijschots sterk te draaien. Iedere dag draaien wij 6 à 7 graden in de richting van de wijzers van de klok. Het snelle rondraaien noodzaakte Fjodorov de metingen van de magnetische afwijkingen te staken, maar op de andere waarnemingen heeft dit geen invloed. In het algemeen moeten onze specialisten Sjirsof en Fjodorov onder zeer moeilijke omstandigheden werken.

„Zomers noodzaakten de meertjes, die door de smeltende sneeuw op de ijschots ontstaan waren, Fjodorov zijn geheele „observatorium“ van de eene plaats naar de andere te slepen. De toestellen zaktten in de zachte sneeuw weg. Nu, bij de strenge vorst, zit Fjodorov vele uren achtereen in zijn ijshut, magnetische en zwaartekrachtmetingen te verrichten. Hij moet zonder handschoenen werken: elke waarneming oiscent een goede volharding en een niet onbelangrijke hoeveelheid energie.“

Niet minder energit. moet ook Sjirsof aan de dag leggen. „Zomers stroomde het gesmolten water van de geheele ijschots naar de bijt, waar 't hydrologische dieploed opgesteld werd. Wij hebben alle planken en stokken, die wij missen konden, gebruikt om het dieploed steviger te bevestigen. Door de ingetreden vorst begon de bijt dicht te vriezen; de door de drift verschuivende kabel werd tegen de wand gedrukt en vroer er aan vast. Sjirsof moest telkens met bloote handen de kabel weer vrij maken. Langzamerhand werd het openhouden van de bijt zoo moeilijk, dat wij vanaf 1 December de hydrologische apparaten van de eene plaats naar de andere moesten overbrengen.“

Als de tijd voor een hydrologisch onderzoek aanbreekt, brengen wij de geheele benodigde uitrusting een kilometer ver van het kamp, naar een spleet, die met een betrekkelijk dunne ijslaag van een halve meter bedekt is. Daar wordt een tent opgeslagen, het dieploed opgesteld en al het noodzakelijke werk verricht.

De route van de ijschots van de Noordpool naar de kusten van Groenland hebben wij nauwkeurig bestudeerd. Op vijftien punten hebben wij de diepte van de Oceaan gemeten, op zes en twintig plaatsen hydrologische onderzoekingen verricht en op elke plaats monsters van water van 15 tot 25 verschillende diepten opgehaald. Wij hebben een groot aantal waarnemingen met de watermeter gedaan, om de richtingen en snelheden der diepzeestromingen te bestuderen. Onze hydrologische werkzaamheden hebben definitief de aanwezigheid van een vrij belangrijke hoeveelheid levende organismen in het centrale gedeelte van de IJzee vastgesteld.

Tijdens ons verblijf op de ijschots hebben wij meer dan 100 astronomische bepalingen gedaan. Deze veroorloven, nauwkeurig de geheele route van onze drift te volgen en de wetten van de beweging der ijsmassa's in het Centrale Pool-bekken te bepalen.

Overigens is het programma van het weten-

schappelijk werk zeer omvangrijk. Wij hopen, dat de 35 bepalingen van de magnetische elementen, de 13 waarnemingen betreffende de zwaartekracht en eenige series waarnemingen betreffende de electriciteit van de atmosfeer niet nutteloos zullen blijken te zijn. Wij weten, dat onze regelmatige meteorologische waarnemingen met groote belangstelling door de wetenschappelijke instituten op het vaste land ontvangen zijn. Om de twee uur noteeren wij alle weersveranderingen, vier keer per etmaal zenden wij de gegevens uit en slaan 't noorderlicht aandachtig gade.

Wij koesteren een bijzondere voorliefde voor ons kleine radio-station. Het voorziet ons van de laatste berichten en onderhoudt een levendige verbinding met ons land. Dagelijks vernemen wij het laatste nieuws uit Moskou.

Gedurende 200 dagen heeft ons radio-station ongeveer 300 radiogrammen uitgezonden en ontvangen. De apparaten waren op zoo'n overvloedige hoeveelheid niet berekend. Het station is voortreffelijk ingericht en wij maken ons absoluut geen zorgen over het in standhouden van de verbinding. Deze vaste overtuiging is ook gebaseerd op het feit, dat de beste pool-marconist, Ernst Krenkel, in staat is radiogrammen naar en van elk punt van de aardbol te zenden en te ontvangen. Dat wij de kusten van het barre Groenland naderen, jaagt Ernst geen schrik aan. In geval van een plotselinge samenspanning van het ijs, heeft hij een reserve-toestel gemonteerd en dit reeds op een slede bevestigd.

Twee honderd dagen hebben wij op de ijschots doorgebracht als een nauw-verbonden kollektief. Hier, bij het moeilijke werk, kan men eerst recht een menschen leeren waardeeren. Een openhartig gesproken, ik ben trotsch op onze jonge geleerden, op de menschen, die daadwerkelijk hun toewijding aan het vaderland toonen. Wij zullen ons niet schamen om naar het vast land terug te keeren. Wij hebben heel wat wetenschappelijk materiaal verzameld, en vele geleerden zullen spoedig betrouwbare gegevens ontvangen over het geheel gebied, dat op onze route lag, de Noordpool tot aan het laatste punt van onze drift. Wij zijn ongeveer 1200 km. van de Pool afgedreven.“

De vertaling, uit het Russisch, is het werk van drs Is. van Crefeld en W. de Vries-Lucks.

Fedorow aan den arbeid.

ONDERWIJS

Crematie prof. dr L. K. Wolff

Onder veel belangstelling is gistermiddag in het crematorium te Velsen de crematie van de stoffelijke overschot van prof. dr L. K. Wolff, in leven hoogleraar in de geschiedenis aan de Rijksuniversiteit te Utrecht.

Aanwezig waren o.a.: mr J. A. de Groot, dr W. G. Timmerman en dr E. H. B. van Lier namens de afd. Utrecht van de Ned. Mij. ter bevordering der geneeskunst; prof. dr J. Broeke, rector-magnificus van de rijksuniversiteit te Utrecht, de professoren Bijlsma, den Langen, Cohen, v. d. Broek, Noyons, Weve, Sijlmea, v. d. Bergh van Eysinga, van Leeuwen, Baart de la Faille, Nieuwenhuizen en Rümke; dr A. C. Ruys, dr Bijl, dr Schuurmans Stekhoven, dr E. Julius, dr L. L. Schouten, dir. Ch. H.B.S. te Utrecht; prof. van Oyen, uit naam van het Congres v. openbare gezondheidszorg; mevrouw dr W. Wibaut—Iserebe Moens, voorts de Senaat van het Utr. Studentencongres en van Unitas, alsmede de faculteitsbesturen van deze beide studentenverenigingen.

Eerste spreker was prof. dr J. Broeke, die namens de medische faculteit getuigde van de groote verlegenheid, die het heengaan van prof. Wolff onder collega's en vrienden teweeg heeft gebracht. Spr. wenschte den overledene te gedenken als een immer hulpvaardig collega met een ongelooft werkkracht. Hij was een zeer begaafd mensch en een vriend, op wien men altijd staat kon rekenen. Met gevoelen van eerbiedig dankbaarheid nam spr. afscheid.

Als woordvoerder van de collega's van prof. Wolff trad prof. van Leeuwen op, die zeide weinig meer aan de woorden van prof. Broeke te hebben toe te voegen. De overledene nam door zijn persoonlijkheid een eigen plaats bij de universiteit in. Hij gaf zijn onderwijs met liefde en groot talent. Wij zullen aan hem steeds een dankbare herinnering bewaren.

Namens de medewerkers van prof. Wolff op het laboratorium, bracht de conservator dr E. Julius den ontslapende dank voor de vriendschappelijke wijze van samenwerken.

Uit naam van den Senaat van het Utr. Studentencongres sprak vervolgens de heer Verloop, die prof. Wolff herdacht als een gezinsheer, onder wien het zeer prettig was te mogen studeren. Speciaal wees spr. op de practica en de scripties, die prof. Wolff zijn leerlingen opleverde. Typeerend was, dat de ontslapene nooit spreekuur hield, doch elk uur van den dag klaar stond om zijn leerlingen met adviezen terzijde te staan.

Dr F. A. K. de laa sprak, bracht den overledene namens den raad van beheer en de directie van de N.V. Organon dank voor de wijze, waarop hij de N.V. als adviseur altijd terzijde had gestaan.

Laatste spreker was prof. Polak uit Groningen, om als naaste vriend van den overledene, woorden van dank en troost te spreken. Daarna daalde de kist onder begeleiding van het Andante uit de Orgelzone van Händel, waarna een zoon van den overledene heeft dank gezegd.

Prof. dr D. van Dantzig

Tot buitengewoon hoogleraar bevorderd.

Dr D. van Dantzig, lector in de wiskunde en de theoretische mechanica aan de Technische Hogeschool te Delft, die sedert het emeritaat van prof. ir W. H. L. Janssen van Raay in 1932 de colleges in deze vakken heeft gegeven, is, zoals gemeld, tot buitengewoon hoogleraar bevorderd.

Prof. Van Dantzig is in 1900 te Amsterdam geboren en heeft in 1923 aan de universiteit te Groningen cum laude het doctoraal examen in de wis- en natuurkunde afgelegd. Van 1927 tot 1929 is hij assistent in de wiskunde en de theoretische mechanica aan de Technische Hogeschool te Delft geweest; daarna tot 1931 leeraar in de wis- en natuurkunde aan de Gem. Kweekschool voor Onderwijzers te Rotterdam en na zijn promotie weer assistent aan de Technische Hogeschool. De publicaties, die van zijn hand verschenen zijn, behandelende de relativiteitstheorie en quantummechanica, topologie en differentiaalmeetkunde.

(Hbld.)

BENOEMING DIRECTEUR H.B.S. TE LEIDEN

Bij het voorstel tot de benoeming van een directeur van de Gem. H.B.S. met 5-jarigen cursus in de eistermiddag gehouden vergadering van den gemeenteraad van Leiden wilde de heer Wilmer (r.k.) eenige vragen stellen tot B. en W. In gehoezige zitting. De deuren werden hierop gesloten. De aanbeveling van B. en W. luidde: L. dr J. D. A. Bok, leeraar aan de H.B.S. met 5-jarigen cursus te Leiden en 2. ir E. J. Baumann, directeur van de Rijks H.B.S. te Ter Apel. De minderheid van het College had alleen den heer Baumann aanbevolen. Het verschil tusschen de opvatting van de meerderheid en van de minderheid in het College was gering, dat de minderheid er de voorkeur aan gaf iemand te benoemen, die op het oogenblik niet aan de school verbonden was.

Na inloopende der openbare vergadering (de gemeentevergadering duurde meer dan twee en een half uur) werd benoemd dr J. D. A. Bok met 18 van de 32 uitgebrachte stemmen; 7 stemmen waren uitgebracht op den heer Baumann en 7 op den heer Valkenburg, leeraar aan de H.B.S. met 5-jarigen cursus te Leiden, die niet op de aanbeveling van B. en W. voorkwam.

INTEEREDE.

Op Maandag 21 Juni, der namiddags te vier uur, zal dr M. A. van Bouvldij Bastiaanse, benoemd tot gewoon hoogleraar in de wiskunde en de leer der vrouwenrechten aan de Amsterdamsche universiteit, zijn hoogleraarsambt aanvaarden door het uitspreken eener rede in de aula der universiteit.

LEERSTOEL TE AMSTERDAM VOOR DE OPLEIDING VOOR HET NOTARIAAT.

B. en W. van Amsterdam stellen den Raad voor over te gaan tot instelling van een leerstoel voor de opleiding voor het notariaat en tot toelating hiervoor te benoemen de heer A. Pijlo te Utrecht.

VEREENIGING VAN LEERAREN IN DE HANDELSWETENSCHAPPEN.

Voor de examens, die vanwege de Vereeniging van leeraren in de handelswetenschappen op 27, 28 en 29 Juni a.s. worden gehouden, hebben zich aangemeld: 262 voor boekhouden en 358 voor handelscorrespondentie.

Universitaire examens.

AMSTERDAM. Vrije Universiteit. Doctoraal examens en natuurkunde met hoofdvak scheikunde. A. Aten, Hoorn; M. Koksma, Oostwoud; K. van Nes, Den Haag; met hoofdvak wiskunde D. J. Leek, Rotterdam. Cand. examens rechten C. Charde, Delft; B. D. van Raay, Leeuwarden; J. Schaafsma, Haarlem.

NIJMEGEN. R.K. universiteit. Bevoord. tot doctor in de letteren en wijsbegeerte, op proefschrift, getiteld: De strijd tusschen kerk en staat over benoeming der apostolische vicarissen van 's-Hertogenbosch in de achttiende eeuw, de weierwaarde pater G. P. Giezenaar, missionaris van Scheut-Sparrandael, geboren te 's Heerenberg.

Examens Tesseldehande.

DEN HAAG. — Geëxamineerd 12 kandidaten. Geslaagd de dames H. Kruijff, M. Geusebroek, L. C. Lucas, H. G. de Boer, M. de Jong, allen te 's-Gravenhage.

WETENSCHAPPEN

Ned. Ver. voor Geneeskruiddtuinen

Zaterdag hield de Nederlandse Vereeniging voor Geneeskruiddtuinen haar jaarlijksche vergadering te Amsterdam onder voorzitterschap van prof. W. C. de Graaff uit Utrecht. Spr. wees op een verhoogde activiteit op het gebied der geneeskruiddtuinen. Met steun der regering werden pepermuntcultures bij Ter Aar begonnen, waaraan in het komende jaar ook de Nederlandse vereeniging haar medewerking zal vertoonen.

Uit het door den secretaris, den heer F. H. L. van Os, uitgebrachte Jaarverslag blijkt, dat de vereeniging in het afgelopen jaar een verhooging van meer dan honderd leden had te boeken. Het tijdschrift Herba, waarmee in 1937 een begin werd gemaakt, verhoogt zich in groote belangstelling. De onder leiding van ir C. M. v. d. Silke staande proeftuin te Buitenspoort heeft goede resultaten.

Het financieele verslag, uitgebracht door dr J. J. Hofman, geeft een tekort over 1937 van 470 gld., dat uit de reserve moest worden gedekt. Geruimen tijd werd gesproken over de beste methode van de cultuur en vooral ook den afzet van de geneeskruiddtuinen te bevorderen. In hoofdzaak zal men moeten aansturen op het kweeken van een gering aantal soorten, welke in ons land in prima kwaliteit te verkrijgen zijn. Verder moet elken vast te leggen, waaraan deze waar zal moeten voldoen, kunnen we tot een afzet op de wereldmarkt komen. Een samenwerking tusschen de kweekers, waardoor de partijen voldoende groot worden om belangstelling te wekken is hier noodzakelijk. In België heeft men een dergelijk nationale product, de Belgische roosmunt. Het voorbeeld van de karwij is voor ons land typeerend.

Samen met de Belgische afgevaardigden werd de vergadering voortgezet. Onder leiding van prof. De Bussy bezichtigde men het Koloniaal Museum.

Hiera volgenden besprekingen betreffende de gezamenlijke actie der vereenigingen in België en Nederland.

Prof. de Wildeman uit Brussel hield een lezing over slimmstoffen. Prof. de Graaff besprak het ontwerp voor de normalisatie van de Belgische roosmunt. Dit ontwerp zal door hem op het internationale congres te Praag worden verdedigd. We kunnen hierin het begin zien van een internationale pharmacopee, waarin alle belangrijke geneeskruiddtuinen een plaats zullen moeten vinden.

Vervolgvergadering te Leiden.

De vergadering werd Zondag voortgezet te Leiden in het botanisch laboratorium van prof. Baas Becking.

Dr H. Cohen hield een lezing over het leven en de werken van C. L. de Vries (de Vries), die in 1892, nadat prins Willem I aan Leiden het voorrecht had geschonken tot oprichting eener universiteit, den eersten kweektuin van geneeskruiddtuinen had tot stand gebracht. Als beroemd botanicus was hij daartoe uitgenoodigd toen hem het hoogleraarschap in de botanie werd aangeboden. Bij den aanvang van de tentoonstelling van de zijde bestaande door den apotheker Dirk Cluyt, ook bekend als Clutius, en diens zoon.

Prof. Baas Becking, bijgestaan door den hortulanus, den heer Veendorp, is er in geslaagd naast het terrein van den hortus botanicus, dezen tuin te reconstrueeren, zodat zij in 1933 met haar duizendtal uitverwijzen aan kon worden toegelid. De decouleurs aan de vergadering werden hierna rondtoeleid door den hortus en door den tuin van Clutius. In den namiddag bezaf men zich naar Noordwijk, waar de kweektuinen van artsenkruiddtuinen en van de firma Caspers werden bezichtigd.

DE BRITSCH MOUNT EVEREST-EXPEDITIE

Bericht uit kamp 3

(Eigen bericht. — Nadruk verboden).

De Times heeft bericht ontvangen van H. W. Tilman, den leider van de Britsche Mount Everest-expeditie 1938. Het is een brief op 26 Mei gecreeven in kamp 3, waarin staat dat de noordelijke helling van den berg is bereikt. Door vier Europeanen en 15 koelies. Het weer is goed en er is geen wind maar er ligt veel sneeuw. Dit is het tweede bericht dat van de expeditie is ontvangen na het stilzwingen dat zo lang duurde dat geruchten de ronde gingen doen dat de expeditie haar plan had opgegeven, wegens de vroegtijdig ingetreden moesson. Deze geruchten zijn dus op zijn minst voorbarig. Er is geen bericht ontvangen dat de expeditie van plan was terug te keeren en zo als gisteren reeds gemeld het intreden van de moesson behoefte op zich zelf geen reden voor de expeditie te zijn naar poging op te geven.

De Noordelijke helling Tsjanglo vormt een hindernis welke met ontzag wordt vermeld in alle rapporten van expeditie 5 welke een aanval op den Mount Everest hebben gedaan. Het is de helling welke den hoogste top van den berg verbindt met den Noordelijke top. Zij vormt een bergrug langs de lijn die waar van alle expedities naar den top oprukken. Hier ligt de bron van den Oostelijken gletscher. (Auteursrecht Vad.—The Times, London).

De expeditie nog niet opgegeven.

Tilman, de leider der Mount Everest-expeditie en drie medelidder der expeditie zijn bijna door een lawine meegesleurd, toen zij poogden den gewoonlyken Noord-schouder van den berg te beklimmen.

Het wordt niet bevestigd, dat de expeditie terugkeert wegens het slechte weer.

NEDERLANDSCHE PLANTENZIEKTENKUNDIGE VEREENIGING.

Dezer dagen hield de Ned. Plantenziektenkundige Vereeniging te Amsterdam haar jaarlijksche vergadering. In de plaats van het afstredend (niet herkesbaar) bestuurslid dr H. van Vloten te Wageningen, werd gekozen prof. ir J. Ch. Jager Gering, eveneens te Wageningen.

Na afloop van het huishoudelijke gedeelte der vergadering hield dr J. C. Oortwijn Botes een inleiding over zijn phytopathologisch werk. Als tweede spreker hield ir W. C. Visser, wetenschappelijk ambtenaar aan het Rijkslandbouwpromotie te Groningen, een lezing over: "Methoden van onderzoek bij het oplossen van agraryopathologische problemen".

KERKNIEUWS

Nederlandsch Israëlietisch Kerkgenootschap

Vergadering der centrale commissie.

In de vergadering der centrale commissie tot de algemeene zaken van het Nederlandsch Israëlietisch Kerkgenootschap onder presidium van den heer A. Asscher te Amsterdam gehouden, waren aanwezig: de heer J. E. Joles (Leeuwarden), dat hij ontslag neemt als lid van de commissie. De voorzitter dankte den heer Joles voor zijn werkzaamheid in het belang van het genootschap verricht.

Van den heer A. J. Müller Gm, die tal van jaren bode was van het kerkgenootschap en om ontslag verzocht had, is in de middagvergadering afscheid genomen.

Herbenoemd werden tot lid van de permanente commissie de heer A. Asscher, tot leden van de arbitragecommissie de heeren A. Asscher, mr A. Prins, A. Simons Mzn, M. Lobstein en mr M. I. Prins en tot plaatsvervangende leden de heeren mr J. E. Hillesum en mr M. Levie, tot curator van het Nederlandsch Israëlietisch Seminarium prof. dr D. Cohen.

Bij de behandeling van het verslag van de handelingen van de permanente commissie van Juni 1937—Juni 1938 vroeg de heer M. Lobstein, of de samenstelling van het rabbinaal college wel naar de opvatting van het reglement is geschild, alsmede naar de resultaten van zijn voorstel tot het benoemen van een commissie tot onderzoek van het gehele Joodse vraagstuk, waarop de permanente commissie verwees naar een te Amsterdam door den kerkeraad benoemde commissie.

De heer mr J. E. Hillesum (Amsterdam) deed een voorstel om de heffing van de kerkgenootschappelijke belasting volgens een stelsel van progressie te doen geschieden.

De heer Mr. van Kollom (Leeuwarden) stelde de vraag, of de permanente commissie bereid is te overleggen het antisemitisme in ons land te ageren. Spr. vroeg of het mogelijk is een landelijke meeting te organiseren op den avond voorafgaande aan de conferentie te Evian op 5 Juli a.s., waar het vluchtelingenverdrag tot sprake zal komen.

De heer Joz. Vroomen (Breda) heeft een petitie uitgaande van de permanente commissie tot de Nederlandsche Regering gericht, met het ver-

zoek voor de Joden behalve Palestina, ook nog andere emigratiegebieden open te stellen.

Middagzitting.

De voorzitter, de heer A. Asscher, protesteerde tegen de ontbrekking der Joden in Duitsland en Oost-Europa, die, dat de permanente commissie in het openbaar een mededeeling kan doen in zake de conferentie te Evian. Ten slotte deed spr. een beroep op het Nederlandsche Jodendom om het comité voor bijzondere Joodse belangen mildadig te bedenken.

De begrotingen van het kerkgenootschap en van het Nederlandsch Israëlietisch Seminarium over 1939 werden goedgekeurd.

Het heffingspercentage voor de kerkelijke belasting der gemeenten werd vastgesteld op 3 pct.

„Geslaagd“!

„n“Akterje” genomen, doodkalm gebleven: Glansrijk geslaagd!

SAMENKOMST OVER GELOOFSGEMEENSCHAP EN KERKBOW

Op initiatief van de Centrale Commissie voor het Vrijzinnig Protestantisme zijn enige besprekingen gehouden over de vraag: „Welke samenhang er is tusschen de Vrijzinnig Protestantische beginselen en bouw en inrichting onder kerkgebouwen“.

Uit deze besprekingen kwam het plan voort, deze vragen, die men van groot principieel belang achtte, in een langer samenlijzen met een aantal deskundigen en belangstellenden uitvoerig te behandelen. Deze samenkomst, die een besloten karakter zal dragen, zal gehouden worden op 22 en 23 Juni in het Broederschapshuis, Sweelinckstraat te Bilthoven.

Op het programma staat een referaat van prof. dr L. J. van Holk over: „Welke betekenis heeft in het Vrijz. Protestantisme het kerkgebouw?“

Vervolgens is er een lezing door ds P. Jonges uit Borge uit „Het symbool“. Voorts een lezing van architect G. Feenstra uit Arnhem over: „Welke eischen stelt dit alles aan bouw en inrichting onder kerkgebouwen?“

EEN MERKWAARDIGE PRIJSVRAAG

De Protestantische kerk in Zuidslavië heeft een zeer merkwaardige prijsvraag uitgeschreven, n.l. wie de meeste druktouwen zou ontdekken in het nieuw uitgegeven kerkelijke psalm- en gezangboek. De eerste prijs moet gedeeld worden, dan twee inzenders het gelijk gelid van 103 druktouwen hadden ontdekt. De deelneming was buitengewoon groot. De kerk slaagde er in een zeer doeltreffende propaganda voor het boek op deze wijze te maken, kreeg voorts technisch een waarschijnlijk complete lijst van de druktouwen en bereikte ook, dat het psalm- en gezangboek door talloos velen grondig gelezen werd.

Ned. Herv. Kerk.

Bedankt: voor Hoog- en Laag Keppel ds P. Cannegieter te Krommenie; voor Koudum, de A. A. van Ruler te Kubaard.

Bedankt: voor naar Amsterdam dr K. H. Miskotte te Haarlem.

Geref. Kerken.

Aangenomen: naar Helpman (Gron.) ds J. V. Tiendeman te Vrouwenpolder.

Bedankt: voor Beetzum, ds J. J. Oranje te Paesens ca.

Geref. Gem. Unie.

Bedankt: voor Aagtekerke-Oostkapelle, ds M. Helkoop te Utrecht.

Ingezonden Stukken

Het kalf verdrinkt

M. de R.

Het euvel van auto's verhuurd zonder chauffeur neemt snel toe.

Tedere achttienjarige, die een rijbewijs heeft, kan, samen met een clubje tijdgenooten, een wagen huren en er op uitrekenen.

Op Zondagen ziet men wel eens twee zitters met dikvrees, die plaats bieden aan zes jongelingen. Er wordt flink gesteld en ge-zig-zagd in de wagens. Vooral 's avonds. Het is ook een gelukkig oordeel van een tegenligger te chargeeren en op het laatste oogenblik het stuur om te gooien.

De vakantie nadert. Kan de politie iets doen om dezen kalveren het leven te redden? Maximum snelheid voorschrijven? Wie weet raad?

A.

Een matte of gebruide teint staat altijd charmant

Amilda-crème, die tevens zoo goed is voor de huid, is verkrijgbaar in deze twee begerde teinten. Mat of Bruin. Doos 50 en 25 ct. (Adv.)

Waarschuwing aan het Nederlandsche volk

Herhaalde malen leed we tegenwoordig in de krant over noodlanding van Duitse militaire vliegtuigen op Nederlandsche gebied. Het laatste geval (Geldermalsen) is wel een treffend staaltje van de grove onoplettendheid of onwetendheid van den vlieger. Bekijken we n.l. de kaart eens, dan zien we, dat de kortste afstand van Geldermalsen tot de grens 50 km bedraagt. Daar dit gebied gemakkelij te herkennen is, moeten de Duitse vliegers wel een zeer gebrekkig aardrijkskundige kennis bezitten, dat ze zich zoo kunnen vergissen.

Van Belgische vliegtuigen heeft men hier totaal geen last. Omgekeerd komen de Nederlandsche militaire vliegtuigen nimmer over de grens. Zijn de Duitschers dan wel gerechtigd om van elke grensschending door vreemde vliegtuigen zo'n ophof te maken, en genieten de per ongeluk toch in Duitsland terecht gekomen vreemde vliegers dezelfde gastvrijheid als de Duitse vliegers hier te lande? We stoppen hun van alles toe en wenschen hun verder nog veel succes! Daarom lijkt mij het oogenblik gekomen om strengere maatregelen te nemen tegen grensschendingen, welke te wijten zijn aan verregaande slordigheid bij de Duitse militaire luchtvaart. Er is nog wel een andere veronderstelling hieromtrent te maken, doch ik vind het niet noodig deze hier te noemen.

Het Nederlandsche volk zij slechts gewaarschuwd!

J. F. S.

Grenscontrole

Bij de opening van het nieuwe bureau der A.N.V.V. heeft de Minister van Economische Zaken een rede gehouden, waarbij Z. E. er uitdrukkelijk op wees, dat de bevordering van het vreemdelingenverkeer een onderdeel was van de middenstandspolitiek en dus van de economische politiek van het land, terwijl veruiming van werkgelegenheid een van de gelukkige resultaten van deze actie is.

Zou het niet mogelijk zijn, gezien de ongetwijfelde juistheid dezer woorden, dat bij het overschrijden der Nederlandsche grens het den buitenlanders zoo aangenaam mogelijk gemaakt wordt? Ik bedoel hier niet mede de vluchtelingen, die in Holland een goed onderkomen zoeken, aangezien ik mij kan voorstellen, dat hier andere maatregelen genomen moeten worden; echter is het toch zeker niet noodig, dat degenen, die hetzelve voor zakelijke doeleinden, hetzelve voor ontspanning naar Nederland komen, bij hun onreide alle mogelijke onnodige vragen worden gesteld. In het algemeen niet op de meest vriendelijke wijze.

Zoals ik zelf reeds enige malen heb medegemaakt, worden zelfs de menschen, die reeds enige jaren hier wonen, alle noodige formaliteiten hebben vervuld, ingeschreven zijn in het bevolkingsregister en tevens nog belasting betalen, uitgevraagd waarvan zij leven, hoe zij leven, enz., terwijl tenslotte dan bij wijze van gunst wordt medegedeeld, dat zij Nederland kunnen binnenreizen (dit wordt dan bevestigd door een stempel in de pas: „doorgelaten op...“ volgt datum).

Wanneer men dit als Hollander verschillende malen heeft medegemaakt, dan komt men werkelijk tot de overtuiging, dat men ook menschen, die hun geld hier in Holland uitgeven en geen werk zoeken, liever niet ziet, hetgeen toch wel in lijnrechten strijd is met datgene, dat boven aangehaald is uit de rede van den minister.

T. W.

De Dienst der Grensbewaking streeft er naar, zoals ons bij navraag bleek — om bona fide vreemdelingen zoo weinig mogelijk overlast aan te doen.

Dat bezwaren en vertraging echter niet immer te voorkomen zijn, vindt zijn grond in het feit, dat de vluchtelingen en andere vreemdelingen, wier toelating h.i.l. als ongewenscht wordt beoordeeld in den regel uiterlijk niet te onderkennen zijn van den vreemdeling, wiens binnenkomst men wenscht te bevorderen. Vandaar dat onderzoek, o.a. door ondervraging in de meermalen voorkomende gevallen van twijfel, niet te ondervangen is. Wij hoorden b.v. van een geval, dat een Duitser toegang vroeg om te gaan looger bij een... werkloze in ons land! Dat de bona fide vreemdeling wel eens lijden moet onder het feit, dat er ook en meer dan men denkt, niet bona fide vreemdelingen zijn, ligt voor de hand. 't Is jammer, maar bij den huidigen stand van zaken o.l. onvermijdelijk. — Red.

Rijwielpad Nieuwe Parklaan

Nu het drukke verkeer naar Scheveningen weer is aangebroken, lijkt ik de aandacht te vestigen op de rijwielpaden langs dezan weg. Waarom het nieuwe pad slechts van één zijde (Haag—Scheveningen) moet bereiden worden, is onverklaarbaar aangezien het even breede pad langs den Ouden Scheveningschen weg in

beide richtingen berijdbaar is. Bovendien: pad is daarbij nog telkens in één richting druk: zoals bij aan- en uitgang Kurhaus, vuurwerk enz. Het pad rechts van den weg Scheveningen is te smal en door den verhoogden troitband gevaarlijk bij inhalen en voor twee naast elkaar rijdenden. Verlaging en verbreding van dit pad zou gewenscht zijn, doch hiervoor is het in dit seizoen te laat.

Nog wil ik wijzen op het gevaar, dat wielrijders loopende, die van de richting Wassenaar den rijweg door het Bosch volgen en juist voor de bocht naar links moeten oversteken om het rijwielpad te gebruiken. Men kan daar de aankomende auto's niet zien dan op het oogenblik, dat men midden op den weg is en dan kans loopt te worden aangereden met de bekende gevolgen voor de plotseling uitwijkende auto. Waarom niet het oude pad van het Roomhuis af open te stellen? Dit pad is breed genoeg voor wandel- en rijwielpad tegelijk, zoals het verdere gedeelte.

Met dank voor de opname

F. W. Balabré

Jeugdbond voor Dierenbescherming

De Jeugdbond voor Dierenbescherming te Scheveningen komt Zaterdagavond 25 Juni voor de laatste maal in dit seizoen samen in de aula van de H.B.S. aan den Nieuwen Duiweg bij de Badkapel en viert dan zijn twaalfjarig bestaan. Voor deze feestelijke bijeenkomst heeft mr A. J. van Waveren een toneelstukje geschreven, dat liefde voor de dieren adem. De heer Kulper, leeraar in de muziek, heeft gedeelten op muziek gebracht, die door de Jeugdelieden gezongen zullen worden. Een dameskoorje zal een paar nummers ten gehore brengen. In de pauze wordt gelegenheid gegeven om zijn geluk in de grabbelton te beproeven. Na de pauze worden eenige films op dierengebied vertoond. De dames en heeren, die hun tijd beschikbaar gesteld hebben voor het goede doel, mogen met genoegen op den afgegoopen cursus terugzien, want de trouwe opkomst der Jeugdelieden is een blijk, dat de leiders den goeden weg hebben gevolgd. Dierenvrienden zijn Zaterdagavond welkom.

Mevr. v/d Kloot, Van Slok-

weg 28 te Scheveningen.

(tel. 551203).

Mevr. van Loo, Leuvense-

straat 17 te Scheveningen,

(tel. 556049).

Nieuwe boeken in het Damesleesmuseum

Benda, Julien. Un réclur dans le siècle.

Deuscom, E. van, A. W. J. Mulder, H. H. P. Ruperman, J. Steur, Moeders uit ons

Vorsthuis.

Boutens, P. C. Versen.

de Alanoor. Spel van het huwelijk van Reynalt

van Nassau Hertog van Geldre en Allanoor

van Engeland.

Brand, Millen, The outward room.

Broderode, Willem, Carl Flech. Een kleine

biografische studie.

Campen, Mme. Mémoires de — sur la vie privée

de Marie-Antoinette. 2 vol.

Crablès, Pierre. Victoria's guardian angel.

A study of Baron Stockmar.

Garrett, G. T. Mussolini's Roman empire.

Hauswirth, Frieda, Mrs. Sarangadhar

Das Meine Indische Ehe.

Hol

FINANCIEEL NIEUWS

Feiten van den dag

Sumatra-takabakmaatschappijen

Vrijwel gelijklijkt zijn de verslagen verschenen van de Deli-Batavia en de Senembah. Hoewel de gemiddelde opbrengst van oogst 1938 der Deli-Batavia laag was en scherp afstak bij die van andere takabakmaatschappijen, als gevolg van misoogst, werd niettemin nog een winst op tabak behaald. De gemiddelde opbrengst was niet hoger dan ca. 96 cent per pond, zodat uit de gemaakte winst op tabak af 244.000 valt af te tellen, dat de kosprijs nog iets beneden de 96 cent heeft gelegen. Een ander aspect van de Sumatrabak is een nieuw vorm, Zool voor de Deli-Batavia als voor de Senembah, de Arendsburg en de Deli-Maatschappij, wordt de rubbercultuur van toenemend belang en het is mede aan de winst op rubber te danken, dat eerstgenoemde maatschappij nog een dividend van 4 pct heeft kunnen uitkeeren. Doordat de Deli-Batavia slechts de interdividenden op haar aandeelen Oostkust en Deli-Batavia Rubber in de winstrekening heeft opgenomen, houdt men voor het looppende jaar nog een aanzienlijke bate uit deze hoofde in petto. Haar tabak, welke in 1938 veel verantwoord, werd reeds voor het grootste deel verkocht tegen gemiddeld f 1.18 (v.j. f 0.94), zodat de takabakwinst ditmaal wel aanzienlijk hoger zal zijn, al dient men uiteraard rekening te houden met eenige stijging van den kosprijs. De Senembah heeft van haar oogst 1937 af 33.000 pakken ruim 20.000 pakken verkocht tegen gemiddeld f 1.41 cent, hetgeen niet zooveel afwijkt van het vorige jaar.

Met uitzondering van de Deli-Batavia zal men niettemin met mindere resultaten over de gehele linie rekening moeten houden. Wel heeft Oogst 1937, aldus de directie van de Senembah, moete tabak opgeleverd, maar de koepers zijn thans uiterst kritisch, terwijl ook het veel te kleine contingent voor levering naar Duitsland aan de drukken invloed op de markt oefent. Wil men dit afzetgebied behouden, dan zal er een weg gevonden moeten worden om de betalingsmogelijkheid te vergoeden. Zoo eenvoudig zal dit stellig niet zijn. Wel kan onze regering hieraan iets doen via de clearing, maar terecht merkt de directie van de Deli-Batavia op, dat de Duitse sigarenindustrie zelf reeds in het begin van 1938 tot een aanzienlijke verscherping van de productie is overgegaan. Voor de rubbercultuur lijken de vooruitzichten stellig niet gunstig. Kon de Deli-Batavia haar rubberkosprijs, als gevolg van een verduubeling van de productie, in 1937 van ca 18 tot ca 11 cent per pond naar beneden drukken, nu de productie weer moet worden ingekrompen, zal men een stijging van den kosprijs mogen verwachten en van winstmaken zal dan ook wel nagenoeg geen sprake zijn. Wat de tabak betreft, herinnert het verslag van de Senembah er nog eens aan, dat onder den druk der omstandigheden werd besloten om de Sumatra-oogsten 1938 en 1939 niet groter te doen worden dan 125.000 pakken. Over de financiële positie der maatschappijen behoeft nauwelijks een woord te worden verspreid. De winsten zullen over het looppende jaar kunnen tegenvallen, ofschoon daaromtrent nog maar weinig met zekerheid valt te zeggen, maar de interne positie wettigt het vertrouwen, dat de maatschappijen alle moeilijkheden van deze crisis zullen te boven komen.

N.V. De Centrale Arbeiders-Verzekerings- en Deposito-bank

Dividend 6 pct

In de gisteren onder leiding van den president-commissaris, dr. G. W. Molcher, gehouden algemene vergadering van aandeelhouders heeft de directeur der bank, de heer Nehemia de Lieme, verslag uitgebracht over 1937. De winst- en verliesrekening en de balans werden goedgekeurd. De peridieel afgetreden commissaris, L. Heijbooms, werd herkozen.

De productie over 1937 geeft in beide afdelingen van het bedrijf, kapitaal- en volksverzekeringen, vergeleken met die over 1936, een belangrijke verbetering te zien, al kan men nog niet spreken van een algeheel herstel der normale productie. De netto vooruitgang, eigen risico, bedroeg f 620.180 (v.j. f 343.251); rekening houdende met de door natuurlijke oorzaken vervallen contracten f 2.325.423 (v.j. f 927.001). Het verzekerd kapitaal, eigen risico, bedroeg einde 1937 f 85.673.578 (v.j. f 84.053.389), waarvan volksverz. f 56.712.981 en kap. verz. eigen risico f 28.960.596. Het aantal contracten, toegenomen met ruim 15.000, bedraagt nu 468.716. De gedane uitkeringen beliepen f 728.957 (v.j. f 576.867). De netto-premie-ontvangst was f 2.427.972 (v.j. f 2.420.543). De wiskundige reserve, eigen risico, is toegenomen van f 15.416.574 tot f 15.827.941. Na een extra-afrisping op „vaste uitgaven“ van f 58.467, is het surplus van de bezittingen boven de verplichtingen der bank met ruim f 860.000, belangrijk gestegen en het bedrag thans f 5.423.065, het hoogste surplus, dat gedurende het bestaan der bank werd vastgesteld.

De rente-grondslag der wiskundige reserve is reeds per ultimo December 1936 in zins teruggevoerd van 4 tot 3 pct. Verdere verlaging blijkt thans niet noodzakelijk.

De algemene exploitatiekosten bedroegen f 461.027 (v.j. f 467.872), zijnde 18.99 pct (v.j. 19.23 pct) van de bovengenoemde netto-premie-ontvangst, terwijl voor dit doel 20.59 pct beschikbaar was. De onkosten namen in beslag ca. 80.22 pct (v.j. 83.04 pct) van den beschikbaren opslag, die tegenover alle gemaakte onkosten een overschot liet van f 65.437 (v.j. f 40.960).

De waargenomen personensterfte bedroeg 61.97 pct (v.j. 65.29 pct) van de berekende sterfte. De uitgangspunten van de berekening, die welke van de wiskundige reserve had moeten worden afgetrokken, met f 326.654 (v.j. f 319.854). De gemiddelde over alle beleggingen gekeerde rente bedroeg dit jaar 4.21 pct (v.j. 4.40 pct) en eveneens 4.21 pct over de beleggingen der wiskundige reserve, terwijl 3½ pct aan de berekeningen van deze reserve ten grondslag lag.

Het exploitatiedoel van f 1.259.903 (v.j. f 303.386) heeft voor het grootste deel gediend tot dotatie der verschillende reserves. De wiskundige zekerheidsreserve, welke voldoende is om de wiskundige reserve tot de netto-reserve berekend met een rentevoet van 3½ pct, aan te vullen, bedraagt thans f 2.782.222 (v.j. f 2.042.549). De extra-reserve is thans f 21.045 (v.j. f 1.795.771). De statutaire kapitaalreserve is gehandhaafd voor f 150.000, terwijl de reserve geldbehouding f 184.145 is. De balanswaarde der effecten ad f 10.709.925 is f 128.191 lager dan de ultimo December.

De statutaire winstuitkering ten behoeve van de arbeidersbeweging bedroeg f 43.200, en het dividend is wederom vastgesteld op 6 pct, zijnde het in de statuten vastgestelde maximum. In totaal is in 1937 voor steun aan de arbeidersbeweging aangewend f 184.922 meer dan in eenig vorig jaar.

Gehr. STORK & Co

De jaarvergadering; de uitgifte van preferente aandelen.

Voor de toekomst optimistisch

In de heden te Hengelo gehouden jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders, onder voorzitterschap van den heer H. Roelink, werden de jaarstukken goedgekeurd, zodat een dividend van 6 pct op preferente aandelen en 5 pct op gewone aandelen zal worden uitkeerd.

Naar aanleiding van enkele vragen, welke aan de directie zijn gesteld in verband met de introductie der beurze van preferente aandelen, deelde de

voorzitter mede, dat omtrent de storing in de pensioenfondsen enig misverstand bestaat. Het is niet waar, dat op het bedrijf abnormale lasten zouden drukken. De inkomsten van deze fondsen bestaan slechts ten deele uit storingen ten laste van het bedrijf. In de reglementen is een voorziening getroffen, dat, als de resultaten van het bedrijf de volle storing niet toelaten, de lasten van de fabriek ten opzichte van het fonds een equivalente vermindering ondergaan. Er is op dat punt geen achterstand. Tot op heden toe is de storing slechts een storing bij 6 pct dividend en deze storing bleef bij lager dividend geheel achterwege.

Eenigen tijd geleden werd besloten om een gedeelte van deze storingen reeds bij een kleiner dividend te doen geschieden. Als gevolg hiervan is dit jaar pl.m. 80.000 gulden voor dit doel besteed, terwijl dit maximaal pl.m. 100.000 gulden wordt bij de tegenwoordige personeelsbezetting. Naar aanleiding van een gestelde vraag deelde de voorzitter ook mede, dat de Twentsche Bank, de preferente aandelen, die zij bezit, thans wenscht niet te geven, daar zij zich in beginsel wenscht te houden aan haar natuurlijk beroep, d.w.z. het verlenen van crediten aan ondernemingen en niet ook nog als aandeelhouder wenscht te fungeren. Wat betreft de toekomst kon de voorzitter zich optimistisch uitlaten. Hij deelde mede, dat gezien de tot nu toe verkregen opdrachten de vooruitzichten op een goed wijzen, dat tot de tweede helft van 1939 op bevredigende capaciteit kan worden gewerkt.

DE KONINKLIJKE

De jaarvergadering.

In de vanmorgen te Amsterdam gehouden jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders van de N.V. Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot Exploitatie van Petroleumbronnen in Nederlandsch-Indië, waren vertegenwoordigd 55.537 gewone aandelen, 350 preferente aandelen, 18 onderaandeelen, tezamen uitbrengende 161 stemmen. De jaarstukken werden goedgekeurd en het dividend bepaald op 17 pCt, waarna dr. C. J. K. van Anst als commissaris werd herkozen. Een der aandeelhouders stelde aan het slot van de vergadering de vraag, welke de vooruitzichten zijn voor het jaar 1938. Voorts vroeg hij enkele inlichtingen omtrent een dit jaar opgerichte maatschappij, de P.M.D. Ten aanzien van de eerste vraag zelde de directeur-generaal, ir. J. E. F. de Kok, dat hij een antwoord moest schuldig blijven. Evenmin als de vragensteller is hij in staat de toekomst en dus ook de ontwikkeling van het tweede halfjaar te voorspellen. Ten aanzien van de tweede vraag, deelde ir. de Kok mede, dat de „P.M.D.“ een exploitatiemaatschappij is voor „Midland“ en „Zuid-Amerika“. Met bevestigende maatschappijen heeft de Koninklijke hierin deelgenomen.

HOLLANDSCHE BUITENLAND BANK.

5 en 6 pCt. oblig. vervangen door 3½ pCt. oblig. Naar wij vernemen heeft de N.V. Hollandische Buiteland Bank alhier haar obligatielouder bereid gevonden de uitstaande 5 pCt. en 6 pCt. obligaties te vervangen door 3½ pCt. obligaties, overigens met handhaving der bestaande voorwaarden.

De vervanging is reeds ten uitvoer gelegd. De bank is tot een algehele aflossing te allen tijde bevoegd. In totaal staan thans uit f 4.665.000 3½ pCt. obligaties.

Geldlenningen Arnhem.

De gemeenteraad van Arnhem besloot in zijn gisterenmiddag gehouden vergadering, te gaan van een geldlenning groot f 189.913 met een looptijd van 5 jaren, tegen een rente van 2 pCt. en een koers van 100 pCt., een en ander ter financiering van aanschaffing van voorwerpen met een beperkten levensduur.

Tevens heeft de raad een beslissing genomen ten aanzien van de 2½ pCt. geldlenning van f 629.385, looptijd over 10 jaren, welke niet is. Ged. Staten van Gelderland was goedgekeurd, omdat in de leening de financiering van objecten begrepen was, welke een langere afschrijvingsstermijn hebben dan 10 jaren.

De raad besloot de ontsneden objecten niet in de leening op te nemen en te vervangen door andere en thans een leening aan te gaan van f 627.733 met een looptijd van 10 jaren, tegen een rente van 2½ pCt. en een koers van 100 pCt.

NED-INDISCHE GAS-MIJ.

Dividend 10 (v.j. 9) pCt.

Naar wij vernemen, zal aan de a.s. gewone algemene vergadering van aandeelhouders der Ned-Indische Gas-Maatschappij te Rotterdam worden voorgesteld, over 1937 een dividend uit te keeren van 10 (v.j. 9) pCt.

MIJNBOUW-MAATSCHAPPIJ MOEARA SIPONGI.

Bedrijfsresultaten.

Getaxeerde waarde der productie f 30.000 (v.m. f 32.000), exploitatiekosten f 32.000 (v.m. f 32.000), uitgaven voor nieuwe machinerieën f 3000 (v.m. f 1000) en voor prospecteren der Lalang-concessies f 3000 (v.m. f 3000). Het surplus van in het looppende jaar gerealiseerde producties bedraagt f 3000 (v.m. f 2000).

MIJNBOUW MAATSCHAPPIJ SIMAU.

Bedrijfsresultaten.

Getaxeerde waarde der productie f 214.000 (v.m. f 232.000), exploitatiekosten f 107.000 (v.m. f 107.000), uitgaven voor nieuwe machinerieën f 2000 (v.m. f 1000) en voor prospecteren der Lalang-concessies f 3000 (v.m. f 3000). Het surplus van in het looppende jaar gerealiseerde producties bedraagt f 2000 (v.m. f 2000).

CULTUUR MIJ PANDJIE TANDJOONGSARIE.

Dividend 9 pCt (v.j. nihil).

Naar wij vernemen zal aan de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders worden voorgesteld over het boekjaar 1937 een dividend van 9 pCt (v.j. nihil) uit te keeren, waarvan reeds 4 pCt in den vorm van interdividend door aandeelhouders werd genoten, zodat het voorgestelde slot-dividend 5 pCt bedraagt.

Platé & van Heusde N.V.

In de algemene vergadering werd besloten het dividend over 1937 op de gewone aandelen vast te stellen op 6 pct (v.j. 4 pct), terwijl op de uitstaande winstbewijzen f 1.50 per stuk zal worden uitkeerd. De vooruitzichten voor den exporthandel worden nog als moedig geschat.

De afgetreden commissaris, de heer C. G. Vattier Kraane, werd herkozen.

Deli-Batavia Rubber-Maatschappij N.V.

In de heden te Amsterdam gehouden jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders werd besloten verslag over 1937 uitgebracht en werden de balans en winst- en verliesrekening goedgekeurd. Het dividend werd bepaald op 12 pCt, waarvan reeds 6 pCt ad interim betaald werd.

De heer H. J. de Lanoy Meijer werd als commissaris herkozen.

N.V. Cultuur-Maatschappij Soekawana.

In de heden te Amsterdam gehouden algemene vergadering van aandeelhouders, zijn de balans en de winst- en verliesrekening over het 50e boekjaar goedgekeurd.

Het dividend werd bepaald op 4 pCt of f 10 per aandeel A, 6 pCt of f 15 per aandeel B en f 5 per winstaandeel.

De afgetreden commissaris, C. H. Henry, werd herkozen.

N.V. „STADHOUDERSLAAN“

(Ingezonden)

Naar aanleiding van de toelichting van den president-commissaris op de agenda van de a.s. alg. vergadering der N.V. „Stadhouderslaan“, veroorloof ik mij op de volgende punten de aandacht te vestigen:

Inderdaad heeft een groote groep aandeelhouders, die op de alg. vergaderingen van 21-4-38 en 11-8-38 zeker meer dan 80 pct van het gedeponeerde kapitaal vertegenwoordigde, geen vertrouwen in enkele commissarissen.

Deze aandeelhouders zijn in hun meening bevestigd door den doorlopenden tegenstand van het bestuur der N.V. om aan een door hen (aandeelhouders) noodig geacht vertrouwen wansman een opengekomen commissarisplaats te geven.

Deze overtuiging werd o.m. verkregen:

1. Doordat bij mijn verkiezing tot commissaris der Maatschappij een situatie werd geschapen, welke er op gericht was mij deze verkiezing niet te doen aanvaarden; en poging waartoe het Bestuur, uit kleinen kring gerequireerd, reeds was geslaagd door den eersten kandidaat voor de opengevallen plaats een zoodanige ontvangst te voorspellen, dat deze meende te moeten bedanken voor de candidatuur.

2. Door de misleidende mededeeling op de vergadering van 11-8-38 over het prefereren van een vakman als commissaris, hoewel één door den directeur voorgestelde, alleszins bekende vakman door het bestuur niet was geaccepteerd.

3. Door de misleidende toelichting op de agenda's van de vergaderingen van 11-8-38 en de nu besprokene.

4. Door de uitdaging van een oud-commissaris, die er geheel op gericht bleek te zijn een openlijk conflict met deze groep aandeelhouders uit te lokken en tevens het odium daarvan van zich af te werpen.

Duidelijk ligt daaraan ten grondslag een zekere onrust te verwekken bij de aandeelhouders en tevens schaming bij de aandeelhouders, die pogingen in het werk stelde om het bestuurswet te onttrekken aan den kring, waaruit het bestuur is samengesteld.

Wat is in dit bestek niet doenlijk alle punten te relevereren, welke het boven geponorede bevestigen, maar wel nuttig lijkt mij de laatste handeling van den pres-comm. in deze aangelegenheid te belichten, n.l.:

Bij het slot van de vergadering per 11 deze gaf de pres-comm. op aandrang van een oud-commissaris aan de overgroote meerderheids-groep aandeelhouders den raad zelf een vergadering aan te vragen, opdat aldus door hen zelf de door hen gewenschte punten op de agenda geplaatst zouden kunnen worden. Aan dezen raad hebben enkele aandeelhouders daadlijk gevolg gegeven bij brief van 13 Juni, waarbij de verlangde agendapunten ook een preciese vermelding vonden, ter behandeling in een vergadering door hen per 30 deze aan-gevraagd. Nadat dit verzoek door deze aandeelhouders te mijner kennis gebracht was, heb ik dit als commissaris schriftelijk gesteund.

Echter hebben de overige commissarissen door toepassing van een m.i. niet waardige handeling ook thans voor de tweede maal voorkomen, dat statutair aangevraagde agendapunten ter vergadering behandeld kunnen worden. Zij toch hebben buiten mijn medeweten om plotseling een vergadering uitgeschreven op zoodanig tijdstip (n.l. 13 dagen na ontvangst van het betreffende aandeelhoudersverzoek in-stede van 14 dagen), dat zij daardoor statutair niet goeddoezakt werden de verlangde aandeelhouderspunten op de agenda te plaatsen.

Ook deze handelwijze werd kan nimmer bevoorliefd zijn om het vertrouwen van aandeelhouders te winnen. Ik acht haar onwaar-dig.

Jhr A. E. F. Graswinckel, comm. Mij „Stadhouderslaan“, Scheveningen, 18 Juni.

De Vereniging Effectenbescherming

Het bestuur deelt ons mede: Tegen de leiding der Mij „Stadhouderslaan“ wordt thans actie gevoerd door verschillende aandeelhouders, die daarvoor blijkbaar redenen meenen te hebben.

Deze actie is niet ingezet en wordt tot heden ook niet gesteund door de Vereniging „Effectenbescherming“, zooda in enkele financiële bladen wordt medegedeeld.

Voorts heeft het Bestuur dezer Vereniging daartoe nog geen aanleiding gevonden.

De enkele leden dezer Vereniging, welke zich bij deze actie aansloten, behartigen daarin hun privé belangen.

De V. v. d. E. de aangewezen organisatie

Volgens het Amsterdamsche Effectenblad van 17 deze is de Vereniging voor den Effectenhandel, te Amsterdam, de eenige daartoe aangewezen organisatie die ten alle tijde en voor elke aangelegenheid bereid is, om voor de belangen van fondsenhouders op te komen en dan op een wijze, waarvan de fondsenhouders wel profijt trekken.

Wat het geval van de Stadhouderslaan betreft, wijst het blad er met nadruk op, dat het van het grootste belang is, dat aandeelhouders zal zijn, dat zij in de aangekondigde vergadering verschijnen of zich daar laten vertegenwoordigen.

Mocht het bestaande bestuur het veld moeten ruimen voor de groep, die naar de zeggenschap streeft, dan geloof het blad, dat de belangen van aandeelhouders, zooda als van de obligatielhouders in verkeerde handen zullen zijn, resp. op het derde plan zullen komen.

Nieuwe Duitse devezin-bepalingen

De Nederlandse Kamer van Koophandel voor Duitsland alhier deelt mede:

Omtrent den invoer van Oostenrijksch bankpapier en pasmunt.

Om een uniforme uitvoering te verzekeren van het invoerverbod van Oostenrijksch bankpapier en pasmunt in Duitsland is in RE 69/38 D.St. het volgende bepaald.

De „Deviseninstelling“ moeten, zoodra er aangifte van gedaan van den invoer van bankpapier of pasmunt in Oostenrijksche Schillingen, den ontvanger opdragen dit geld naar de Duitse Goud-discontobank in Berlijn te zenden met vermelding van naam en adres van den buitenlandse, die dit geld invoert, en eventuele nadere gegevens. Deviseninstelling moeten dergelijke handelen, alreus als zij Oostenrijksch geld ontvangen met de instructie een sperrakking voor vreemde munt voor dit bedrag te crediteren, mag dit geschieden zonder dat toestemming van de „Deviseninstelling“ en een beslissing van de Duitse Goud-discontobank noodig is.

BRAZILIE

Eereld den schulden dienst voort te zetten

In het Lagerhuis werd gisteren van de zijde der regering mededeeld, dat thans van de zijde der Brazil. regering bij de Engelse regering een verzoek is gedaan tot het terugbetalen van de te lande schulden van dit land. Brazil is bereid, voor zoover het daartoe in staat is, den schulden dienst voort te zetten, doch heeft tot nu toe geen concrete voorstellen gedaan.

De Rubberrestrictie

Ondernemingsrubber-licenties verlengd.

Ancla meldt uit Batavia:

De directeur van het departement van Economische Zaken bepaalde, dat de licenties voor ondernemingsrubber voor het 1ste en 2de kwartaal 1938, welke aanvankelijk 1 Juli zouden vervallen, thans tot ultimo 1938 geldig zijn. Hierdoor wordt ook het onder controle der douane stellen van door licenties gedekte ondernemingsrubber per 30 Juni overbodig.

De toelating hiervan is de rubbermarkt te ontlasten van den druk, welke zou ontstaan door den verplichten uitvoer voor 1 Juli van rubber voor het eerste halfjaar.

De economische toestand van Zuid-Afrika

Over April.

Aan het overzicht over April/Mei 1938 van de Nederlandsche Bank voor Zuid-Afrika ontleenen wij het volgende:

Het economisch leven van de Unie stond gedurende de verslagmaand enigszins in het teken van de nabijde verkiezingen, welke intusschen op 18 mei plaats hebben.

Gedurende April was de regenval zeer bevredigend, zoodat er een einde kwam aan de vrees voor een watertekort gedurende den komende Zuid-Afrikaansche winter.

De taxatie van de malsogst welke voor de maand Maart 18.122.000 zakken bedroeg, werd gedurende de maand April teruggebracht tot 17.678.000 zakken.

Het Departement van Landbouw heeft verklaard, dat vergunningen zijn verstrekt voor den invoer van in totaal 250.000 zakken tarwe.

Het seizoen voor de lange wol is thans voorbij; korte wol vindt gemakkelijk afzet, vooral Frankrijk treedt als koper hiervan op.

Voor huiden en vellen bestond een bevredigende vraag.

Gedurende de eerste vier maanden van dit jaar bedroeg de waarde van de te Johannesburg gekeerde bouwplannen f 2.685.262 tegen f 4.164.211 in de overeenkomstige periode van verleden jaar.

Het conflict in de bouwverhouding aan den Rand is stilletz in de laatste maanden van het jaar 1937.

In April met 25 werkdaan bedroeg de goudproductie van de Transvaal 982.964 ons. De goudprijs was onveranderd 139/6.

De markt voor vasse goederen vertoont een verbetering.

De schatkistontvangsten waren in April enigszins lager dan in de overeenkomstige maand van verleden jaar.

Verlengen van den overloopen maand van de binnenlandse invoerrechten en eenlijzen als de binnenlandse invoerrechten vertoont een daling.

Op 10 Mei werden de havenwerken te Kaapstad, welke naar men weet door een Nederlandsche maatschappij worden uitgevoerd, met eenige plichtigheid aangevangen.

Het indexcijfer voor de kosten van levensonderhoud in de overloopen maand Maart onveranderd op 134.5 (1910 = 100). Het cijfer voor Maart 1937 bedroeg 128.1.

Wallstreetnieuws

De Brooklyn en Manhattan Transit passeert het dividend op de preferente aandelen.

De General Finance Cy verlaagt de salarissen met 10 pct en de loonen met 5 pct.

Op de pref. aandelen van Ph. Morris wordt een eerste dividend uitgekeerd van \$0.85 en op de gewone aandelen van \$0.75.

Verlengen van den overloopen maand meent men, dat de Nieuw-Yorkse firma Davis & Co wil wachten tot een wettelijke regeling van het geschil tusschen Mexico en de Engelse en Amerikaanse petroleummijnen in zake de ontelening van de petroleumvelden is bereikt, het lang zal duren voordat tot de verschepping van de petroleum, met eenige vertraging, kan worden overgegaan. Het zou hier gaan om een aankoop van \$10 miljoen, die de firma Davis van de Petromas heeft gekocht. Anderzijds is men echter van oordeel, dat zooda de Mexicaansche regering als de door haar goedgekeurde Petromas, zeer gaarne deze petroleum zal verkoopen.

De meeste petroleummijnen in Amerika lijken niet meer dan een verloop van tijd te zullen openen voortdurend een bevredigende regeling is bereikt. Hier en daar wijst men er op, dat de firma Davis geen goede reputatie geniet.

De staalproductie bedroeg aan het begin van de week 28 (v.m. 27.1, v.j. 75.9) pct. De stijging kan een gevolg van eenige afschrijvingen tot onmiddellijke levering, hetgeen betekent, dat de aanvulling van te sterk geslonken voorraden plaats vindt. Jones & Laughlin hebben vier hoogovens te Pittsburgh weer in bedrijf gesteld. Deze ovens waren een maand lang buiten dienst. Het verbruik van ijzererts, afkomstig uit Lake Superior, wordt over Mei geraamd op 1.71 miljoen ton (v.m. 1.63, v.j. 5.33 miljoen ton).

De prijs van koperschroot steeg met 1½ tot 7.25 per lb.

In kraken van den tinhandel is men van meening, dat de beslissing van het Intern. Tin Comité te Londen aan de verwachting beantwoordt, terwijl men de thans getroffen regeling den laatste tijd niet te veel heeft veranderd. Men is van oordeel, dat de nieuwe vaststelling voldoende zal zijn, om de productie aan het verbruik aan te passen.

Petroleumindustrie

Anglo Iranian. — In de gisteren gehouden algemene vergadering van de Anglo Iranian Oil Cy verklaarde de voorzitter van het bestuur, Lord Cadman, dat de productie van ruwe petroleum der maatschappij 10.28 miljoen ton bedroeg, waarvan 1.22 miljoen van de Irakvelden afkomstig zijn.

De voorzitter verklaarde, dat de boringen in Engeland op verschillend plaatsen worden voortgezet, ofschoon de resultaten tot nu toe teleurstellend waren.

Met betrekking tot Iran sprak hij van een belangrijke gestegen productie in 1937. De raffinade-rijke uit Abadan hebben in een reeds geproduceerde van 9.5 miljoen behaald, hetgeen rond 2 miljoen ton meer is dan verleden jaar. Te Abadan werd een nieuwe, groote raffinaderij gebouwd. De voorzitter gewaarde ook nog van nieuw ontdekte petroleumvelden.

De voorzitter verklaarde hij, dat de vloot van 85 tank-schepen van de maatschappij met in totaal een inhoud van 879.000 ton, binnenkort met 9 nieuwe schepen zal worden uitgebreid. Op het ogenblik is het in verband met de hoge bouwkosten echter nog voordeliger schepen te charteren dan schepen te bouwen. Met betrekking tot de prijzen verklaarde hij, dat in 1937 de prijzen hooger waren dan in 1936, hetgeen voornamelijk een gevolg was van de gunstige omstandigheden in de Ver. Staten.

De Stadhuisquaestie

(Ingezonden)

Wat bezielt den menschen toch in de laatste kwarteeuw om bij monumentale bouwwerken maar steeds het minderwaardige te kiezen? We denken hierbij in de eerste plaats aan het Rotterdamse Stadhuis en het Vredespaleis. Als iemand nu nog beweren wil, dat het laatste een belangrijker gebouw is, zal hij uitgelachen worden. Toch waren van deze gebouwen schitterende ontwerpen voorhanden van De Bazel en Berlage, waarvan men toen blijkbaar de superioriteit niet wilde inzien.

En zal men nu met ons stadhuis even onkundig handelen in den gemeenteraad? Het ziet er naar uit. Ik sta er van versteld, hoe er zomaar staat te lezen in het verslag der laatste Stadhuiscommissie-vergadering dat architect Luthmann weerlegd heeft, dat zijn perspectief-teekeningen niet in overeenstemming zijn met zijn plattegronden. Hoe is dit te weerleggen, als ze inderdaad wel verschillen? Dat verder L. de bedenkingen in de dagbladen tegen zijn ontwerp beantwoordt heeft, wil toch niet zeggen, dat hij die weerlegd heeft. Daar hebben menschen van autoriteit met klare argumenten aangevoerd, uitersaard genadeloos door vakverbonden enzijdig verblind of beperkt zijn tot een bepaalde richting in de bouwkunde, wat de zwakheden zijn van dit ontwerp. In vrijwel alle punten stemmen zij dan ook overeen.

Hoe kan men bij zulk werk eigenlijk nog van schepping spreken? Natuurlijk zie ik ook wel, dat de heer L. zeker talent heeft. Maar dat hij te veel overneemt uit andere moderne stijlen en dat dit te weinig persoonlijk verwerkt is, daar is de kritiek het wel over eens. Het schepende element ontbreekt vrijwel. Algemeen is de grief, dat L., die blijkbaar niet in staat is het in elkaar grijpen van het gezag en de functies van de gemeentedenken uit te beelden als een goddelijke noodwendigheid, zoals die in den loop der eeuwen in de cultuurstaten gegroeid is, nu maar verbandloos representatief en werkgevoel tegen elkaar aanzet en zoo gemakkelijk naar den geest van den modernen massamensch, uitersaard genadeloos het hoogste naar zijn beperkt begripvermogen te nivelleren, deze moeilijkheid, die toch juist de kern van het probleem vormt, uit den weg gaat.

Nu zijn er velen, die niet meer gelooven aan deze harmonie. Maar is dat nu juist niet het goddeloos en het ontworpen van de tijd? En zou dat eeuwen zoo doorgaan? Maar waarom zouden we ons dan eigenlijk in het geheel een nieuw stadhuis wenschen en ons niet liever behelpen met de ons ten dienste staande gebouwen? Neen, we zoeken wel degelijk naar een gebouw, dat buiten zijn utiliteitsfuncties om een verheven uitdrukking moet geven aan den saamhorigheidszin der menschheid.

Het is tenslotte een dure onverantwoordelijke proef, zoo maar een slo-complex met raadschapsafdeeling eraan neer te poten op het Alexander-veld, dat vloekt met de omgeving. Ik ben er dan ook van overtuigd, dat volgende geslachten dit niet meer zullen duiden en men spoedig weer met een nieuw raadschapsgebouw zal moeten het Hilversumse stadhuis, uiteraard origineel en meer uit een stuk, nu niet liever als een merkwaardig tijdverschijnsel beschouwen, dan wel als een voor eeuwen toonaangevend gebouw?

Lezer, hebt U ooit iemand onder de burgerij aangevraagd, die werkelijk enthousiast was van het ontwerp L.? Het is zoo kwaad nog niet? Is de hoogste lof, dien ik zoo nu en dan van 'n onverschillige vernomen heb. Maar waar staan toch de bouwverken van dezen architect, die van zoo veel oorspronkelijkheid getuigen, dat men hem in aanmerking liet komen voor zoo'n belangrijke opdracht?

Nog wonderlijker is het, hoe de commissie van advies aan dit ontwerp den eersten prijs gaf. Alles is regelmatig verloren, maar architect Fels. Maar wie het geschiedt van ir. Tillemans, Richtlijnen voor de beoordeeling van het Nieuwe Haagse Raadhuis' leest, moet wel erg aan de bevoegdheid van de jury op aesthetisch gebied gaan twifelen om nog niet eens te spreken van de foutieve berekeningen van de plannen Kropholler en Roosenburg, die de heer van der Zwart in opdracht van de commissie van advies berekende.

De burgemeester, hieverover in den Raad geïnterpelleerd, heeft dit laatste trouwens toe moeten geven.

Wat spreekt de heer Fels toch van een goed gevoelde bescheidenheid van de Haagse burgerij in deze? Spreek liever van een algemeene overschilligheid voor hogere culturele dingen, die zich helaas ook tegenwoordig in ons land invroet. Ziet naar de landen om ons heen en de gewaren, die ook ons aesthetisch lijdens dreigen. Op tegen het snobisme. Laat onze gemeente er zich voor hoeden een ontfijnde gewoetheid te begaan en daarmee honderdduizenden nu en in de toekomst te duiperen.

R. Bremmer,
(schilder).

Wijziging gemeentegrenzen

Aan het Voorlopig Verslag der Tweede Kamer nopens het wetsontwerp tot wijziging gemeentegrenzen de wettelijke wijziging van gemeentegrenzen tot vereniging van gemeenten, is het volgende ontleend:

Vrij algemeen kon worden gezegd, dat het wetsontwerp, behoudens een nader te noemen bepaling, verenigen. Met den minister was men van oordeel, dat het uitdrukkelijk moet vaststaan, dat de ambtenaren, op wie deze wijziging betrekking zal hebben, gedurende den tijd, op wachgeld doorgebracht, een pensioengrondslag hebben.

Sommige leden gaven wederom in overweging de navolgende wijzigingen in de Annexatiewet-Amsterdam van 1920 aan te brengen:

a. Te bepalen, dat hij, die het wachgeld-vervangende pensioen verloor door het aanvaarden van een andere betrekking, weder in het genot van dat pensioen wordt gesteld, zoo hij later die betrekking verliest;

b. aan hen, die in dienst van de gemeente Amsterdam zijn overgegaan, ten laatste dier gemeente een vergoeding te verzekeren ten bedrage van hetgeen hun salaris minder belooft dan het annexatienpensioen, waarop zij anders recht zouden hebben gehad.

Beide wijzigingen zouden een zekere terugwerkende kracht moeten hebben.

Van andere zijde rees tegen deze denkbeelden bezwaar, met dien verstande, dat een aantal leden zich met het eerstgenoemde voorstel zouden kunnen verenigen, indien het voor de gemeente Amsterdam niet een verplichting, doch een bevoegdheid inhield.

Enkele leden bleeften in het bijzonder de belangen van de ambtenaren en werkliden, die reeds op 1 October 1913 in dienst waren van een der bij de wet van 1920 met Amsterdam vereenigde gemeenten.

HET STATIONSGEBOUW TE UTRECHT.

Thans is vastgesteld dat de nieuwe vestibule met groote haast, van het Centraal Station te Utrecht, Dinsdag 5 Juli in gebruik genomen zal worden. Gelijktijdig hiermede wordt ook de nieuwe ingangcontrole in dienst gesteld en komt de ijdelijke te vervallen. Men zal dus, door den hoofdingang het gebouw binnen gaande, niet meer zich doch links door de controle op het perron komen. Met de ruimte, waarin zich thans de ijdelijke ingangcontrole bevindt, wordt de 1e en 2e klas wachtkamer „niet rooken" vergroot.

Internationale Normalisatie in de Electrotechniek

Vergadering van de Int. Electro-technical Commission

Prof. ir C. L. van der Bilt hoofd der Nederlandsche delegatie

Men meldt ons:

Aan de vergaderingen van de International Electrotechnical Commission (I.E.C.), welke van 22 Juni-2 Juni 1938 in Torquay (Engeland) worden gehouden, neemt een groot aantal Nederlandsche deskundigen als vertegenwoordigers van de Nederlandsche electrotechnische comité deel. Hoofd van deze delegatie is prof. ir C. L. van der Bilt, oud-hoogleraar aan de Technische Hoogeschool te Delft, die de heer: ir G. J. Th. Bakker, ir J. Bekink, ir H. A. C. van Duuren, ir W. Gerritsen, prof. dr. H. S. Hallo, ir A. B. van Hamel, ir R. S. H. Hylkema, ir A. S. Janssen, ir S. S. Koldijk, ir L. A. W. van der Lek, ir H. J. van Lessen, dr. ir J. G. W. Mulder, prof. dr. ir H. G. Nolen, prof. dr. J. C. van Slaveren, ir F. van Teutem, ir W. H. Tromp, ir G. J. van der Well, ir Ch. L. van Weysbergen, ir G. de Zoeten, die als specialisten de vergaderingen over bepaalde onderwerpen bijwonen.

De I.E.C. stelt zich ten doel het internationale contact tusschen koopers en constructeurs van elektrische machines, toestellen en materialen te bevorderen, door het normaliseren van benamingen en definities, keuringseisen, keuringmethoden, e.d. Voor de beoordeeling van offerten naar en van andere landen bieden deze overeenkomsten een betrouwbare basis. De I.E.C., die in 1906 tot stand is gekomen, organiseert om de 3 jaar een algemeene vergadering ter gelegenheid waarvan een aantal studiecommissies bijeenkomt. Op de a.s. vergaderingen in Torquay zullen o.a. worden besproken: de internationale electrotechnische woordenlijst, transformatoren, turbines, lampen, isolatoren, tractie, radiotoestellen, meetinstrumenten, schakelaars, verbrandingsmotoren, kabels, gelijkrichters, eenheden, electrisch lassen.

Tot besluit wordt de I.E.C. in Guildhall in Londen een banket aangeboden, waaraan de hertog van Kent het woord zal voeren.

De heffing van scheepvaart-rechten

Op het Rijn-Schlekanal

De Kamers van Koophandel en Fabrieken te Delft, Den Haag, Leiden en Rotterdam hebben het volgende telegram gezonden aan B. en W. van Rotterdam:

„De Kamers enz. kennis genomen hebbende van het voorstel van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland d.d. 10 Mei 1938 tot herziening provinciale heffing op Rijn-Schlekanal, hetwelk zij op zichzelf billijk achten, doch dat bezwaren oplevert in verband met bestaande gemeentelijke heffingen van Delft en Rotterdam, mede kennis genomen hebbende van uw adres aan Provinciale Staten d.d. 27 Mei 1938, waarin tegen provinciale voorstel verzet wordt aangegevend, overwegende dat door medewerking van Rotterdam aan algemeene verlaging een bevredigende regeling kan worden verkregen, dringen nogmaals in algemeen belang van de relaties, welke de bedrijven in het achterland met Rotterdam verbinden, op zoodanige medewerking van de gemeente Rotterdam aan."

Bolland-genootschap voor zuivere rede

De jaarlijksche vergadering

In de Int. School voor Wijsbegeerte te Amersfoort heeft het Bolland-Genootschap Zaterdagmiddag zijn algemeene bijeenkomst gehouden onder leiding van den ondervoorzitter mr. A. Meerkamp van Embden. In het openingswoord vertelde mr. H. A. Kindermann, die gedurende 12 jaren het Genootschap voortreffelijk heeft geleid en nu de leiding aan anderen wenscht over te geven. Het zond de vergadering een telegram met hulde en deelneming wegens de droevige reden zijner afwezigheid.

Met erkentelijkheid maakte mr. Meerkamp gewag van de schenking van den heer A. B. van Leer van zijn gemeubelde villa te Hilversum aan het Genootschap, welke zeer groote schenking het Genootschap helaas niet heeft kunnen aanvaarden wegens niet beschikbare middelen om in de financiële lasten van dit groote bezit te voorzien.

Uit het jaarverslag van den secretaris, ir. H. de Brauw te 's-Gravenhage, bleek de bloeiende toestand van het Genootschap, welks ledental steeg van 214 tot 225 op 1 Jan. 1938. Voor student van 6. d. jaarlijksche bijdrage vermindert tot 6. d. vijf studenten hebben daarvan gebruik gemaakt. „De Idee" verscheen regelmatig en had een omvang van ruim 20 vel. Het aantal abonnementen vermeerderte. Vele leergangen werden gegeven te Amsterdam, Haarlem, 's-Gravenhage en Utrecht.

De commissie voor het nazien der rekening had allen lof voor het beheer van den penningmeester, den heer W. Kröner te 's-Gravenhage, wiens rekening sloot met een batig saldo van f 747.78.

Tot voorzitter werd gekozen ir. A. J. Bergma te Nijmegen, de secretaris en prof. mr. B. M. Telders werden herkozen en in de vacature werd voorzien door de verkiezing van den heer J. Friljng te Wassenaar.

Tot leden van de commissie voor nazien der rekening over 1938 werden gekozen de heeren A. A. van Sandick te Rotterdam en G. van der Veen te 's-Gravenhage.

Zaterdagavond sprak ir. A. J. Bergma in de filosofische bijeenkomst over „Ma a t a s c h a p p e l i k e w a a r d e".

Spreker begon met er op te wijzen, dat de geest der samenleving, die zich verwerkelijk in drieënheid van huisgezin, maatschappij en staat, zich tot zijn waarheid ontwikkelt, als hij zich ontwikkelt tot zijn vrijheid. Van deze logische ontwikkeling is de genetische een bepaald, dus eindig geval. Van deze gevallen van genetische ontwikkeling, dus van het ontstaan en vergaan van gevallen van menschele samenleving geeft de geschiedenis het naar de orde des tijds gerangschikt verhaal. Wezenlijk is de geschiedenis meer dan een eenduidig verhaal en zij verheft zich boven haar slechts afhankelijk zijn van de orde des tijds in en als haar periodicititeit, zoals door spreker in het tijdschrift „De Idee" (1938 blz. 277 en vlg.) is ontwikkeld. Heeft men eens en vooral begrepen dat de waarheid van de ontwikkeling der samenleving eeuwig is en niet van den tijd afhankelijk, in tegenstelling met den waan, die met den dag verandert, dan is men ongeveer

DAKS

De perfecte pantalon welke zonder riem of bretels gedragen wordt en niet kan afzakken.

•

Waarom zoudt U Uw vakantie niet in DAKS doorbrengen?

•

Alléénverkoop:

A. I. KNUF & Co.

Plat Helstraat 80 — Tel. 33 35 62

Bescherming van het recht van den Industrieelen Eigendom

Prof. dr. ir H. Gelissen voorzitter van de Int. Vereniging.

In het te Praag gehouden congres van de Internationale Vereniging voor de Bescherming van het Recht van den Industrieelen Eigendom werd prof. dr. ir H. Gelissen tot voorzitter van deze internationale vereniging benoemd.

De vereniging zal in 1939 haar congres in Den Haag houden; dit congres zal dan door prof. Gelissen worden gepreseed.

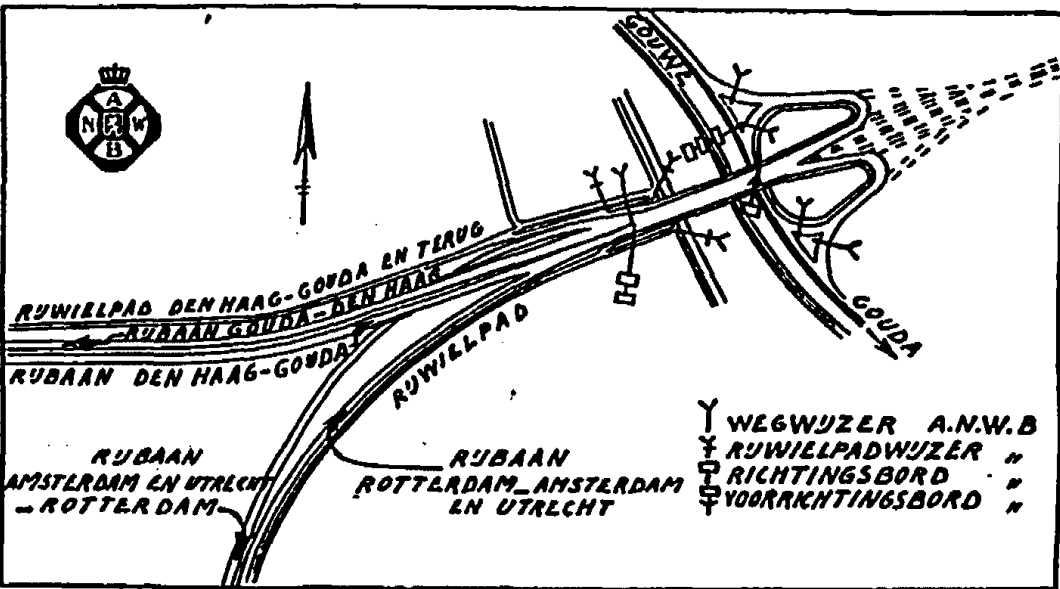
DE RIJKSWEG ROTTERDAM — AMSTERDAM

Naar de A.N.W.B. ons mededeelt zal het gedeelte van den in aanleg zijnden Rijksweg van Rotterdam naar Amsterdam over Bodegraven, van station Moordrecht tot aan het punt van samenkomst met den Rijksweg no. 12, 's-Gravenhage-Utrecht aan de westzijde van de Gouwe, binnen enkele weken voor het verkeer worden opengesteld.

Het groote belang van dit nieuwe wegdek voor het doorgaande verkeer zal uiteraard nog meer tot uitling komen, wanneer de Rijksweg-'s-Gravenhage-Utrecht zal zijn voltooid, omdat het voor alle verkeer van Rotterdam naar Gouda en Utrecht voorsnog aanbeveling verdient, zooals tot dusverre, van den korteren provinciale weg van station Moordrecht naar Gouda gebruik te maken. Voor het auto- en rijwielverkeer van Rotterdam naar Waddinxveen en Boskoop betekent het nieuwe wegdek reeds direct een zeer belangrijke verbetering.

Op het punt van aansluiting aan den autosnelweg 's-Gravenhage-Utrecht zijn kruisingen van de verschillende rijbanen a niveau vermeden.

De rijbaan voor het verkeer naar Rotterdam wordt onder de rijbanen Utrecht-'s-Gravenhage en 's-Gravenhage-Utrecht doorgelegd, terwijl het verkeer Rotterdam in de rijbaan 's-Gravenhage-Utrecht wordt opgenomen.

Prof. L. K. Wolff en de volksgezondheid

Men schrijft ons:

Naast de gememoreerde dienstdiensten van den overleden Utrechtschen hoogleraar L. K. Wolff, dient nog met een enkel woord melding gemaakt te worden van zijn belangrijke arbeid in het belang van de volksgezondheid in Nederland.

Het is algemeen bekend, dat — uiteraard ook in de medische wetenschap — verandering van tijd kan samengaan met verandering van inzicht. Zoo is er een periode geweest, waarin men meende, dat de menschelijke voeding zonder bezwaar kan worden samengesteld uit ingrijpend bewerkte producten, en de bijzondere waarde van de elementaire natuurproducten werd voorbijgezien. Nadat in wetenschappelijke kringen reeds een nieuw en beter inzicht was ontstaan, is bij het publiek een dergelijke opvatting nog lang tijd blijven hangen. En het is de groote verdienste van prof. Wolff geweest, dat hij, door populaire beschouwingen in voor leeken aantrekkelijk stijl geschreven baanbrekend werk heeft verricht om het Nederlandsche volk te doordringen van de elementaire eischen der nieuwe voedingsleer.

Werkjes van zijn hand als b.v. „Voedingshygiëne" hebben in sterke mate bijgedragen tot de verbreiding van zijn inzicht, mede door dat zij het wetenschappelijk element hielpen vormen van wat de Nederlandsche huisvrouw in den vorm van artikelen, lezingen en als lesstof op cursussen sedert dien is bijgebracht.

Prof. Wolff heeft ook krachtig bijgedragen tot de in onze dagen weer toegenomen waardeering van de melk als een op zich zelf staand en veelzijdig voedingsmiddel. Hij heeft bij herhaling het belang van het gebruik daarvan door kinderen, en volgrede met belangstelling de proeven met versterking van melk tijdens arbeidspauzes in fabrieken, zooals die in sommige landen reeds plaatsvonden.

Naar de A.N.W.B. ons mededeelt zal het gedeelte van den in aanleg zijnden Rijksweg van Rotterdam naar Amsterdam over Bodegraven, van station Moordrecht tot aan het punt van samenkomst met den Rijksweg no. 12, 's-Gravenhage-Utrecht aan de westzijde van de Gouwe, binnen enkele weken voor het verkeer worden opengesteld.

Het groote belang van dit nieuwe wegdek voor het doorgaande verkeer zal uiteraard nog meer tot uitling komen, wanneer de Rijksweg-'s-Gravenhage-Utrecht zal zijn voltooid, omdat het voor alle verkeer van Rotterdam naar Gouda en Utrecht voorsnog aanbeveling verdient, zooals tot dusverre, van den korteren provinciale weg van station Moordrecht naar Gouda gebruik te maken. Voor het auto- en rijwielverkeer van Rotterdam naar Waddinxveen en Boskoop betekent het nieuwe wegdek reeds direct een zeer belangrijke verbetering.

Op het punt van aansluiting aan den autosnelweg 's-Gravenhage-Utrecht zijn kruisingen van de verschillende rijbanen a niveau vermeden.

De rijbaan voor het verkeer naar Rotterdam wordt onder de rijbanen Utrecht-'s-Gravenhage en 's-Gravenhage-Utrecht doorgelegd, terwijl het verkeer Rotterdam in de rijbaan 's-Gravenhage-Utrecht wordt opgenomen.

De Vestigingswet Kleinbedrijf

De toepassing op het slagersbedrijf.

De heer S. de Hoo, hoofdcommissie aan het departement van Economische Zaken, deelt in het officieele orgaan van den Nederlandschen Slagersbond eenige cijfers mee omtrent de toepassing van de Vestigingswet kleinbedrijf op het slagersbedrijf, het eerste bedrijf, waarop de Vestigingswet toegepast is.

In den e.g. spijtdag duurde van 18 Aug. 1937 tot 1 Februari 1938, waarin alle mutatis in het slagersbedrijf waren onderworpen aan een vergunning van den minister van Economische Zaken zijn bij het departement van Econ. Zaken 870 verzoeken tot vestiging of voortzetting van een slagersbedrijf binngekomen. Daarvan zijn niet minder dan 509 afgewezen. Er werden 339 verzoeken ingewilligd en 2 werden in handen van een Kamer van Koophandel gesteld.

Na het in werking treden van de vestigings-eischen, op 1 Februari, tot 1 dezer zijn bij de Kamers van Koophandel 206 aanvragen ingeleverd. Daarvan werden afgewezen 74 en ingewilligd 88; op 1 Juni waren 44 aanvragen nog in behandeling.

Het haperde den afgewezen aanvragers meestal niet aan credietwaardigheid; het niet voldoen aan de eischen van handelskennis en vakbekwaamheid vormde het grootste struikelblok.

Nederlandsche avond * te Praag

Dezer dagen is te Praag een Nederlandsche avond met een Nederlandsch concert waarover in ons blad van gisteravond geschreven werd, gegeven, georganiseerd voor de studenten van de Tsjechische Handelshoogeschool, die dit jaar de colleges in het Nederlandsch van mej. M. J. Vorrink, doctoranda in de klassieke en Slavische letteren, gevolgd hebben.

De voorzitter van het Scandinafsch-Nederlandsch Instituut, prof. Kraus, opende den avond, waarna mej. Vorrink haar studenten erop wees, hoeveel sporen van Nederlandsche kunst en cultuur te Praag zelf te bewonderen zijn om verder hun zeer originele opstellen te bespreken.

Na het concert heeft de heer Stuhlik, directeur der Tsjechische luchtvaartmaatschappij, een gratis retourvlucht Praag-Amsterdam namens K.L.M. en C.L.S. uitgereikt aan den student, die het beste en origineelste Nederlandsche opstel had geschreven. De gelukkige winnaar bedankte met enkele woorden den heer Stuhlik voor den prijs en mej. Vorrink voor haar onderwijze, waarna de aanwezigen, onder wie de secretaris van het Nederlandsche gezantschap, de rector-magnificus der Handelshoogeschool, de directeur der Universiteitsbibliotheek, de vertegenwoordiger der K.L.M. en vele leden en genootinden van het Scandinafsch-Nederlandsch Instituut werden opgemerkt, zich aan een thee verenigden.

RIJKSDIENST DER WERKELOOSHEIDSVZERKERING EN ARBEIDSBEMIDDELING

De directeur van den rijksdienst der werkeloosheidsverzekering en arbeidsbemiddeling verzoekt ons onder de aandacht van belanghebbenden te brengen dat aan hem, die met ambtenaren van zijn dienst wenschen te spreken over visumzaken daartoe slechts gelegenheid wordt gegeven op werkdagen, behalve des Zaterdags, van 3 tot 5 uur. Aan de vastgestelde spreekuren zal in den vervolge streng de hand worden gehouden, ook voor wat betreft buiten de gemeente 's-Gravenhage wonende personen.

In herinnering wordt mede gebracht, dat voor het bespreken van aanvragen om werkvergunning alleen des Vrijdagsnamiddags van 2 tot 5 uur gelegenheid bestaat.

tegenstaande den schijn van het tegendeel, ook wat den staat betreft, een teken van verzwakking. Immers de laatste heeft dan niet meer de kracht zich boven de maatschappij te stellen, maar laat zich door maatschappelijke groepen misbruiken ter bevordering van hun particuliere maatschappelijke belangen, althans van datgene, wat zij daarvoor aanzien. Zoo is, naar de Oostenrijke econoom Mises opmerkt, het karakteristieke van den modernen staat, dat hij zich aan de vakbeweging heeft overgegeven 1) en dat geldt ook daar, waar zij e.g. is afgeschaft. Vandaar, aangezien men nergens meer de tering naar de nering vermag te zetten, althans een uitgaafpolitiek, waardoor de wereld een catastrofe wordt tegemoet gevoerd, zooals waarschijnlijk nog nimmer beleefd is geworden.

De vermenging, die zich in onze dagen onder den naam socialisme vertoont, en die zich kenbaar maakte door vrijheidsverlies (en dus ook door welvaartsverlies), is niet te voorkomen, maar als een onafwendbare verstyling te begrijpen, als de rigor senectutis van onze reeds tot beschaving versterde en zich gaandeweg meer verstarrende cultuur.

Overgaande tot het begrip: maatschappelijke waarde, dat spreker uit het natuurlijke leven ontwikkelde, kwam hij tot het algemeene ruilmiddel. Opdat een goed in de samenleving de functie van algemeen ruilmiddel kan vervullen moet het verschijning zijn van het logische begrip: de algemeene waarde. Deze is als algemeene waarde de ontkenning van elke bijzondere waarde, dus het uitsluiten van alle bijzondere waarden. Anderzijds is elke bijzondere waarde dit slechts als verbijzondering van de algemeene waarde, zoodat de algemeene waarde alle bijzondere waarden tevens moet insluiten. Zoo blijkt zij zoowel het insluiten als het uitsluiten van alle bijzondere waarden te zijn, een tegenstrijdigheid, die de verstandswetenschap, niettegenstaande haar logische noodzakelijkheid, niet kan aanvaard. Hoe zou het slechts rationeele verstand kunnen laten gelden, dat de algemeene waarde zoowel volwaardig als waardeloos heeft te zijn? Zij zal altijd moeten zeggen: van tweeën één, daardoor zal den weg tot de volledigheid afsluitend. Wil een goed verschijning kunnen zijn van de algemeene waarde, dan moet het 1e. in zichzelf voor het subject waarde hebben, anders zou het geen verschijning kunnen zijn van de algemeene waarde, maar ten aanzien van eigen wezen slechts wezenloze schijn zijn; 2e. mag het niet mogelijk zijn te kunnen zeggen, waarom het voor het subject waarde heeft, want het moet alle bijzondere gebruikswaarden van zich uitsluiten, en 3e. moet het alle bijzondere gebruikswaarden insluiten, m.a.w. tegen elke bijzondere gebruikswaarde kunnen worden geruild. Als men zich in de tegenstrijdige eischen indendt, welke met de momenten van de algemeene waarde overeenkomen en die in de economie alle hun propagandisten hebben, die echter elk het volledige waardebegrip met het moment hunner keuze vereenzelvigen, dan moet het zoo aanvankelijk wel schijnen, dat er geen sprake van kan zijn, dat er een goed in de maatschappij gevonden kan worden, dat aan dergelijke tegenstrijdige eischen voldoet.

En toch voldoet het goud, afgezien van zijn waarde voor de consumptie, zeer behoorlijk aan de gestelde eischen. Dat het waarde heeft voor de consumptie is het als een manco aan te rekenen. Wat aan het logische, tijd en ruimte te buiten gaande begrip van de algemeene waarde nog niet uit kon komen, was de vraag van de vastheid van de waarde van het ruilmiddel.

middel in tijd en ruimte. Deze waardevastheid wordt tot eisch, doordat het algemeene ruilmiddel bovendien moet fungeren als maat van maatschappelijke waarde. Nu is de maat eenheid van kwaliteit en quantiteit, en om tot een onveranderlijke eenheid van maat te komen, moet het subjectieve moment n.l. dat van de kwaliteit onafhankelijk gesteld worden van de menschelijke wilkekeur, wat in de meer abstracte sferen van de werkelijkheid, b.v. in de levenloze natuur (physica) nog wel op bereidende wijze gaat, maar wat in een concrete sfeer, als die van de maatschappij, slechts bij grove benadering mogelijk is.

Evenals b.v. de eenheid van gewicht gewicht heeft, moet de eenheid van maatschappelijke waarde waarde hebben, die echter nimmer onafhankelijk te stellen is van de subjectieve waardeering. Waar dus een volkomen waardevastheid van het ruilmiddel een eisch is, waaraan niet is te voldoen, moet men er naar streven die vastheid zoo groot mogelijk te doen zijn, door de bepaling van de waarde van het ruilmiddel zooveel mogelijk onafhankelijk te stellen van de menschelijke (groeps) wilkekeur en dit heeft men in tijden, waarin men zuiverder aanvoelde, dan men thans vermag te redeneren, gedaan, door zijn waardebepaling over te laten aan het vrije spel van vraag en aanbod in de maatschappij. Dat men thans welverge meent de waardevastheid van het goud, hetzij men hierbij denkt aan goud of aan iets anders, te moeten nastreven door haar juist wel afhankelijk te stellen van de menschelijke wilkekeur n.l. van regeeringen, dus van politieke partijen enz. kan in onze dagen van voethoofdigheid van samenleving eigenlijk geen verwondering baren.

Sedert het interventionisme, de vermenging van staat en maatschappij, allerwege ten troon is verheven, zijn de bezwaren, ontstaan door de waarde-onzekerheid van het goud, tot een bestendige catastrofe aangegroeid, waartegenover de moeilijkheden, die het gevolg zijn geweest van, althans worden toegeschreven aan de waardeschommelingen van het goud vóór 1914, volkomen in het niet vallen. Zegt men, dat de gouden standaard heeft gefaald, dan is dat even juist als de bewering, dat de liberale economie (niet te verzeveneligen met de liberale staatsgedachte) is te kort geschoten en te vergelijkten met het geval, dat men iemand zijn levenloosheid verwijt, na hem eerst den nek te hebben omgedraaid.

Een bespreking van het teeken- of vertrouwensgeld liet de tijd niet toe. Alleen wees spreker er nog op, dat het vertrouwensgeld staat en valt met het vertrouwen in de overconcomitentie, die aan het fiduciaire geld ten grondslag ligt en dat juist de instantie, wier eigenlijke taak het is, dat vertrouwen te schragen, de groote schender daarvan is gebleken te zijn, n.l. de staat. Dat die schendingen op goede gronden zijn geschied, spreekt vanzelf. Alles, wat ooit bedorven is geworden, heeft Hegel opgemerkt, is op goede gronden bedorven.

Zondagochtend hield prof. Hessing een groote rede, waarin onder meer de der mcnigje welgevallige „existentieelphilosophie" werd door-schouwd en begrepen in haar wezenlijke onwaarde als filosofie. Na gedachteverwilling ook over deze rede sloot de voorzitter, ir. Bergma met dank aan sprekers en het grootgehoor van leden en gasten deze geslaagde bijeenkomst.

1) Vgl. Mises. De Oorzaken van de Economische Crisis, Mouton & Co, Den Haag.

Nederlandsche deelneming aan de wereldtentoonstelling te Nieuw York

Nu de voorbereiding der plannen het eindstadium begint te naderen en weldra tot definitieve indeeling der zalen van het Nederlandsche paviljoen zal worden overgegaan, deelt het secretariaat der Nederlandsche deelneming aan de wereldtentoonstelling te Nieuw York mede, dat diegenen, die belangstelling mochten gevoelen met een particuliere inzending deel te nemen, zich vóór 30 Juni dienen te wenden tot den secretaris, den heer mr. J. J. Oyevaar, Rijnstraat 24 's-Gravenhage.

Aanvragen dienen verzegeld te gaan van een opgave van de benodigde grond- en muurvlakke, alsmede van een zoo volledig mogelijk omschrijving dier inzending. Individueele inzendingen zullen gezamenlijk worden overgebracht in de door het Amerikaanse tentoonstellingsbestuur bij het Nederlandsche paviljoen beschikbaar gestelde ruimte.

Eerste Kamer

De voorzitter van de Eerste Kamer is voornemens de Kamer op te roepen tegen Dinsdag 28 Juni, des avonds te half negen. In die vergadering zal worden overgegaan tot het trekken der afdeelingen en tot openbare behandeling van een aantal ontwerpen van wet van eenvoudigen aard.

Voorts zal de voorzitter aan de te benoemen centrale afdeling voorstellen in de afdeeling te doen onderzoeken op Woensdag 29 Juni d.a.v., onder andere de wetsontwerpen inzake de electriciteitsvoorziening en tot herziening der omzetbelastingwet.

Gemeenteraad van Leiden

De S.D.A.P. en het regeringsjubileum van H. M. de Koningin.

Bij den aanvang der gistermiddag gehouden vergadering van den Gemeenteraad van Leiden vroeg de heer Elkerbout (a.r.) verloop aan B. en W. eenige vragen te mogen stellen naar aanleiding van het tot spr. gerichte verloop als zou hij in de begin Mei gehouden Raadsvergadering onjuiste inlichtingen hebben gegeven, inzake de premie-regeling bij de politiebrandweer te Delft. De gevraagde toestemming werd verleend.

Luchtbescherming.

Een voorstel van B. en W. om aan de afd. Leiden van de Nederlandsche Vereniging voor Luchtbescherming voor het jaar 1938 een subsidie te verlenen van f 275 en ten behoeve van de voorbereiding van den luchtbeschermingsdienst te Leiden een bedrag van f 500, werd na eenig debat aangenomen.

Het regeringsjubileum.

Hierna kwam in behandeling het voorstel van B. en W. om aan verschillende organisaties subsidies te verlenen tot een totaal bedrag van f 1850, ten behoeve van de feestviering van het regeringsjubileum van H. M. de Koningin.

De heer Van Welzen (comm.) verklaarde zich tegen deze subsidie. De tegenstelling, welke er bestaat tusschen de groote verkeershoofden en de voorgestelde feestviering is, volgens spr., te groot. Spr. zal zich demoods neerleggen bij het gedeelte van het voorstel, waarbij aan de Meester-acties en de Vebo-tentoonstelling subsidies worden verleend.

De leider der S.D.A.P. mr. Van Eck (s.d.) legde een verklaring af, waarbij spr. o.m. wees op het republikeinse karakter van de S.D.A.P. Ware het feest alleen een hulding van de huidige draagster van de Kroon, dan zouden er voor sprekers partij geen bezwaren tegen het voorstel zijn, maar het gaat hier ook om een hulding van het huidige stelsel. Maar gelet op den ernst der tijden, waarin samenwerking vóór alles noodig is, ook met het oog op het fascisme en vooral omdat het hier niet gaat over het principe koningschap of republiek, zal de S.D.A.P. haar stem aan dit voorstel niet onthouden.

Verschillende leden voerden over dit voorstel het woord.

De voorzitter beantwoordde de verschillende sprekers. Den heer van Eck (s.d.) antwoordde spr., dat het te eenenmale onjuist geacht moet worden in de feestviering een propaganda voor het koningschap te zien. Het feit,

WOL

(R.B.D.) ANTWERPEN, 21 Juni. Termijnmarkt gekamde wul. Prijzen in pence per lb. Stemming

prujschdond. Omzet 655,000 k.g. Juni 23% Ivoront
nol. 22% Juli 22% (22%), Aug. 22% (22%), Sept.
22% (22%), Oct. 22% (22%), Nov. 23% (22%), Dec.
23% (23%), Jan. 23% (23%).
(R.B.D.) ANTWERPEN, 21 Juni. Termijnmarkt
Zeevracht op de Noordzee. De prijzen van de
prujschdond. Omzet 17,750 k.g. Juni 30% (Ivor.
30%), Juli 30% (30%), Aug. 30% (30%), Sept.
31% (31%), Oct. 32% (32%), Nov. 32% (32%), Dec.
32% (32%), Jan. 32% (32%).

VTETAREN
LONDEN, 20 Juni. Bacon pruischdondere voo
Engte. De prijzen van de voo en van voor de
andere soorten. Engelsche 91/- a 98/-, Iersche 84/-
a 95/-, Canadeesche 87/- a 98/-, Deensche 88/-
a 95/-, Hollandsche 87/- a 95/-, Zweedsche 88/-
a 95/-, Hollandse 85/- a 95/-, Poolse 88/- a 95/-,
Zweedsche 91/- a 97/-.

(R.B.D.) ANTWERPEN, 21 Juni. Stemmung ka
Reuzen. De prijzen volgens kwaliteit 6.50-7.10
Hollandsche reuzen 6.50-7.10, mager 6.50-7.10
gerookt 10.75-11.75, doortegen vers 10.25-11.25,
Hollandsche pientje 10.25-11.25.

BOTER EN KAAS.
LONDEN, 20 Juni. Boter meer pruisch. Nieuw
Zeevracht op de Noordzee. De prijzen van de
122/-; Australische (fijne gezouten 11/-, ongezouten
121/-; Deensche 123/-; Hollandsche onge-

Edammer kaas 40 pct. 45/- à 46/-; Gouda 48/-

Londen, 21 Juni. Sinal. Afrik. stil. Tanganyika en Kenya no. 1 Juni/Aug. & 18.15/- & 17 verk., Juli/Sept. & 18.15/- verk., Aug./Oct. & 17 verk., Juli/Sept. & 18.15/- verk., Aug./Oct. & 17 verk., Juli/Sept. & 18.15/- verk., no. 3 Juni/Aug. & 15.10/- verk. cf optie-haven.
 Cacaos en wittels prijs 10 oz. — Londen en Dundee Juni 15/3½, Juli/Sept. 15/7½, 8 oz. loco Londen en Dundee Juni 12/4½, Juli/Sept. 12/5½, 8 oz. loco Londen en Dundee Juni 12/5½, Juli/Sept. 12/5½, 8 oz. loco Londen en Dundee Juni 4/4½, Juli/Sept. 4/7½; B Twills Juni 39/5½, Juli/Sept. 39/10½ verk. cf per 100 kg.
 GOMME
 Londen, 20 Juni. Schellak stil. Loco 31/- & 40/-, Op Juli/Aug. af. 32/- c/fc verkopers.

Visscherij-berichten

SCHEVENINGEN, 21 Juni. De prijzen waren vandaag als volgt: griel 30—50, ton 60—80 ct, p. kanit verk. cf 120—130, kleine schaal 20—30, schar 2.50—3.20, p. kg.

Met verschillende waren vanchotend aan de markt waren: trawls 12—15, kleine schar 12—15, 76/80; en de motorschokers: U.K. 45, 57, 30 van Dokkum met 52/50; Sch. 49, D. Has met 67/30; R.o. 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755,

% V.K. 2.30 | % V.K. 2.30

[illegible]

1956	10 Sh	V.K.	2.45	V.K.	2.45
------	-------	------	------	------	------

[illegible]